

**UCHWAŁA NR XLIX/386/2022
RADY GMINY REŃSKA WIEŚ**

z dnia 28 września 2022 r.

**w sprawie uchwalenia zmiany nr 4 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego Gminy Reńska Wieś**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2022 poz. 559 z późn. zm.) oraz art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2022 poz. 503), w związku z uchwałą Nr XXXVII/293/2021 Rady Gminy Reńska Wieś z dnia 29 września 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany nr 4 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Reńska Wieś, uchwała co następuje:

§ 1. Uchwała się zmianę nr 4 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Reńska Wieś, zwana dalej zmianą Studium.

§ 2. Zmiana Studium obejmuje granice przedstawione na załączniku graficznym nr 1 do uchwały Nr XXXVII/293/2021 Rady Gminy Reńska Wieś z dnia 29 września 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany nr 4 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Reńska Wieś.

§ 3. Integralną częścią uchwały są następujące załączniki:

- 1) Załącznik nr 1 – tekst Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Reńska Wieś – uwarunkowania rozwoju – tekst ujednolicony;
- 2) Załącznik nr 2 – tekst Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Reńska Wieś – kierunki zagospodarowania przestrzennego – tekst ujednolicony;
- 3) Załącznik nr 3 – rysunek zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Reńska Wieś – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego w skali 1: 10 000;
- 4) Załącznik nr 4 – rysunek Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Reńska Wieś – Kierunki zagospodarowania przestrzennego – rysunek ujednolicony w skali 1: 10 000;
- 5) Załącznik nr 5 – rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Reńska Wieś;
- 6) Załącznik nr 6 – dane przestrzenne.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Reńska Wieś.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy Reńska Wieś

Krzysztof Olszowka

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XLIX/386/2022
Rady Gminy Reńska Wieś
z dnia 28 września 2022 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY REŃSKA WIEŚ

UWARUNKOWANIA ROZWOJU

Uchwała nr V/23/11 Rady Gminy Reńska Wieś z dnia 11 luty 2011 r.

Zmiana:

Uchwała nr XXII/141/12 Rady Gminy Reńska Wieś z dnia 12 lipca 2012 r.

Zmiana nr 2:

Uchwała nr XXXIX/233/18 Rady Gminy Reńska Wieś z dnia 28 marca 2018 r.

Zmiana nr 3 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Reńska Wieś, zwana w dalszej części „Zmianą nr 3”:

Uchwała nr XLIV/269/18 Rady Gminy Reńska Wieś z dnia 26 września 2018 r.

Zmiana nr 4 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Reńska Wieś, zwana w dalszej części „zmianą nr 4”:

Uchwała nr XLIX/386/2022 Rady Gminy Reńska Wieś z dnia 28 września 2022 r.

=====

Reńska Wieś, 2022 r.

SPIS TREŚCI

	Str.
<u>I. Przedmiot i zakres opracowania</u>	
1. Przedmiot opracowania	4
2. Zakres studium	7
3. Cele i zadania studium	16
4. Tok prac nad studium	19
5. Problematyka studium	20
<u>II. Uwarunkowania rozwoju gminy</u>	
1. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu	23
1.1. Ogólna charakterystyka, położenie gminy i powiązanie z innymi ośrodkami.....	23
1.2. Sieć osadnicza	25
1.3. Funkcje gminy	25
1.4. Ludność – uwarunkowania demograficzne	26
2. Uwarunkowania wynikające ze stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.....	29
2.1 Rolnictwo	29
2.2. Leśnictwo	31
3. Uwarunkowania rozwoju gminy wynikające ze stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony	33
4. Uwarunkowania rozwoju gminy wynikające ze stanu środowiska przyrodniczego	36
4.1. Ukształtowanie terenu	36
4.2. Krajobraz gminy	36
4.3. Wody	37
4.3.1. Wody powierzchniowe	37
4.3.2. Wody podziemne	38
4.3.3. Wody gruntowe	38
4.3.4. Ujęcia wody	39
4.4. Gleby	42
4.5. Warunki klimatyczne	43
4.6. Surowce mineralne	44
5. Uwarunkowania wynikające z wymogów ochrony środowiska przyrodniczego	45
6. Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz ochrony dóbr kultury współczesnej	53
6.1. Wymagania w zakresie ochrony zabytków wynikające z przepisów prawnych	53
6.2. Stan dziedzictwa kulturowego	53
6.3. Obiekty zabytkowe objęte ochroną prawną wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków	58
6.4. Obiekty zabytkowe ujęte w ewidencji zabytków zlokalizowane na terenie gminy	59

6.5. Stanowiska archeologiczne	63
6a. Uwarunkowania wynikające z: rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych	69
7. Uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia	70
7.1. Zasoby produkcyjne gminy	70
7.2. Warunki życia mieszkańców	70
7.2.1. Rynek pracy	70
7.2.2. Mieszkalnictwo	71
7.2.3. Infrastruktura społeczna	72
7.2.4. Działalność gospodarcza w gminie	74
8. Uwarunkowania wynikające z bezpieczeństwa ludności i jej mienia	76
9. Uwarunkowania wynikające z potrzeby i możliwości rozwoju gminy	79
9.1. Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne	79
9.1.1. Ujęcie ekonomiczne	79
9.1.2. Ujęcie środowiskowe	84
9.1.3. Ujęcie społeczne	85
9.2. Prognozy demograficzne	86
9.3. Możliwości finansowania inwestycji	88
9.4. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę	91
9.4.1. Metodologia	91
9.4.2. Zapotrzebowanie na nową zabudowę	93
9.4.3. Chłonność terenów w podziale na funkcje zabudowy	94
9.4.4. Zapotrzebowanie na nową zabudowę poza obszarami istniejącymi i wyznaczonymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	100
9.4.5. Podsumowanie i wytyczne	101
10. Uwarunkowania wynikające ze stanu prawnego gruntów	102
11. Uwarunkowania wynikające z występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych	103
12. Uwarunkowania wynikające z występowania naturalnych zagrożeń geologicznych	103
13. Uwarunkowania wynikające z występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla	104
14. Uwarunkowania wynikające z występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych	104
15. Uwarunkowania wynikające ze stanu systemu komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno – ściekowej, energetycznej	105

15.1. Komunikacja	105
15.2. Infrastruktura techniczna	108
15.2.1. Zaopatrzenie w wodę	108
15.2.2. Odprowadzanie ścieków	109
15.2.3. Elektroenergetyka	109
15.2.4. Gazownictwo	110
15.2.5. Telekomunikacja	110
15.2.6. Ciepło	110
15.2.7. Odnawialne źródła energii	110
16. Uwarunkowania wynikające ze stanu funkcjonowania środowiska gminy	112
16.1. Powietrze atmosferyczne	112
16.2. Stan zanieczyszczenia i przekształcenia powierzchni ziemi	114
16.3. Gospodarka odpadami	115
17. Uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych	118
18. Uwarunkowania wynikające z formalno – prawnych warunków udostępniania, użytkowania i zagospodarowania terenu	119
Uwarunkowania – podsumowanie	120

I. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA

1. Przedmiot opracowania

Wprowadzenie do zmiany Studium.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Reńska Wieś opracowane zostało na przełomie lat 1998 i 1999 i przyjęte przez Radę Gminy Reńska Wieś uchwałą Nr VII/60/99 z dnia 10 maja 1999 roku.

Stosownie do wymogów ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U nr 80 poz. 717 z późn. zmianami) we wrześniu 2007 roku dokonana została ocena aktualności Studium, która wykazała potrzebę aktualizacji tego dokumentu.

Obowiązek przeprowadzenia oceny aktualności Studium wynika z art. 32 ww ustawy. Zgodnie z tym artykułem oceny aktualności Studium dokonuje się na podstawie analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy oraz oceny postępów w opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem:

- = decyzji o warunkach zabudowy i decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego wydawanych w przypadku braku planu miejscowego,
- = wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego,
- = wniosków samorządu gminy w sprawie kierunków rozwoju gminy.

W szczególności w ocenie aktualności bada również zgodność studium z wymogami wynikającymi z przepisów art. 10 ust. 1 i 2 ustawy oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r. Nr 118 poz. 1233).

Dla gminy Reńska Wieś, Studium sporządzone zostało wcześniej niż Strategia rozwoju i Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego oraz przed określeniem polityki zawartej w Strategii rozwoju gminy Reńska Wieś. W tej sytuacji konieczna jest weryfikacja Studium wprowadzająca zmiany wynikające z dokumentów planistycznych wyższego rzędu i uchwalonych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także wyznaczenia nowych kierunków rozwoju przestrzennego zgodnych z polityką przestrzenną uchwaloną w Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś.

Konieczność aktualizacji Studium wiąże się również ze zmianami prawnymi jakie nastąpiły w okresie jego obowiązywania oraz wymogiem jego dostosowania do aktualnego stanu prawnego. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Reńska Wieś sporządzone zostało pod rządami nieobowiązującej już ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z 7 lipca 1994 r. Dodatkowo, od czasu jego uchwalenia weszło w życie wiele przepisów odrębnych ściśle związanych z planowaniem przestrzennym i regulujących zagadnienia uwzględniane w Studium, są to m.in.:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. nr 25, poz. 150 z 2008 r.).
- „II Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010 z dnia 8 maja 2003r. (M.P. Nr 33 poz. 433),
- Europejska Konwencja Krajobrazowa. Florencja 20 października 2000r. Ratyfikowana przez Polskę w czerwcu 2004r. (Dz. U. 2006 nr 14 poz. 98),
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r o ochronie przyrody (Dz. U. 2004 nr 92 poz. 880),
- ustawa z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne (tekst jedn. Dz. U. Z 2005r Nr 239 poz.2019 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 6 lipca 2001 r. o ustanowieniu programu wieloletniego "Program dla Odry - 2006" (Dz. U. Nr 98, poz. 1067),

- ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. O zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858, z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 grudnia 2004r. w sprawie wyznaczania obszaru i granic aglomeracji (Dz. U. nr 283 poz. 2841),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. O odpadach (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr39 poz.251 z p. zm.),
- ustawa z dnia 28 marca 2003r o transporcie kolejowym (tj. Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94.),
- decyzja nr 62 Ministra Infrastruktury z dnia 26 września 2005 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych,
- ustawa z dnia 10 kwietnia 2003r o szczególnych zasadach przygotowywania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. Nr 80 poz.721),
- ustawa z dnia 23 lipca 2003r o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003r. Nr 162, poz. 1568),
- ustawa z 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz.1227 z 2008r.).

Ocena aktualności dała podstawę Radzie Gminy Reńska Wieś do podjęcia uchwały w sprawie aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Reńska Wieś a następnie uchwały nr XVII/105/08 z dnia 26 marca 2008 roku w sprawie przystąpienia do zmiany Studium.

W podjętej uchwale został określony zakres zmiany Studium, zgodnie z wnioskami wynikającymi z tej oceny.

Zmiana

Uchwała nr XXII/141/12 z dnia 12 lipca 2012 r.

dodaje się:

Przedmiotem opracowania jest wprowadzenie zmiany w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Reńska Wieś przyjętego uchwałą Nr V/23/11 Rady Gminy Reńska Wieś z dnia 11 lutego 2011 r.

w celu ujawnienia występowania udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Dębowa 2” na obszarze wsi Dębowa.

Zmiana nr 2

Niniejsza zmiana nr 2 Studium została opracowana w oparciu o Uchwałę Nr XVII/107/16 Rady Gminy Reńska Wieś z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Reńska Wieś.

Przedmiot i zakres zmiany w studium polega między innymi na usankcjonowaniu występującej istniejącej zabudowy. Zmiana w studium umożliwi także aktualizację jego treści pod kątem bieżących potrzeb poprzez określenie kierunków rozwoju, w tym rozwoju społeczno-gospodarczego, a także wiąże się z dostosowaniem dokumentów planistycznych do obowiązujących przepisów prawa.

Zawartość niniejszego dokumentu jest zgodna z art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 1073 z późn. zm.) oraz z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r. nr 118 poz. 1233).

Niniejszą zmianę opracowano w pracowni MPZPlan Grzegorz Kołosionek we Wrocławiu przez zespół autorski:

mgr inż. Grzegorz Kołosionek Z-545 – główny projektant,

inż. Wioletta Hanusiewicz,

mgr inż. Ewelina Leśniewska,

mgr inż. Sylwia Krężel,

mgr inż. Paulina Jędrzejczyk.

Niniejsza zmiana studium została wyróżniona w tekście kolorem czerwonym, a rysunek został ujednolicony.

Zmiana nr 3

Niniejsza zmiana nr 3 Studium została opracowana w oparciu o Uchwałę Nr XXXI/178/17 Rady Gminy Reńska Wieś z dnia 7 czerwca 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany nr 3 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Reńska Wieś.

Przedmiot i zakres zmiany nr 3 studium obejmuje ujawnienie udokumentowanych złóż kopalin oraz korektę zapisów, celem dopuszczenia lokalizacji odnawialnych źródeł energii innych niż elektrownie wiatrowe (np. farm fotowoltaicznych).

Od czasu sporządzenia obowiązującego studium zmianie uległy przepisy prawa w zakresie odnawialnych źródeł energii oraz uwarunkowania występujące na terenie gminy – zostało udokumentowane nowe złożo „Dębowa 3”.

Obowiązujące Studium nie uwzględnia wszystkich udokumentowanych złóż kopalin, a ich ujawnienie w dokumentach planistycznych jest obowiązkowe i wynika z zapisów Ustawy prawo geologiczne i górnicze.

Aktualne zapisy Studium w zakresie odnawialnych źródeł energii, na wyznaczonych terenach dopuszczają wyłącznie lokalizację elektrowni wiatrowych pomijając inne odnawialne źródła energii takie jak np. fotowoltaika.

Zawartość niniejszego dokumentu jest zgodna z art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 1073 z późn. zm.) oraz z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r. nr 118 poz. 1233).

Niniejszą zmianę opracowano w pracowni MPZPlan Grzegorz Kołosionek we Wrocławiu przez zespół autorski:

mgr inż. Grzegorz Kołosionek Z-545 – główny projektant,

inż. Wioletta Hanusiewicz,

mgr inż. Ewelina Leśniewska,

mgr inż. Sylwia Krężel,

inż. Paulina Jędrzejczyk,

mgr inż. Zuzanna Prochera.

Niniejsza zmiana studium została wyróżniona w tekście kolorem zielonym, a rysunek został ujednolicony.

Zmiana nr 4

Niniejsza zmiana nr 4 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Reńska Wieś zwana w dalszej części „zmianą nr 4”, została opracowana w oparciu o Uchwałę Nr XXXVII/293/2021 Rady Gminy Reńska Wieś z dnia 29 września 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany nr 4 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Reńska Wieś.

Przedmiot i zakres zmiany nr 4 studium obejmuje ujawnienie i aktualizację przebiegu granic udokumentowanych złóż kopalin.

Od czasu przyjęcia ostatniej zmiany nr 3 studium, przyjętej w 2018 r. zmianie uległy uwarunkowania w obszarach udokumentowanych złóż.

Zmiana nr 3 studium nie zawierała aktualnych udokumentowanych złóż w obrębie Dębowa, a ich ujawnienie w dokumentach planistycznych jest obowiązkowe i wynika z zapisów Ustawy prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1072 z późn. zm.).

Zawartość niniejszego dokumentu jest zgodna z art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. 2022 poz. 503) oraz z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz.U. 2021 poz. 2405).

Zmianę nr 4 opracowano w pracowni MPZPlan Grzegorz Kołosionek we Wrocławiu przez zespół autorski:

mgr inż. Grzegorz Kołosionek Z-545 – główny projektant,

mgr inż. Ewelina Leśniewska – kierownik projektu,

mgr inż. Katarzyna Jaworska,

inż. Wioletta Hanusiewicz.

Niniejsza zmiana studium została wyróżniona w tekście kolorem fioletowym, a rysunek został ujednolicony.

2. Zakres studium

Podstawowym celem Studium uwarunkowań i kierunków polityki przestrzennej jest określenie podstawowych uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy, ocena możliwości, szans, zagrożeń i preferencji, implikujących w zasadniczy sposób politykę przestrzenną na terenie gminy oraz ustalenie zasadniczych kierunków polityki przestrzennej, rozwiązującej problemy, które są niemożliwe do rozwiązania w planach miejscowych wykonanych dla wyodrębnionych, mniejszych obszarów i terenów.

Cele niniejszego opracowania są więc ograniczone do:

- = sformułowania generalnych wytycznych do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie zagospodarowania, dominujących funkcji i sposobów użytkowania wyodrębnionych obszarów,
- = dostarczenia podstaw merytorycznych do ustalania warunków zabudowy i zagospodarowania dla terenów nie objętych planami miejscowymi,
- = zapewnienia informacji dla promocji, inspiracji i koordynacji wszelkich działań przestrzennych, a także zapewnienia instrumentu tworzenia „imane” gminy,
- = dostarczenia podstaw negocjacji warunków wprowadzenia zadania rządowego bądź wojewódzkiego do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy,

- = uściślenie podstaw do negocjacji z Wojewodą i Sejmikiem Województwa kierunków polityki regionalnej w celu zabezpieczenia interesów gminy w planie zagospodarowania przestrzennego województwa,
- = prowadzenie dyskusji z Radą Gminy w celu zhierarchizowania kryteriów rozwoju dla wyodrębnionych obszarów polityki przestrzennej.

Zakres zmiany studium obejmuje:

1) **uwzględnienie ustalonych w Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego na lata 2000 – 2015 przyjętej przez Sejmik Województwa uchwałą nr XXXIX/350/2005 z 11.10.2005 r. priorytetów rozwoju** którymi są:

- a) wzmocnienie konkurencyjności województwa opolskiego,
- b) wyrównanie szans rozwoju w regionie.

Dla ich osiągnięcia określono cele strategiczne. Te które nie znajdują odzwierciedlenia w obowiązującym studium wymagają uwzględnienia. Należą do nich:

= **innowacyjny region z dobrze wykształconymi i aktywnymi mieszkańcami:**

W ramach tego celu strategicznego dla obszaru gminy należy przewidzieć następujący cel operacyjny:

- budowanie społeczeństwa informacyjnego i rozwój bazy technicznej na jego potrzeby,
- stworzenie nowoczesnej infrastruktury teleinformatycznej;

= **zapewnienie dogodnych warunków życia w regionie:**

W ramach tego celu strategicznego dla obszaru gminy przewidziano następujące cele operacyjne:

- wzmocnienie potencjału ludnościowego - konieczne jest uwzględnienie w Studium w zakresie poszerzania oferty edukacyjnej oraz tworzenia nowych terenów mieszkaniowych,
- tworzenie warunków do zwiększania zatrudnienia - konieczne jest uwzględnienie w Studium w zakresie działań proinwestycyjnych w tym, przygotowania i uzbrojenia terenów pod działalność gospodarczą,
- korzystne warunki zamieszkania i rozwoju - konieczne jest uwzględnienie w Studium w zakresie tworzenia nowej substancji mieszkaniowej oraz rozwój towarzyszącej infrastruktury technicznej i systemów komunikacji,
- tworzenie warunków poprawy zdrowia mieszkańców i skutecznej pomocy społecznej - konieczne jest uwzględnienie w Studium w zakresie zwiększania dostępności do podstawowej opieki zdrowotnej, w tym dla osób niepełnosprawnych i starszych,
- tworzenie warunków do realizacji potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczeństwa - konieczne jest uwzględnienie w Studium w zakresie racjonalnego planowania sieci szkół i placówek oświatowych oraz instytucji kultury, ośrodków sportu i rekreacji,
- zachowanie, popularyzacja i wykorzystanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Śląska Opolskiego - konieczne jest uwzględnienie w Studium w zakresie rozwoju obszarowego systemu ochrony przyrody oraz programu zwiększania lesistości;

= **rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej:**

- częściowo zapewniona możliwość realizacji; postulowana aktualizacja Studium w tym zakresie.

W ramach celu strategicznego dla obszaru gminy przewidziano następujące cele operacyjne:

- podniesienie standardu infrastruktury komunikacyjnej - konieczne jest uwzględnienie w Studium zadań w zakresie budowy i modernizacji szlaków komunikacyjnych (drogowych, kolejowych i wodnych), budowy obwodnic miejscowości oraz przepraw mostowych,
- zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego - konieczne jest uwzględnienie w Studium zadań w zakresie optymalizacji wykorzystania energii, umożliwienie pozyskiwania energii odnawialnej. w tym w szczególności wiatru i wody oraz budowy urządzeń i instalacji do produkcji i transportu energii odnawialnej,

- pełna dostępność mediów technicznych - konieczne jest uwzględnienie w Studium zadań w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, energetycznych i gazowych,
- systemowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe - konieczne jest uwzględnienie w Studium zadań w zakresie realizacji Programu dla Odry 2006,
- ochrona zasobów i jakości wód podziemnych oraz powierzchniowych- konieczne jest uwzględnienie w Studium zadań w zakresie objęcia ochroną istniejących zasobów wodnych w powiązaniu z tworzeniem warunków do rozwoju turystyki i rekreacji,
- ochrona powietrza i ochrona przed hałasem - konieczne jest uwzględnienie w Studium zadań w zakresie projektowania i tworzenia pasów zieleni izolacyjnej, budowy obwodnic drogowych wsi położonych na trasie o dużym natężeniu ruchu,
- systemowa gospodarka odpadami i ściekami - konieczne jest uwzględnienie w Studium działań w zakresie likwidacji i rekultywacji dzikich wysypisk śmieci, rozbudowy systemów kanalizacji – uwzględnienie aktualnej sytuacji;

= aktywizacja gospodarcza regionu z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju:

- częściowo zapewniona możliwość realizacji; postulowana aktualizacja Studium w tym zakresie.

W ramach tego celu strategicznego dla obszaru gminy przewidziano następujące cele operacyjne:

- rozwój sektora produkcji, składów, magazynów - konieczne jest wyznaczenie w Studium terenów inwestycyjnych,
- rozwój sektora usług - konieczne jest wskazanie w Studium możliwości budowania sieci usług, w tym usług turystycznych i agroturystycznych,
- rozwój centrów logistycznych - ewentualnie do uwzględnienia w Studium, w powiązaniu do planowanego centrum logistycznego Kędzierzyna Koźła,
- wzrost atrakcyjności inwestycyjnej regionu - konieczne jest uwzględnienie w Studium zadań w zakresie kompleksowego przygotowania terenów inwestycyjnych,
- turystyka jako element rozwoju gospodarczego regionu - konieczne jest uwzględnienie w Studium zadań w zakresie turystycznego wykorzystania Odry oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu „Łęg Zdieszowicki”, a także kształtowania przestrzeni turystycznej w nawiązaniu do zbiorników wodnych i zasobów kopalin leczniczych;

= wielofunkcyjne różnorodne oraz atrakcyjne dla inwestycji i zamieszkania obszary wiejskie:

- częściowo zapewniona możliwość realizacji; postulowana aktualizacja Studium w tym zakresie.

W ramach celu strategicznego dla obszaru gminy przewidziano następujące cele operacyjne:

- zachowanie i wykorzystanie zasobów kulturowych oraz przyrodniczych wsi, poprawa stanu środowiska - konieczne jest uwzględnienie w Studium zadań w zakresie ochrony zabytkowej zabudowy i układów przestrzennych wsi, tworzenie przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowych dla potrzeb mieszkańców gminy, prowadzenie zalesienia obszarów mało korzystnych rolniczo i zdegradowanych, nieużytków i zad rzewień,
- poprawa zagospodarowania obszarów wiejskich i kształtowanie warunków życia z udziałem społeczności lokalnych - konieczne jest uwzględnienie w Studium warunków w zakresie tworzenia obszarów przestrzeni publicznej poprzez kształtowanie centrów miejscowości, rozwój infrastruktury społecznej, zwiększenie powierzchni wskazanych do objęcia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego,
- poprawa atrakcyjności inwestycyjnej obszarów wiejskich i rozwój infrastruktury technicznej - konieczne jest uwzględnienie w Studium zadań w zakresie kompleksowego przygotowania terenów inwestycyjnych, realizacji sieci

- infrastruktury technicznej oraz polepszenia dostępności komunikacyjnej,
  - rozwój turystyki wiejskiej - konieczne jest uwzględnienie w Studium zadań w zakresie tworzenia bazy turystycznej (gastronomicznej, rekreacyjnej, sportowej) oraz rozbudowy infrastruktury drogowej,
  - poprawa edukacji oraz rozwój kapitału ludzkiego i społecznego wsi - konieczne jest uwzględnienie w Studium zadań w zakresie poszerzania oferty edukacyjnej oraz dostępności do usług społecznych;
- = **rozwój wielo kulturowej tożsamości oraz międzynarodowej i krajowej współpracy regionalnej:**
- konieczne jest uwzględnienie w Studium zadań w zakresie ochrony i przywracania dziedzictwa kulturowego, w tym ochrony zabytków i zespołów zabytkowych, realizacji Programu dla Odry 2006, rozwoju pogranicza polsko-czeskiego oraz aktywizacji III paneuropejskiego korytarza transportowego.
- Głównym instrumentem realizacji Strategii w zakresie możliwości finansowania jest Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego Województwa Opolskiego oraz Plan Rozwoju Lokalnego, a w zakresie planowania przestrzennego - Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego.

2) zgodność z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa;

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego opracowywano w latach 2000 - 2002, a następnie przyjęto uchwałą nr XLIX/357/2002 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 września 2002 r. Plan sporządzono w trybie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999r. nr15, póź. 139 z późn. zm.).

Analizowane Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Reńska Wieś sporządzone zostało w roku 1999 t.j. trzy lata przed sporządzeniem Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego, w związku z czym nie było faktycznej możliwości dostosowania jego zapisów do Planu Województwa.

W Planie województwa opolskiego znajdują się zapisy odnoszące się do obszaru gminy Reńska Wieś dotyczące następujących kierunków zagospodarowania przestrzennego, szczególnie ujętych w „**Wykazie proponowanych zadań samorządowych i rządowych służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych ujętych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego**”.

Należą do nich:

= w zakresie środowiska przyrodniczego:

- ochrona naturalnych ekosystemów, charakterystycznych siedlisk, zbiorowisk i gatunków flory i fauny oraz terenów wodno-błotnych na wydzielonych obszarach proponowanych ostoi przyrodniczych Sieci Obszarów Przyrodniczych,
- realizacja „Wojewódzkiego programu zwiększania lesistości na lata 2000 - 2020 – zalesianie gruntów o niskiej j przydatności rolniczej oraz łączenie rozdrobnionych kompleksów leśnych.
- zadanie rządowe;

= w zakresie ochrony przeciwpowodziowej:

- budowa obwałowań przeciwpowodziowych na lewym brzegu rzeki Odry na odcinku Lasaki-Bródek - zadanie rządowe ujęte w „Programie dla Odry 2006” - wymaga wprowadzenia do Studium i mpzp,
- budowa systemu monitoringu i osłony meteorologicznej (SMOK) - zadanie rządowe ujęte w „Programie dla Odry 2006” - wymaga wprowadzenia do Studium i mpzp;

= w zakresie infrastruktury gospodarczej

- utworzenie centrum logistycznego w rejonie Kędzierzyna Koźła, przy wykorzystaniu istniejących terenów infrastruktury, w tym na terenach po byłym poligonie wojskowym we wsi Pociękarb - zadanie samorządu województwa - wymaga wprowadzenia do Studium;

Poprawa infrastruktury technicznej, społecznej i komunikacyjnej na terenach wiejskich:

= w zakresie komunikacji drogowej:

- modernizacja drogi krajowej nr 38 do pełnych parametrów klasy G na odcinku Kędzierzyn-Koźle - granica państwa. Na lata 2011 - 2020 projektowane poszerzenie jezdni do 7,0m - zadanie rządowe - wymagające wprowadzenia do Studium,
- modernizacja drogi krajowej nr 40 do pełnych parametrów klasy G na odcinku granica państwa-Prudnik. Na lata 2011-2020 projektowane poszerzenie jezdni do 11,0m - zadanie rządowe - wymagające wprowadzenia do Studium,
- modernizacja drogi krajowej nr 45 do pełnych parametrów klasy GP na odcinku granica województwa - Kluczbork. Na lata 2011 - 2020 projektowane poszerzenie istniejącej jezdni do 11,0m, wraz z budową obejścia miejscowości Mechnica, Komorno, Większyce, Reńska Wieś, Długomiłowice.
- budowa wiaduktu nad torami w miejscowości Większyce - zadania rządowe - wymagające wprowadzenia do Studium i mpzp,
- modernizacja drogi wojewódzkiej nr 418 na odcinku droga nr 45 - Kędzierzyn Koźle – droga nr 40 do pełnych parametrów klasy Z - zadanie samorządu województwa - wymagające wprowadzenia do studium i mpzp.;

= w zakresie komunikacji kolejowej:

- modernizacja pierwszorzędnej linii kolejowej nr 137 relacji Katowice - Legnica jako linii o preferowanym ruchu towarowym, do uzyskania parametrów pozwalających na osiągnięcie prędkości przejazdu 80km/h dla pociągów towarowych oraz 100 -120km/h dla pociągów osobowych dalekobieżnych oraz towarowych logistycznych - zadanie rządowe - wymagające wprowadzenia do Studium i mpzp.

= w zakresie energetyki:

- modernizacja linii energetycznej wysokiego napięcia 110kV relacji Koźle-Hajduki - zadanie samorządu województwa - wymagające ujęcia w mpzp.,
- modernizacja linii energetycznej wysokiego napięcia 110kV relacji Blachownia - Chemik-Polska Cerekiew - Studzienna - zadanie samorządu województwa - wymagające ujęcia w mpzp;

= w zakresie środowiska kulturowego:

- działania inspirujące, koordynujące i wspomagające rewaloryzację układów przestrzennych oraz obiektów zabytkowych ważnych dla wizerunku regionu i mogących stanowić potencjalną atrakcję turystyczną - zadanie samorządu województwa - wymagające ujęcia w mpzp. Ochrona zabytkowego krajobrazu kulturowego w opracowaniach planistycznych zgodnie z opracowanym programem Ministra Kultury i Ochrony Dziedzictwa Narodowego - zadanie samorządu województwa - wymagające ujęcia w Studium i mpzp.

W zaktualizowanym Studium należy również odnieść się do dwóch opracowań regulujących kwestie gospodarki przestrzennej na obszarze województwa opolskiego poprzez włączenie go w strukturę większego obszaru. Są to:

- Studium zagospodarowania przestrzennego pasma Odry wykonane przez Marszałka Województwa Opolskiego oraz
- Studium zagospodarowania przestrzennego pogranicza polsko-czeskiego sporządzone przez Ministerstwo Budownictwa.

3) dostosowanie zapisów studium do nowych regulacji prawnych i przepisów odrębnych;

= ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. O ochronie przyrody

Na podstawie Uchwały nr XXIV/193/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Opolu z dnia 26 maja 1988r. w sprawie ochrony walorów krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Opolskiego nr 19 póź. 231) na części obszaru gminy Reńska Wieś oraz miasta Zdieszowice powołano Obszar Chronionego Krajobrazu „Łęg Zdieszowicki” określając jednocześnie jego granice. W związku ze zmianą ustawy będącej podstawą prawną powołania powyższego obszaru, zmianie ulegały również rozporządzenia wojewody ustanawiające poszczególne obszary chronione. Obecnie obowiązujące jest Rozporządzenie Nr 0151/P/16/2006 Wojewody Opolskiego z dnia 8 maja 2006 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu. Aktualizacji w Studium wymaga zatem powołana podstawa prawna oraz wprowadzenie zapisów rozporządzenia wskazujących na obowiązujące zasady gospodarowania na tym obszarze.

W związku z wejściem Polski do Unii Europejskiej (01.05.2004 r.) i w konsekwencji, ratyfikowaniem podpisanej przez Państwa Członkowskie w 1992r. Konwencji o różnorodności biologicznej tzw. *Konwencji z Rio*, Polska zobowiązała się do wyznaczenia na swoim terytorium obszarów, które zostaną włączone do europejskiej Sieci NATURA 2000. Podstawę prawną tworzenia sieci NATURA 2000 stanowią dwa akty: tzw. Dyrektywa Ptasia (Dyrektywa Rady 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979r. O ochronie dzikich ptaków) oraz Dyrektywa Siedliskowa (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992r. O ochronie siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory). Kolejnym krokiem było wprowadzenie zapisów dotyczących obszarów Natura 2000 do ustawy *O ochronie przyrody* z dnia 16 kwietnia 2004r. i zakwalifikowanie ich na podstawie art.6 do form ochrony przyrody oraz wydanie przez Ministra Środowiska rozporządzenia z dnia 16 maja 2005 r. w sprawie typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, wymagających ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000. Zgodnie z art.29 ustawy o ochronie przyrody, dla obszarów Natura 2000 minister właściwy do spraw środowiska ustanawia plan ochrony, którego zapisy po zatwierdzeniu będą miały moc prawną adekwatną do planu ochrony parku krajobrazowego i będą wymagały wprowadzenia do Studium i planów miejscowych. Na terenie gminy Reńska Wieś, do chwili obecnej nie zostały wyznaczone prawnie obszary sieci, jednak planowane jest włączenie do obszarów sieci Obszaru Chronionego Krajobrazu „Łęg Zdieszowicki”. W związku z powyższym przy aktualizacji Studium należy zwrócić szczególną uwagę na zapisy dotyczące ochrony obszarów sieci.

= **ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska**

Konieczna jest aktualizacja Studium w zakresie wykonania kompleksowego opracowania ekofizjograficznego dla obszaru całej gminy; poddania procesowi uspołecznienia procedury tworzenia i udostępniania ekofizjografii i Studium oraz wprowadzenia zgodnej z obecnymi przepisami klasyfikacji działalności mogącej znacząco oddziaływać na środowisko.

= **ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko**

Ustawa zobowiązuje organ administracyjny do przeprowadzenia procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany studium której dotychczas studium nie było poddane.

= **ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami**

Stwierdza się konieczność aktualizacji w Studium zapisów dotyczących ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego, a w szczególności wykazów zabytków objętych ochroną na podstawie wpisu do rejestru wojewody, zabytków wpisanych do gminnej ewidencji zabytków oraz wykazu stanowisk archeologicznych. Konieczne jest także sporządzenie i prowadzenie Gminnej Ewidencji Zabytków, która będzie podstawą do wpisu obiektów zabytkowych do Studium i m.p.z.p.

= **ustawa Prawo wodne oraz rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 grudnia 2004 r. sprawie wyznaczania obszaru i granic aglomeracji**

W Studium należy uwzględnić zbiorniki wód podziemnych objętych ochroną, a także istniejących ujęć wody na terenie gminy i ich stref ochronnych.

4) zgodność z ustawą z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;

- na podstawie art. 87 ust.1 ustawy, studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uchwalone po 1 stycznia 1995 roku zachowują moc. W świetle tego zapisu Studium gminy Reńska Wieś uchwalone w 1999 roku pod względem formalnym jest nadal obowiązujące;
- analizowane Studium nie odnosi się do nadrzędnych zasad planowania przestrzennego zawartych w art.1 ust.1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a zwłaszcza do zasady zrównoważonego rozwoju, co stanowi o braku jego aktualności w tym zakresie;
- zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy, studium sporządza się dla obszaru w granicach administracyjnych gminy, w związku z czym analizie poddano prawidłowość oznaczenia przebiegu granicy administracyjnej gminy. Stwierdzono występowanie nieprawidłowości w przebiegu granicy gminy, szczególnie po stronie wschodniej z miastami: Kędzierzyna, Kozłem i Zdzeszowicami;
- zgodnie z obowiązującą ustawą projekt studium poddaje się konsultacji społecznej co pozwala na wprowadzenie spójnej i akceptowanej przez mieszkańców gminy polityki przestrzennej. Jest to szczególnie istotne w związku z art.9 ust.4, który nakłada obowiązek zachowania zgodności planów miejscowych z ustaleniami studium. Polityka przestrzenna zawarta w obecnym Studium nie podlegała takiej konsultacji społecznej zatem jej dalsze kontynuowanie bez poparcia społecznego może okazać się problemowe.

5) dostosowanie zapisów Studium do ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;

Zakres uwarunkowań wymagany przy sporządzaniu Studium (art.10 ust.1):

Przy analizie uwarunkowań przestrzennych gminy należy poddać ocenie:

- = dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu,
- = stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony,
- = stan środowiska przyrodniczego,
- = stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- = warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia,
- = zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia,
- = potrzeby i możliwości rozwoju gminy,
- = stan prawny gruntów,
- = występowanie obiektów i terenów chronionych,
- = występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych,
- = występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych,
- = występowanie terenów górniczych,
- = stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno- ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami,
- = realizację zadań służących ponadlokalnym celom publicznym.

Przedmiot ustaleń wymagany ustawą (art. 10 ust.2):

- = kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów,
- = kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy,
- = obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów oraz ochrony przyrody,
- = obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków i dóbr kultury,
- = kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- = obszary na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym,

- = obszary na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów zadań rządowych,
- = obszary dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych,
- = kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
- = obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi,
- = obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny,
- = obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych – jeśli występują,
- = obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji,
- = granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych,
- = inne obszary problemowe wynikające z lokalnych uwarunkowań;

6) zgodność ustaleń Studium z Rozporządzeniem w sprawie projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;

W okresie sporządzania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Reńska Wieś (1999r) jego zakres regulowany był wyłącznie poprzez ustawę o zagospodarowaniu przestrzennym z 1994r. Wejście w życie, w lipcu 2003r., nowej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, oprócz modyfikacji systemu planistycznego, łączyło się z wprowadzeniem aktów wykonawczych - rozporządzeń, regulujących szczegółowo zakres poszczególnych opracowań planistycznych. W odniesieniu do studium obowiązujące standardy zawarto w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz.U. Nr 118, poz.1233).

7) doprowadzenie ustaleń Studium do zgodności z obowiązującymi planami miejscowymi;

8) zgodność ustaleń Studium z polityką przestrzenną gminy;

9) uwzględnienie Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś, Planu Rozwoju Lokalnego, Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki odpadami;

10) wyeliminowanie z tekstu Studium zapisów nieaktualnych i niezgodnych zarówno w aktualnym sposobie zagospodarowania jak i wymogów prawnych;

Zmiany w zapisach w części tekstowej studium po wyeliminowaniu treści nieaktualnych i uzupełnienie studium o nowe ustalenia i dostosowanie do wymogów rozporządzenia w sprawie jego formy wymagają nowej edycji całego tekstu w szczególności w zakresie kierunków rozwoju przestrzennego gminy.

Wprowadzenie zmian do części graficznej studium, polegających na uzupełnieniu rysunku Studium o nowe pojedyncze elementy, korekcie niektórych granic funkcjonalnych, a także wskazanie nowych terenów dla rozwoju przestrzennego gminy zarówno dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego jak i działalności gospodarczej, w tym wyznaczenie obszarów dla usług komercyjnych, biogazowni, potencjalnych lokalizacji farm wiatrowych wymagało sporządzenia nowego rysunku studium.

Zmiana

Uchwała nr XXII/141/12 z dnia 12 lipca 2012 r.

dodaje się:

W związku z udokumentowaniem złoża kruszywa naturalnego na obszarze wsi Dębowa Wójt Gminy Reńska Wieś stwierdził potrzebę ujawnienia jego występowania w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i wystąpił z wnioskiem do Rady Gminy o dokonanie zmiany w studium w tym zakresie.

Rada Gminy Reńska Wieś podjęła uchwałę Nr X/75 w dniu 27 lipca 2011 r. o przystąpieniu do sporządzenia zmiany w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Reńska Wieś w zakresie wyznaczenia obszaru udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego we wsi Dębowa w granicach jego udokumentowania określonego na załączniku do uchwały.

Zmiana nr 2

W związku z występowaniem na obszarze gminy zbiornika wodnego „Dębowa”, będącego atrakcyjnym miejscem wypoczynku i rekreacji, Wójt Gminy Reńska Wieś stwierdził potrzebę usankcjonowania występowania wokół akwenu istniejącej zabudowy oraz określenia kierunków rozwoju tych obszarów i wystąpił z wnioskiem do Rady Gminy o dokonanie zmiany w studium w tym zakresie.

Rada Gminy Reńska Wieś podjęła uchwałę Nr XVII/107/16 w dniu 22 marca 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Reńska Wieś w zakresie polegającym między innymi na usankcjonowaniu występowania istniejącej zabudowy w granicach określonych na mapie stanowiącej załącznik do uchwały.

Zmiana nr 3

W związku z udokumentowaniem złoża kruszywa naturalnego „Dębowa 3” oraz ograniczeniem w zakresie dopuszczalnych odnawialnych źródeł energii, Wójt Gminy Reńska Wieś stwierdził potrzebę ujawnienia występowania złoża oraz dopuszczenia lokalizacji odnawialnych źródeł energii innych niż elektrownie wiatrowe w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i wystąpił z wnioskiem do Rady Gminy o dokonanie zmiany studium w tym zakresie.

Rada Gminy Reńska Wieś podjęła uchwałę Nr XXXI/178/17 w dniu 7 czerwca 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany nr 3 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Reńska Wieś w zakresie wyznaczenia obszaru udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Dębowa 3” w granicach jego udokumentowania określonego na załączniku do uchwały oraz korekty zapisów dotyczących odnawialnych źródeł energii.

Zmiana nr 4

W związku z udokumentowaniem złóż w obrębie Dębowa, uwzględniając obowiązek ujawnienia w studium wszystkich udokumentowanych złóż, Wójt Gminy Reńska Wieś stwierdził potrzebę ujawnienia występowania aktualnych złóż i wystąpił z wnioskiem do Rady Gminy o dokonanie zmiany studium w tym zakresie.

Rada Gminy Reńska Wieś podjęła uchwałę Nr XXXVII/293/2021 w dniu 29 września 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany nr 4 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Reńska Wieś w zakresie ujawnienia udokumentowanych złóż kopaliny w obrębie Dębowa.

Ponadto zakres zmiany nr 4 studium obejmuje:

- 1) uwzględnienie ustalonych w Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego – Opolskie 2030, przyjętej Uchwałą Nr XXXIV/355/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 4 października 2021 roku scenariuszy rozwoju, którymi są:

- a) scenariusz dynamicznego rozwoju,
- b) scenariusz unikania zapaści,
- c) scenariusz ograniczonych środków publicznych

Dla zapewnienia możliwości realizacji wizji i misji zdefiniowanej w Strategii określono cele strategiczne. Należą do nich:

= **CZŁOWIEK I RELACJE – Mieszkańcy gotowi na wyzwania i tworzący otwartą wspólnotę:**

W ramach tego celu strategicznego dla obszaru gminy należy przewidzieć następujące cele operacyjne:

- Trwałe więzi społeczne,
- Wykwalifikowani mieszkańcy,
- Rozwinięte i dostępne usługi,
- Bezpieczny region.

= **ŚRODOWISKO I ROZWÓJ – Środowisko odporne na zmiany klimatyczne i sprzyjające rozwojowi:**

W ramach tego celu strategicznego dla obszaru gminy przewidziano następujące cele operacyjne:

- Opolskie zeroemisyjne,
- Przyjazne środowisko i racjonalna gospodarka zasobami,
- Wysokie walory przyrodniczo- -krajobrazowe.

= **SILNA GOSPODARKA – Gospodarka inteligentna wzmacniająca konkurencyjność regionu:**

W ramach tego celu strategicznego dla obszaru gminy przewidziano następujące cele operacyjne:

- Gospodarka otwarta na współpracę,
- Silne branże § Region dostępny komunikacyjnie,
- Ceniona marka regionu.

3. Cele i zadania studium

Zgodnie z art.3 ust.1ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na obszarze gminy, w tym uchwalenie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego należy do zadań własnych gminy.

Wychodząc z założenia, że zagospodarowanie terenów może odbywać się o wiele miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego i decyzji o warunkach zabudowy ustawodawca wprowadził Studium ... jako opracowania koordynacyjnego określającego działania gminy w zakresie polityki przestrzennej.

Studium ... jest opracowaniem obligatoryjnym i może być ono jedynym opracowaniem planistycznym obejmującym obszar całej gminy.

W kraju sporządza się – koncepcje polityki przestrzennego zagospodarowania kraju, w skali regionu – studium przestrzennego zagospodarowania województwa.

Ustalenie przeznaczenia i zasad zabudowy i zagospodarowania terenu, jakim jest obszar gminy wymaga uwzględnienia celów i kierunków polityki przestrzennej państwa na obszarze województwa, na którym gmina jest położona.

Zgodnie z art.9 ust.2 ustawy wójt sporządza studium uwzględniając ustalenia określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz strategii rozwoju gminy.

Dla określenia właściwych kierunków polityki przestrzennej gminy niezbędna jest interpretacja stanu istniejącego zagospodarowania gminy pod kątem barier i możliwości jej przestrzennego zagospodarowania wynikających zarówno z uwarunkowań naturalnych (dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu, stanu środowiska przyrodniczego, prawa własności gruntów) jak i zadań służących do realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

W ujęciu generalnym wiodącymi zadaniami Studium jest określenie:

- = **celów rozwoju gminy,**
- = **uwarunkowań rozwoju oraz**
- = **kierunków przestrzennego rozwoju – polityki przestrzennej.**

Sporządzone i uchwalone przez Radę Gminy Reńska Wieś Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy stanowić będzie podstawę do:

- = podejmowania uchwał o przystąpieniu do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- = wewnętrznej kontroli uchwał o miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod kątem ich zgodności z kierunkami zagospodarowania przestrzennego przyjętymi we wcześniej uchwalonym studium,
- = ofertowej działalności gminy,
- = posługiwania się przepisami ustaw szczególnych, które mając swój aspekt przestrzenny i wiążą organy gminy w postępowaniu administracyjnym.

Zmiana

Uchwała nr XXII/141/12 z dnia 12 lipca 2012 r.

dodaje się:

Podjęta uchwała Rady Gminy dotycząca zmiany w studium w części obejmującej obszar wsi Dębowa ma na celu przede wszystkim wskazanie występowania udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Dębowa 2”.

Wyznaczeniem w studium występowania udokumentowanych złóż kopalin Gmina jest zobowiązana w art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu przestrzennym w zakresie określenia uwarunkowań jak i kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy w związku z udokumentowaniem występowania kruszywa naturalnego, które w świetle ustawy Prawo Ochrony środowiska a także ustawy Prawo geologiczne i górnicze podlegają ochronie polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami.

Wprowadzenie obszaru udokumentowanego złoża do studium możliwi sporządzenie planu miejscowego jako zgodnego - nie naruszającego ustaleń studium w zakresie kierunków rozwoju przestrzennego gminy.

W świetle powyższego ujawnienie udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego wymaga:

- = zmiany w części tekstowej polegającej na uzupełnieniu zapisu odnoszącego się do występowania udokumentowanego złoża kopaliny (art. 10 ust. 1 pkt 11 ustawy o p.i.z.p.),

= sporządzenia rysunku zmiany w studium określającego obszar występowania udokumentowanego złoża we wsi Dębowa jako „Dębowa 2”.

Zmiana nr 2

Podjęta przez Radę Gminy Reńska Wieś uchwała w sprawie zmiany w studium dla obszaru zbiornika „Dębowa” oraz terenów zlokalizowanych wokół tego zbiornika ma na celu przede wszystkim usankcjonowanie występowania istniejącej zabudowy. Wprowadzenie zmiany w studium pozwoli na doprowadzenie studium do zgodności ze stanem faktycznym i tendencjami rozwojowymi w zagospodarowaniu przestrzennym, a także pozwoli na uporządkowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej, umożliwiając sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, będącego skutecznym narzędziem prowadzenia przemyślanej polityki przestrzennej.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego określa kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania przestrzennego oraz lokalne zasady użytkowania terenu. Pozwala na prowadzenie gospodarki przestrzennej w sposób przemyślany, świadomy i przede wszystkim jednolity oraz na rozważne planowanie inwestycji o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym.

Zasadniczym celem studium jest umożliwienie prowadzenia spójnej polityki przestrzennej, powiązanej z rozwojem gospodarczym i społecznym, z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Niniejszy dokument wskazuje potencjał rozwoju przestrzennego, możliwości zagospodarowania nowych terenów oraz stopień przekształceń istniejącego zagospodarowania, a także konieczność ochrony obszarów i obiektów wartościowych.

Zmiana nr 3

Podjęta uchwała Rady Gminy dotycząca zmiany nr 3 studium w części obejmującej obszar wsi Dębowa ma na celu przede wszystkim wskazanie występowania udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Dębowa 3” oraz korektę zapisów celem dopuszczenia lokalizacji odnawialnych źródeł energii innych niż elektrownie wiatrowe (np. farm fotowoltaicznych).

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz.U. 2017, poz. 1073 z późn. zm.), w studium wyznacza się obszary występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych, związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

Wprowadzenie obszaru udokumentowanego złoża do studium umożliwi sporządzenie planu miejscowego jako zgodnego - nie naruszającego ustaleń studium w zakresie kierunków rozwoju przestrzennego gminy.

Rozszerzenie zapisów dotyczących odnawialnych źródeł energii pozwoli na lokalizację innych źródeł niż elektrownie wiatrowe, które dotąd były wyłącznym dopuszczonym źródłem energii odnawialnej. Tym samym korekta zapisów umożliwi zwiększenie poziomu wykorzystywania odnawialnych źródeł energii (OZE) oraz zmniejszenia szkodliwych oddziaływań energetyki na środowisko naturalne, głównie poprzez ograniczenie emisji szkodliwych substancji, zwłaszcza gazów cieplarnianych.

Zmiana nr 4

Podjęta Uchwała Nr XXXVII/293/2021 Rady Gminy dotycząca zmiany nr 4 studium w obrębie Dębowa ma na celu ujawnienie udokumentowanych złóż w obrębie Dębowa,

a tym samym spełnienie ustawowego obowiązku nałożonego przez ustawę Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1072 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz.U. 2022, poz. 503), w studium wyznacza się obszary występowania udokumentowanych złóż kopalin..

Wprowadzenie obszaru udokumentowanych złóż do studium umożliwi sporządzenie planu miejscowego jako zgodnego - nie naruszającego ustaleń studium w zakresie kierunków rozwoju przestrzennego gminy.

4. Tok prac nad studium

Przystępując do zmiany – aktualizacji studium oparto się na istniejącej wiedzy, przeprowadzonej wizji w terenie, wykorzystano opracowania specjalistyczne wykonane przez gminę a także istniejące materiały dotyczące gospodarki przestrzennej gminy jak:

- = ocena aktualności Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania przestrzennego gminy Reńska Wieś – oprac. „STUDIO FORMAT” Pracownia Projektowa Renata Klimek Strzelce Opolskie;
- = studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Reńska Wieś uchwalone w maju 1999 roku;
- = miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązujące na obszarze gminy Reńska Wieś:

Wykaz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na obszarze gminy Reńska Wieś, uchwalonych w latach 1995-2007

<i>Ip</i>	<i>Nazwa</i>	<i>Podstawowe przeznaczenie terenu w planie</i>	<i>Data i nr uchwały Rady Miejskiej zatwierdzającej MPZP</i>	<i>data i nr Dziennika Urzędowego Woj. Opolskiego</i>	<i>Obszar objęty MPZP [w ha]</i>
1.	Zmiana w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy Reńska Wieś	Zabudowa mieszkaniowa i usługi	Nr XXVI/1 69/97 z dnia 9 lipca 1997r.	Dz.Urz.Woj.Op. Nr 28/97 póź. 172	5,4 ha
2.	Zmiana w planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy Reńska Wieś	Zabudowa mieszkaniowa i usługi	Nr II/8/98 z dnia 12 listopada 1998r.	Dz.Urz.Woj.Op. Nr 33/98 póź. 310	10,81 ha
3.	Zmiana w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy Reńska Wieś w zakresie ustalenia nowego przeznaczenia terenów we wsiach: Większyce, Pokrzywnica, Długomiłowice, Reńska Wieś i Dębowa	Zabudowa mieszkaniowa i usługi	Nr VII/59/99 z dnia 10 maja 1999r.	Dz.Urz.Woj.Op. Nr 20/99 póź. 72	22,55 ha
4.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów budownictwa letniskowego i towarzyszącego nad zbiornikiem „Dębowa”, gmina Reńska Wieś.	Budownictwo letniskowe i towarzyszące nad zbiornikiem „Dębowa”	Nr XVIII/149/2000 z dnia 9 maja 2000r.	Dz.Urz.Woj.Op. Nr 43/00 póź. 235	
5.	Zmiana w planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy Reńska Wieś w zakresie ustalenia nowego przeznaczenia terenu we wsi Reńska Wieś.	Przemysł, budownictwo, składy i magazyny, usługi oświaty i kultury	Nr XIX/1 52/2000 z dnia 31 maja 2000r.	Dz.Urz.Woj.Op. Nr 50/00 póź. 279	1,12 ha
6.	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Reńska Wieś w zakresie ustalenia nowego przeznaczenia terenu we wsi Pociękarb.	Zabudowa mieszkaniowa i usługi	XXIV/1 71/2000 z dnia 4 października 2000r.	Dz.Urz.Woj.Op. Nr 63 póź. 345	0,27 ha

7.	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Reńska Wieś dot. Wsi Większyce	Rozbudowa stacji paliw - obsługa komunikacji i podróży	Nr XXIX/217/2001 z dnia 18 kwietnia 2001 r.	Dz.Urz.Woj.Op. Nr 46 póź. 316	0,096 ha
8.	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Reńska Wieś w części dotyczącej wsi Pociękarb (dla terenów byłego poligonu wojskowego)	Działalność gospodarcza o funkcji usługowo-produkcyjnej	Nr XXIX/218/2001 z dnia 18 kwietnia 2001 r.	Dz.Urz.Woj.Op. Nr 46 póź. 317	62,10 ha
9.	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Reńska Wieś	Zmiana trasy przebiegu i osi projektowanej napowietrznej linii elektroenergetycznej 400 kV relacji Dobrzeń - Wielopole	Nr XXXII/228/2001 z dnia 25 lipca 2001 r.	Dz.Urz.Woj.Op. Nr 73 póź. 602	
10.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznaczonego obszaru gminy Reńska Wieś, sołectwo Większyce	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	Nr XLIV/306/2002 z dnia 25 września 2002r.	Dz.Urz.Woj.Op. Nr 112 póź. 1447	8,5338 ha
	Ogółem				154,74 ha tj. 1,58%

= materiały studium województwa opolskiego dot. gminy Reńska Wieś;

= opracowania specjalistyczne i branżowe przedstawiające problemy w ramach wybranych dziedzin lub zagadnień:

- opracowanie ekofizjograficzne – autor dr Edyta Szafranek
- program gospodarki odpadami,
- program ochrony środowiska,
- strategia rozwoju gminy Reńska Wieś na lata 2001 – 2015 przyjęta uchwałą Nr XXV/179/2000 Rady Gminy w Reńskiej Wsi z dnia 22 listopada 2000 roku.

W fazie uwzględniającej analizę stanu zagospodarowania przestrzennego gminy dokonano rozpoznania uwarunkowań rozwoju gminy, analizie poddano występowanie problemów w ujęciu ograniczającym i inspirującym rozwój gminy.

W fazie koncepcji rozwoju określono cele rozwoju przestrzennego gminy, priorytety rozwoju i kierunki zagospodarowania.

W oparciu o przyjęte ustalenia w koncepcji sformułowano zasady polityki przestrzennej – jako narzędzia przy podejmowaniu decyzji w zakresie programu inwestycyjnego wynikającego z potrzeb ogólnogminnych jak i w działaniach związanych ze stanowaniem prawa miejscowego, w tym miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

5. Problematyka studium

Zgodnie z 2 art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 23 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. nr 80 poz.717 ze zm.) w *studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z:*

- 1) dotychczasowego przeznaczenia , zagospodarowania i uzbrojenia terenu,
- 2) stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony,

- 3) stanu środowiska, w tym rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- 4) stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- 5) warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia,
- 6) zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia,
- 7) potrzeb możliwości rozwoju gminy,
- 8) stanu prawnego gruntów,
- 9) występowania obiektów i terenów chronionych, na podstawie przepisów odrębnych,
- 10) występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych,
- 11) występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych,
- 12) stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno – ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami,
- 13) zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

W studium określa się w szczególności:

- 1) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów,
- 2) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy,
- 3) obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk,
- 4) obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- 5) kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- 6) obszar, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym,
- 7) obszary gminy, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust.1,
- 8) obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400m² oraz obszary przestrzeni publicznej,
- 9) obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne,
- 10) kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
- 11) obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych,
- 12) obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny,
- 13) obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 roku o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 412 oraz 2002 roku nr 113, poz. 984 i nr 153, poz. 1271),
- 14) obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji,
- 15) granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych,
- 16) inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.

Do takich obszarów problemowych w gminie jest wyznaczenie obszarów dla możliwości lokalizacji odnawialnych źródeł energii jakim są farmy wiatrowe. Do rozwoju odnawialnych źródeł energii Polska jest zobligowana przez przepisy unijne. Komisja Europejska przedstawiła

pakiet działań w obszarze energii i zmian klimatu stanowiący podstawę nowej polityki energetycznej dla Europy, której głównym strategicznym założeniem jest 20% redukcja gazów cieplarnianych, 20% udział energii odnawialnej w konsumpcji całej UE i 20% zmniejszenia zużycia energii do roku 2020.

II. UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY

1. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu

1.1 Ogólna charakterystyka - położenie gminy i powiązanie z innymi ośrodkami

Gmina Reńska Wieś położona jest w południowo – wschodniej części województwa opolskiego i graniczy:

- od zachodu z gminą Walce i gminą Głogówek,
- od wschodu z gminą Cisek i miastem Kędzierzyn - Koźle,
- od południa z gminą Pawłowiczki i gminą Polska Cerekiew,
- od północy z miastem i gminą Zdzeszowice.

Pod względem administracyjnym gmina Reńska Wieś należy do powiatu Kędzierzyńsko – kozielskiego.

Od miasta wojewódzkiego Opola dzieli ją odległość ok.50 km.

W skład gminy wchodzi 15 wiejskich jednostek osadniczych:

Bytków, Dębowa, Długomiłowice, Gierałtowice, Kamionka, Komorno, Łęzce Mechnica, Naczysławki, Poborszów, Pociękarb, Pokrzywnica, Większyce, Radziejów, Reńska Wieś.

Powierzchnia gminy w granicach administracyjnych – 9791 ha, co stanowi 15,68% powierzchni powiatu kędzierzyńsko – kozielskiego i 1,06% powierzchni województwa opolskiego.

Siedzibą władz samorządowych jest wieś Reńska Wieś.

W 2006 roku w gminie wprowadzono język niemiecki jako język pomocniczy.

Liczba ludności gminy na dzień 31 grudnia 2009 roku wg danych Urzędu Gminy wynosiła: **8198 mieszkańców zameldowanych na stałe,**

w tym: w Reńskiej Wsi - 1587 osób

W ogólnej liczbie ludności było:

- mężczyzn – 3941, co stanowi 48,1 % ogółu ludności
  - kobiet – 4257, co stanowi 51,9 % ogółu ludności
- co daje wskaźnik **108 kobiet na 100 mężczyzn**

Gęstość zaludnienia gminy wynosi 89,2 osób/km².

Gmina charakteryzuje się niskim stopniem lesistości. Powierzchnia lasów w gminie wynosi 943 ha, co stanowi 9,6% ogólnej powierzchni gminy (średnia wojewódzka wynosi 25,5%, a kraju 27,5%). Niewielkie zwarte skupiska leśne występują wyspowo na obszarze gminy.

Przez obszar gminy przepływa ciek I rzędu rzeka Odra oraz cieki II rzędu rzeka Swornica i Olcha.

Użytki rolne zajmują 79,4 % powierzchni gminy:

w tym: grunty orne 65,10 %.

Walory rolniczej przestrzeni produkcyjnej w gminie są bardzo dobre.

Gmina posiada jeden z wyższych w województwie opolskim wskaźników jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej wynoszący ponad 80 punktów (83,5) wg IUNG Puławy - co predestynuje gminę do jej rolniczego charakteru.

Gleby bardzo dobre i dobre stanowią 43,8% wszystkich, a gleby słabe i bardzo słabe ok.8%.

Najlepsze warunki dla rolnictwa pod względem jakości gleb mają wsie:

Gierałtowice (96,2), Radziejów (93,4) i Reńska Wieś (91,1).

Na obszarze gminy występują 2 udokumentowane złoża :

- = złożę czwartorzędowe – kruszywa naturalnego „Dębowa” - piasku i piasku ze żwirem (plejstocenijskie),
- = złożę torfu leczniczego „Większyce ” – borowiny, torfy czwartorzędowe

Gmina jest bardzo dobrze skomunikowana.

Przez obszar gminy przebiegają:

- **linie kolejowe:**

- **nr 137** relacji Katowice – Legnica

- **drogi krajowe:**

o znaczeniu międzyregionalnym:

- **nr 38** relacji Kędzierzyn – Koźle - granica państwa
- **nr 40** relacji granica państwa - Pyskowice
- **nr 45** relacji granica państwa - Złoczew

o znaczeniu wojewódzkim, regionalnym:

- **nr 418** relacji droga krajowa nr 45 - Kędzierzyn – Koźle – droga nr 40

- **drogi powiatowe - 11 ciągów**

- nr 1408 0 Walce – Zdieszowice
- nr 1409 0 Większyce – Wygoda
- nr 1410 0 Urbanowice – Bytków
- nr 1411 0 Wygoda – Urbanowice
- nr 1413 0 Bytków – Droga nr 418
- nr 1423 0 Długomiłowice – Sukowice
- nr 1429 0 Długomiłowice – Gierałtowice - droga nr 418
- nr 1430 0 Gierałtowice – droga nr 418 - Ostroźnica
- nr 1431 0 Długomiłowice – Dębowa – Reńska Wieś
- nr 1448 0 Kamionka – Poborszów
- nr 1470 0 Pokrzywnica – Dobieszowice

- **drogi gminne – 126 ciągów**

Z urządzeń infrastruktury technicznej przez obszar gminy przebiegają:

= **linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia:**

- **dwutorowa 400KV** relacji Dobrzeń Wielki - Wielopole
- **jednotorowa 110KV** relacji Chemik (Kędzierzyn) – Studzienna (Racibórz)
- **dwutorowa 110KV** relacji Blachownia – Ceglana (Głogówek) i Zdieszowice – Hajduki (Nysa).

Cechami wyróżniającymi gminę są:

- = korzystne położenie historyczno – geograficzne,
- = dobra infrastruktura komunikacyjna,
- = dobre warunki dla rozwoju rolnictwa,
- = zróżnicowanie pochodzenia regionalnego ludności żyjącej we wspólnocie,
- = wysoka aktywność mieszkańców gminy w działalności społecznej i gospodarczej.

1.2 Sieć osadnicza

W skład gminy wchodzi 15 jednostek osadniczych wiejskich.

Siedzibą samorządu lokalnego - ośrodkiem gminnym jest Reńska Wieś. Charakter sieci osadniczej jest czytelny – poszczególne wsie są wyraźnie wyodrębnione w strukturze przestrzennej gminy. Zabudowa wsi to w przewadze zabudowa zagrodowa pochodząca z przełomu XIX i XX wieku w znacznej części przekształcona na zabudowę mieszkaniową jednorodziną.

W wielu gospodarstwach prowadzona jest – poza działalnością rolniczą – inna działalność gospodarcza.

Przy dawnej państwowej rolniczej jednostce gospodarczej (PGR) w Gierałtowicach zrealizowany został niewielki zespół zabudowy wielorodzinnej dla obsługi gospodarstwa.

W Reńskiej Wsi, Mechnicy, Więszycach, Długomiłowicach realizowana jest nowa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna w formie małych osiedli mieszkaniowych zabudowy jednorodzinnej.

Głównymi nowymi osadnikami w gminie są mieszkańcy aglomeracji kędzierzyńsko-kozielskiej. Powódź w lipcu 1997 roku jaka nawiedziła Opolszczyznę, w tym miasto Kędzierzyn-Koźle spowodowało znaczny wzrost zainteresowania budownictwem mieszkaniowym, a także prowadzeniem działalności gospodarczej na terenie gminy.

Większe tereny produkcyjne i usługowe, składowe i magazynów położone są na obrzeżach istniejącej zabudowy zagrodowo – mieszkaniowej, co sprawia, że nie stanowią uciążliwości dla zabudowy mieszkaniowej.

Ważniejsze obiekty infrastruktury społecznej i użyteczności publicznej położone są w większości w Reńskiej Wsi siedzibie samorządu gminy, ale także we wsiach ją wspomagających jak Długomiłowice i Więszyce.

1.3. Funkcje gminy

Podstawową funkcją gminy jest rolnictwo i mieszkalnictwo.

Funkcja rolnicza i mieszkaniowa występuje we wszystkich jednostkach osadniczych gminy i jest wynikiem korzystnych uwarunkowań przestrzennych gminy.

Funkcja rolnicza jest efektem występowania dużych obszarów czystej przestrzeni rolniczej o stosunkowo wysokich walorach pod względem warunków glebowych, gruntowo – wodnych i klimatycznych.

Funkcja mieszkaniowa jest efektem położenia gminy w bezpośrednim sąsiedztwie dużej aglomeracji miejskiej Kędzierzyna – Koźła.

W Reńskiej Wsi jako ośrodka gminnym o zasięgu obsługi lokalnej położonym w miarę centralnie w stosunku do pozostałych wsi z dogodnym z nim połączeniem drogowym skupiający ważniejsze usługi publiczne, w tym Urząd Gminy rozwinęły się funkcje: administracyjna i usługowa.

Wsie Długomiłowice, Więszyce, Poborszów to ośrodki stopnia podstawowego wspomagające ośrodek gminny w zakresie usług użyteczności publicznych i podstawowych

We wsi Dębowa rozwija się dodatkowo funkcja rekreacyjna związana z poeksploatacyjnym zbiornikiem wodnym „Dębowa”. Zbiornik wykorzystywany jest do wypoczynku przez mieszkańców gminy, a także miasta Kędzierzyna – Koźła.

1.4. Ludność – uwarunkowania demograficzne

Analiza warunków demograficznych gminy stanowi ważny element polityki dla przyszłego przestrzennego zagospodarowania. Analiza zmian w liczbie ludności gminy w przeszłości, obecnie i w przyszłości stanowi podstawę do określenia uwarunkowań i kierunków polityki społeczno – gospodarczej i przestrzennej.

Procesy demograficzne mają zasadniczy wpływ na wiele dziedzin życia gminy:

- wpływają na sytuacje w oświacie i wychowanie młodego pokolenia,
- warunki mieszkaniowe,
- rynek pracy,
- opiekę społeczną nad ludźmi w starszym wieku.

Analiza rozwoju ludności gminy, zmian w strukturze wieku i płci ludności, procesów migracyjnych, dojazdów do pracy, źródeł utrzymania, stopnia aktywności zawodowej ludności, ocena bezrobocia – stanowi podstawę do budowy koncepcji zagospodarowania przestrzennego gminy.

Analizując zmiany w liczbie ludności gminy na przestrzeni lat należy stwierdzić, że do 1998 roku następował naprzemiennie spadek lub wzrost ludności. Po 1998 roku następuje stopniowy spadek ludności z kilkoma latami niewielkiego wzrostu.

Na taką sytuację zasadniczy wpływ miały:

- **przyrost naturalny**, który na przestrzeni lat przyjmuje wartości malejące,
- **ruch wędrowny**, charakteryzujący się ujemnym saldem migracji stałej związanej głównie z wyjazdami za granicę kraju. Największe migracje miały miejsce w latach 1970 – 1981, w latach 1982-1985 zmalały, a następnie w latach 1986-1990 znów wzrosły, w latach 1990-2000 utrzymywały się na podobnym poziomie, po czym znów wzrosły po roku 2001 – co wiąże się z zaistniałą w tych okresach sytuacją polityczną i ekonomiczną kraju. Ostatnie wyjazdy to głównie ze względów ekonomicznych i objęły one głównie młode roczniki produkcyjne.

Liczba ludności w gminie w latach 1995 – 2009 kształtowała się następująco:

1995	- 9456 mieszkańców
1996	- 9399
1997	- 9417
1998	- 9565
1999	- 9426
2000	- 9300
2001	- 8709
2002	- 8784
2003	- 8770
2004	- 8686
2005	- 8584
2006	- 8479
2008	- 8536
2009	- 8198

* liczba ludności lat w latach 1995-2008 wg danych GUS

* liczba ludności w 2009r. wg danych Urzędu Gminy

W poszczególnych wsiach liczba ludności wynosiła:

Rok	1995	2000	2005	2006	2009
Bytków	105	100	100	98	93
Dębowa	194	179	183	173	171
Długomiłowice	1610	1582	1384	1378	1285
Gieraltowice	472	449	377	362	349
Kamionka	227	217	198	196	195
Komorno	482	482	451	452	425
Łężce	772	767	681	665	634
Mechnica	840	867	795	781	755
Naczysławki	186	169	164	159	150
Poborszów	602	593	536	533	526
Pociękarb	175	157	151	152	154
Pokrzywnica	910	876	850	841	818
Radziejów	187	156	139	141	129
Reńska Wieś	1862	1711	1666	1640	1587
Większyce	1012	995	909	908	927
Ogółem	9456	9300	8584	8479	8198

Z powyższych danych wynika, że na przestrzeni lat 1995 – 2009 nastąpił spadek liczby ludności o 1258 osób tj. o 13,3%.

Największy spadek liczby ludności nastąpił w latach 2000 – 2005 – o 716 osób.

Ww dane należy traktować szacunkowo, ponieważ nie są oparte o przeprowadzony spis statystyczny a jedynie przekazywanie danych, stąd mogą zaistnieć niewielkie różnice. Natomiast można ocenić, że przedstawiają zachodzącą tendencję spadku liczby ludności, na co wpływ ma zarówno przyrost naturalny jak i migracje ludności.

Analiza rozmieszczenia ludności w gminie (2009r.) wskazuje, że największe wsie to:

Reńska Wieś	- 1587 M
Większyce	- 927 M
Długomiłowice	- 1285 M
Pokrzywnica	- 818M
Mechnica	- 755M

W tych 5 wsiach zamieszkuje 5372 mieszkańców, co stanowi ponad 65,5% ogółu ludności gminy.

Do wsi najmniejszych gdzie liczba ludności nie przekracza 200 M należą: Bytków, Dębowa, Kamionka, Naczysławki, Pociękarb, Radziejów - w których zamieszkiwało w 2009 r. łącznie 892 mieszkańców – 10.8% ogółu ludności co stanowi 40 % ogółu wsi w gminie.

Struktura wieku ludności gminy wg danych Urzędu Gminy na dzień 31 grudnia 2009 r. przedstawiała się następująco:

0 - 6 lat	– 381
7 - 15 lat	– 723
16 - 19 lat	– 417
20 - 60 kobiety	– 2533
20 - 65 mężczyźni	– 2598
powyżej 60 lat kobiety	– 996
powyżej 65 lat mężczyźni	– 550.

Struktura wieku ludności gminy wskazuje na wysoki udział ludności w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym.

Z dostępnych źródeł wynika, że:

- grupa przedprodukcyjna wynosi około 18% ogółu ludności
- grupa produkcyjna – około 63 %
- grupa poprodukcyjna – około 19%.

W grupie przedprodukcyjnej nastąpił spadek liczby dzieci w wieku 3-6 lat i w wieku szkolnym 7-14 lat.

Urodzenia i zgony w gminie na przestrzeni lat kształtowały się następująco:

	<u>Urodzenia</u>	<u>Zgony</u>	<u>Wartość (+) (-)</u>
1996 -	70	53	+17
1997 -	93	62	+31
1998 -	95	58	+37
1999 -	93	84	+9
2000 -	67	74	-7
2001 -	67	91	-24
2002 -	59	73	-14
2003 -	64	70	-6
2004 -	64	88	-24
2005 -	58	86	-28
2006 -	52	91	-39
2007 -	59	74	-15
2008 -	62	86	-24
2009 -	69	106	-37
2010 -	70	93	-23
Razem	1042	1189	-147

W badanym okresie w gminie zawarto 461 małżeństw, w tym: cywilnych 284, konkordatowych 162

Sytuacja demograficzna gminy Reńska Wieś jest podobna do innych gmin w województwie, które zamieszkałe są przez ludność miejscową. W tych gminach stwierdza się przesuniecie w czasie powojennego wyży demograficznego, fale emigracji zagranicznych głównie do Niemiec związanych z tzw. akcją łączenia rodzin oraz falą emigracji związanych z sytuacją ekonomiczno – polityczną kraju w ostatnim czasie.

2. Uwarunkowania wynikające z: ze stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

2.1 Rolnictwo

Rolnictwo to podstawowa funkcja gminy. Z rolnictwa utrzymuje się około 50% ludności zawodowo – czynnej. Gmina posiada korzystne warunki przyrodniczo –glebowe dla rozwoju rolnictwa.

Różnorodność skał macierzystych z których wytworzyły się gleby i czynniki glebotwórcze zachodzące na obszarze gminy przyczyniły się do znacznego zróżnicowania pokrywy glebowej.

Na obszarze gminy występują typy gleb: biellicowe, gleby brunatne, czarne ziemie, mady, rędziny i gleby pochodzenia organicznego.

Pod względem waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej wskaźnik wyraża się liczbą 83,5 , co stawia gminę Reńska Wieś na wysokim 23 miejscu wśród gmin województwa opolskiego (średnio dla województwa opolskiego 87,2, najwyższy gmina Pawłowiczki – 102,3).

Obszar gminy cechują wielkoobszarowe zwarte czyste przestrzenie obszary użytków rolnych (gruntów ornych) zwłaszcza w jej zachodniej części, co umożliwia stosowanie wysoko zmechanizowanego sprzętu rolniczego.

60% gleb na obszarze gminy to gleby klasy II i III.

Najbardziej urodzajne gleby mają wsie: Gierałtowice, Radziejów, Łęczce, najsłabsze wsie: Mechnica i Kamionka.

Obecnie gospodarka rolna w gminie oparta jest głównie o gospodarstwa rolników indywidualnych. Struktura gospodarstw rolnych jest średnio korzystna.

Pod względem areалу najwięcej gospodarstw znajduje się **w grupie do 2,0 ha.**

W analizowanym okresie było ich w gminie 2107, co stanowi **78,3%** ogółu gospodarstw rolnych w gminie. Najwięcej takich gospodarstw znajduje się we wsiach: Długomiłowice, Pokrzywnica, Reńska Wieś i Większyce, następnie w Łęczcach, Mechnicy, Poborszowie – we wsiach położonych blisko aglomeracji kędzierzyńskiej. Znaczna część rolników łączy pracę w gospodarstwie rolnym i poza nim, w ramach własnej działalności lub w zakładach pracy min. w Kędzierzynie - Koźlu.

Gospodarstw rolnych powyżej 10 ha w gminie jest 178, co stanowi 6,54% ogółu gospodarstw rolnych indywidualnych. Najwięcej gospodarstw w tej grupie obszarowej znajduje się: w Długomiłowicach, Mechnicy, Pokrzywnicy, Reńskiej Wsi i Więszycach.

W wielu przypadkach wobec małej rentowności prowadzonego gospodarstwa rolnego znaczna część rolników poszukiwała innych źródeł zarobku głównie w sferze pozarolniczej a także za granicą.

Gospodarstwa rolne powyżej 2,0ha w gminie wg wsi kształtują się następująco:

Bytków	– 23, w tym powyżej 10 ha	– 4
Dębowa	– 28 , w tym powyżej 10 ha	– 5
Długomiłowice	– 126, w tym powyżej 10 ha	– 28
Gierałtowice	– 33, w tym powyżej 10 ha	– 6
Kamionka	– 68 , w tym powyżej 10 ha	– 11
Komorno	– 56, w tym powyżej 10 ha	– 6
Łęczce	– 58, w tym powyżej 10 ha	– 9
Mechnica	– 120, w tym powyżej 10 ha	– 20

Naczysławki	– 33, w tym powyżej 10 ha	– 9
Poborszów	– 91, w tym powyżej 10 ha	– 17
Pociękarb	– 28, w tym powyżej 10 ha	– 7
Pokrzywnica	– 103, w tym powyżej 10 ha	– 18
Radziejów	– 49, w tym powyżej 10 ha	– 8
Reńska Wieś	– 92, w tym powyżej 10 ha	– 16
Więszycy	– 96, w tym powyżej 10 ha	– 14
Ogółem	1004, w tym powyżej 10 ha	– 178

Struktura zasiewów w ha w gminie kształtuje się średnio rocznie następująco:

zboża ogółem	- 73,8%
rzepak ozimy	- 8,4%
buraki cukrowe	- 3,7%
ziemniaki	- 6,1%
pastewne	- 2,5%

W strukturze w hodowli zwierząt dominuje trzoda chlewna w mniejszych rozmiarach bydło. Na 100 ha gruntów rolnych liczba zwierząt gospodarskich wynosi: trzoda chlewna 129 szt. Prowadzenie gospodarki rolnej w gminie cechuje wysoki poziom - gospodarstwa rolne są zmechanizowane, część budynków inwentarskich zostało zmodernizowanych i unowocześnionych oraz dostosowanych do wymogów ochrony środowiska. Zrealizowane nowe budowane budynki gospodarsko – inwentarskie są nowoczesne spełniające wymogi dla tego typu budowli oraz ochrony środowiska.

Dla utrzymania rolniczego charakteru gminy, konieczne jest podejmowanie działań dla poprawy warunków produkcji rolnej i dochodowości gospodarstw rolnych, takich jak:

- poprawa struktury obszarowej gospodarstw rolnych – zwiększanie powierzchni
- komasacja gruntów rolnych,
- rozwój gospodarstw specjalistycznych,
- rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego nastawionego na obsługę aglomeracji Kędzierzyńsko – Kozielskiej, a także Górnego Śląska,
- melioracje wodne i zabiegi agrotechniczne podnoszące jakość produkcyjną gleb,
- rozwój działalności wspomagającej rolnictwo jak obsługi maszyn rolniczych, usług weterynaryjnych, agroturystyki, rzemiosła ludowego itp.

Agroturystyka

Agroturystyka na terenie gminy jest słabo rozwinięta. Powinna jednak być brana pod uwagę jako jeden z kierunków rozwoju obszarów wiejskich ponieważ stanowi dodatkowe źródło dochodów gospodarstw rolnych oraz sprzyja rozwojowi pokrewnych gałęzi z tym związanych, takich jak handel, gastronomia, przetwórstwo, rękodzieło ludowe. Według szacunków, jedno gospodarstwo agroturystyczne uruchamia na obszarze wiejskim około 10 nowych miejsc pracy. Na obszarze gminy zarejestrowanych jest 4 gospodarstwa agroturystyczne:

- Gospodarstwo P.P.M i K Pogodzik w Więszycach – 10 m-c noclegowych
- „, Pony” M.Fabeck i A.Bąkowski w Długomiłowicach – 10 m-c noclegowych
- „,Western Ranch Salon” w Więszycach – 9 m-c noclegowych
- Zagroda nad stawem B. Spyra w Mechnicy – 8 m-c noclegowych

Przesłanki rozwoju agroturystyki to:

- atrakcyjność terenu,
- infrastruktura lokalna (społeczna, drogowa, techniczna),

- baza noclegowa,
- fachowa obsługa klientów,
- polityka państwa wyrażająca się w regulacjach prawnych.

Oceniając gminę tymi przesłankami, należy stwierdzić, że są one w miarę korzystne. Dobra jest infrastruktura techniczna, natomiast zbyt mała jeszcze baza noclegowa.

2.2 Leśnictwo

Obszar gminy Reńska Wieś jest słabo zalesiony. Lasy zajmują 947,2 ha, co stanowi niecałe 10% jej powierzchni. Wskaźnik lesistości gminy jest niski ponad 2,5-krotnie niższy od przeciętnej lesistości województwa (25,5%) i kraju (27,5%). Taki stan jest spowodowany występowaniem na terenie gminy dobrych gleb i wykorzystaniem ich pod użytkowanie rolnicze.

Powierzchnia leśna nie jest jednolita, występuje w postaci silnie rozdrobnionej i rozproszonej na terenie całej gminy. Grunty Lasów Państwowych zajmują 915,50 ha (tereny leśne – 854,60ha, nieleśne i związane z gospodarką leśną – 61 ha) a lasy należące do innych właścicieli (prywatnych, Skarbu Państwa, Państwowego Funduszu Ziemi, RSP) zajmują 32 ha (3,3% powierzchni lasów w gminie).

Lasy Państwowe wchodzi w skład 2 nadleśnictw: Kędzierzyn i Strzelce Opolskie.

Według regionalizacji przyrodniczo – leśnej, wykonanej na podstawie badań ekologiczno – fizjograficznych teren gminy znajduje się w Krainie Śląskiej, Dzielnicy Kędzierzyńsko – Rybnickiej i mezoregionie Lasów Raciborskich.

Według Matuszkiewicza (1991) dominującym zespołem potencjalnej roślinności naturalnej, czyli takiej, która opanowałaby teren wysoczyzny po zaprzestaniu na nim obecnej działalności człowieka, jest grąd subkontynentalny *Tilio carpinetum* (las dębowo – grabowy z domieszką lip, klonów i wiązów). Natomiast roślinnością potencjalną doliny Odry są łągi wierzbowo – topolowe i jesionowo – wiązowe.

Pod względem żyzności i wilgotności siedliska lasy na terenie gminy są średnio zróżnicowane.

Wyodrębniono tu 8 typów siedliskowych lasu:

- bór mieszany świeży,
- las mieszany świeży,
- las mieszany wilgotny,
- las świeży,
- ols,
- ols jesionowy,
- las łąkowy.

Największą powierzchnie zajmuje las łąkowy (45,4%) oraz las mieszany wilgotny (30,4%), a najmniejszą bór mieszany świeży (0,7%).

Na terenie gminy dominują siedliska żyzne na madach i glebach brunatnych.

Gatunkiem dominującym drzew jest dąb (60,0%). Pozostała część powierzchni drzew przypada na sosnę (14,3%), brzozę (11,6%), świerk (6,9%), jesion(6,1%), olchę (0,8%) i modrzew (0,3%).

Najliczniej reprezentowane są w gminie drzewostany dojrzałe, powyżej 80 lat. Zajmują one 55% powierzchni leśnej w gminie. Drzewostany w wieku od 20 do 60 lat zajmują 32,4%, a najmłodsze drzewa do 20 lat stanowią ok.3% powierzchni lasów.

Na terenach leśnych nie należących do Lasów Państwowych dominującym typem siedliska jest las mieszany świeży, a najmniejszą powierzchnie zajmuje ols i ols jesionowy. W drzewostanie przeważają dęby, sosny, świerki i olchy w II i III klasie wieku (20 do 60 lat).

Główne kompleksy leśne na terenie gminy to:

= **kompleks Łęgu Zdieszowickiego** o powierzchni 426,60 ha wraz z kilku hektarami starorzeczy, bagien i użytków rolnych (łącznie ok.620,0ha). Dominujące siedlisko: las łęgowy. Dominujące gatunki: dąb (90,6%), jesion (8,2%), świerk (1,2%) z domieszkami grabu, akacji i olchy. Wiek drzewostanów – 92% stanowią drzewa ponad 100 – letnie. Jest to unikatowa enklawa lasu łęgowego przechodzącego w grąd, jedyny tego typu naturalny kompleks roślinny zachowany nad górną i środkową Odrą, zwarty, różnopiętrowy i różnowiekowy drzewostan, warstwa krzewów dobrze rozwinięta, składa się głównie z głogu jednoszyjkowego, bzu czarnego, czeremchy pospolitej i chronionej kruszyny pospolitej *Frangula alnus*.

= **kompleks leśny położony na zachód od wsi Pociękarb** o powierzchni około 134 ha. Siedliska lasu: las mieszany wilgotny (50,8%), las świeży (38,2%), i las wilgotny (11,0%). Dominujące gatunki to: sosna (45,0%), dąb (23,5%), świerk (21,5%), i brzoza (10,1%). Wiek drzewostanów: od 60 do 100 lat – 49,2%, powyżej 100 lat -14,3%, do 60 lat – 36,5%. Drzewostany niezgodne z siedliskiem, zbyt duży udział gatunków iglastych.

= **kompleks leśny położony wzdłuż zachodniej granicy gminy** rejonie wsi Pokrzywnica. Z całego kompleksu na terenie gminy znajduje się 164,25 ha, jego pozostałą część należy do gmin Głogówek i Pawłowiczki. Siedliska lasu: las mieszany wilgotny (68%), las mieszany świeży (27,5%), i las świeży (4,6%). Dominujące gatunki: dąb (44%), i brzoza (31%) oraz sosna i świerk. Wiek drzewostanów: od 20 do 60lat – 62,5%; powyżej 80 lat-16%.

= **kompleks leśny na północ od wsi Naczysławki**

Kompleks leśny położony w okolicy wsi Naczysławki zajmuje 142,53 ha. Jest to w przewadze las mieszany wilgotny (57%), z mniejszym udziałem lasu świeżego (19%) i lasu mieszanego świeżego (13%). Wśród gatunków drzewostanu najliczniej występuje dąb (33%) i brzoza (27%), a także modrzew, sosna i świerk. Jest to las stosunkowo młody, drzewostan liczący mniej niż 40lat stanowi około 56%.

We wszystkich typach siedliskowych lasów w podszyciu leśnym znajdują się podrosty gatunków tworzących właściwy drzewostan lasu oraz takie gatunki krzewów jak: bez czarny, bez koralowy, czeremcha zwyczajna, kruszyna pospolita, jarzab pospolity, leszczyna pospolita, głóg jednoszyjkowy.

Na najcenniejszym przyrodniczo obszarze leśnym gminy – Łęgu Zdieszowickim rozporządzeniem Wojewody opolskiego został utworzony obszar chronionego krajobrazu.

Uwzględniając ekologiczne i społeczne funkcje lasu, określanych jako poza produkcyjne, lasy w gminie zostały ustanowione jako lasy ochronne.

Głównymi zagrożeniami dla lasów są: nielegalna wycinka, umyślne podkładanie ognia, niekontrolowany ruch turystyczny, a także zagrożenia biotyczne przez pojawiające się masowe szkodników owadów oraz choroby infekcyjne.

3. Uwarunkowania rozwoju gminy wynikające ze stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony

Ład przestrzenny to:

- zwartość przestrzenna gminy,
- segregacja i współzależność rozmieszczenia funkcji przestrzennych,
- bezkolizyjna sieć komunikacyjna z segregacją ruchu lokalnego i tranzytowego,
- ochrona wartości kulturowych,
- ochrona wartości kulturowych w korelacji z ochroną środowiska przyrodniczego.

Zgodnie z art.2 pkt.1 ustawy z dnia 23 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przez „ład przestrzenny” – należy rozumieć takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno – gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno – estetyczne.

Gmina Reńska Wieś w dotychczasowym rozwoju nie posiada znamion wskazujących na naruszenie ładu przestrzennego. Struktura funkcjonalno – przestrzenna kształtowała się zgodnie z jej uwarunkowaniami historycznymi.

Z punktu widzenia funkcjonalnego zagospodarowanie przestrzenne gminy jest ogólnie prawidłowe, o czym przesadza stosunkowo równomierne rozmieszczenie jednostek osadniczych i ich dogodne połączenia z ośrodkiem gminnym.

Rozwój zabudowy następował głównie wzdłuż szlaków komunikacyjnych, wokół kościołów, pałaców i dworów. Zastrzeżenia z tego punktu widzenia budzi przebieg drogi krajowej przez zwarty teren zabudowy wsi: Mechnica, Pokrzywnica, Większyce i Długomiłowice ze względu na połączenie na tych odcinkach drogi ruchu tranzytowego rangi krajowej z ruchem lokalnym związanym z obsługą posesji przylegających do drogi.

Skala zabudowy w gminie jest zgodna ze skalą jej wielkości i charakterem gminy.

Gmina Reńska Wieś należy do gmin o średnim tempie rozwoju. Korzystne walory środowiskowe dla rolnictwa powodowały, że rolnictwo było i jest jej wiodącą funkcją. Z rolnictwem związana była zabudowa mieszkaniowa, która ukształtowała obraz funkcjonalno – przestrzenny gminy.

Dawne dwory posiadały zabudowę związaną z prowadzonym gospodarstwem rolnym. Wokół dworu lokalizowała się zabudowa zagrodowa chłopów. Zespoły tej zabudowy pozostały prawie w niezmienionej formie. Jest to zabudowa niska jednokondygnacyjna, w nielicznych przypadkach dwukondygnacyjna, z dachami wykorzystywanymi na cele gospodarcze. Dachy tej zabudowy przeważnie dwuspadowe symetryczne sytuowane kalenicą budynku mieszkalnego prostopadle do drogi przy której była realizowana.

Zabudowa dworów i zagrodowa chłopów przetrwała praktycznie do okresu powojennego w niezmienionej formie. W okresie lat 60, 70 i na początku lat 80 - tych rozwoju rolnictwa spółdzielni produkcyjnych państwowych gospodarstw rolnych następował rozwój zabudowy, która nie przystawała do dotychczasowego charakteru zabudowy wiejskiej i można ją ocenić jako naruszającą ład przestrzenny istniejącej zabudowy. W sąsiedztwie niskiej zabudowy parterowej powstawały zespoły zabudowy w formie budynków wielorodzinnych czterokondygnacyjnych z zapleczem obiektów i urządzeń towarzyszących. Zespół takiej zabudowy powstał w Gierałtowicach. Standard tej zabudowy pod względem warunków zamieszkania przez jej mieszkańców jest wyższy niż istniejącej zabudowy zagrodowej, ale

forma architektoniczna tej zabudowy ma charakter miejski i nie nawiązuje do charakteru zabudowy wiejskiej. Budynki mieszkalne cechuje stosunkowo prosta architektura.

Oprócz zabudowy realizowanej przez spółdzielnie produkcyjne i państwowe gospodarstwa rolne w okresie powojennym zaczęła rozwijać się zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

W przypadku gminy Reńska Wieś ta forma zabudowy przybrała stosunkowo dużą skalę rozwoju, co wiąże się przede wszystkim z położeniem w bliskim sąsiedztwie aglomeracji miejskiej Kędzierzyna – Koźła. W Reńskiej Wsi, w Większycach a także Długomiłowicach oprócz wypełniania luk w istniejącej starej zabudowie rozwinęły się małe zespoły - osiedla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

W pozostałych jednostkach osadniczych ten rodzaj zabudowy powstawała głównie w lukach istniejącej zabudowy.

Zabudowa ta nawiązuje do skali zabudowy istniejącej – są to budynki jedno lub dwukondygnacyjne. Natomiast pod względem formy architektonicznej często nie nawiązuje do charakteru zabudowy wiejskiej. Ze względu na oszczędności materiałowe w latach 70 zabudowa ta realizowana była w większości z dachami płaskimi. Obecnie istnieją tendencje rozbudowy i przebudowy tej zabudowy poprzez zmianę konstrukcji dachów jako spadzistych, a poddasze jest bardzo często adaptowane na cele użytkowe mieszkaniowe.

Z punktu widzenia środowiskowego ład przestrzenny w gminie ocenia się ogólnie pozytywnie. Zwarte tereny zabudowy wsi położone są generalnie zgodnie z warunkami fizjograficznymi.

Korzystne jest z punktu widzenia środowiskowego zachowanie pasmowego układu dolin rzecznych, w tym w szczególności doliny rzeki Odry i nie wprowadzania na jej obszarze zbyt dużej ilości nowej zabudowy.

Bliskie sąsiedztwo Kędzierzyna – Koźła powoduje duży napór na zabudowywanie doliny Odry. Sam opór urbanisty jest niewystarczający. Wymagane jest wsparcie przepisami prawa.

W kształtowaniu struktury przestrzennej zastrzeżenia budzą:

- przecinanie dolin rzecznych drogami,
- przekształcanie łąk w dolinach rzek na grunty orne,
- niewielka powierzchnia lasów, które wpływają korzystnie na ogólny stan środowiska, przede wszystkim na klimat lokalny, stosunki wodne, wrażliwość powierzchni ziemi na erozję i wrażliwość powietrza oraz wód na zanieczyszczenia.

Dla zachowania ładu przestrzennego i nie wprowadzania form zabudowy naruszającej jej dotychczasowy charakter w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy określić bezwzględnie nakazy w utrzymaniu dotychczasowego charakteru zabudowy istniejącej, określeniu wymogów odnośnie jej przebudowy i rozbudowy.

Dla zabudowy, która narusza ład przestrzenny należy w przypadku jej rozbudowy, przebudowy i dokonywania remontów wskazać na te elementy i detale architektoniczne, które by złagodziły dysproporcje między zabudową ukształtowaną historycznie, a zabudową zrealizowaną w okresie powojennym i obecnie. Natomiast zabudowę ukształtowaną historycznie – dworską, pałacową i zabudowę zagrodową objąć szczególną ochroną ustaleniami w sporządzanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub decyzjach o warunkach zabudowy.

Kompleksowa ocena przydatności terenów dla zabudowy

Warunki budowlane w gminie są zróżnicowane.

Niekorzystne warunki dla celów budowlanych i posadowienia budowli występują w dnach dolin rzek: Odry, Swornicy, Olchy, a także w obniżeniach bezodpływowych. W podłożu na

tych terenach przeważają czwartorzędowe utwory piaszczyste. O nieprzydatności terenów dla zabudowy przesądzają warunki wodne. Wody gruntowe zalegają płytko, na głębokości 0,5 – 1,5 m. p.p.t. i podlegają znacznym wahaniom (od +0,5m do 1,0m) z lokalnym podtopieniem łącznie. W okresach roztopów i obfitych deszczów narażone są na zalewy powodziowe wodą występującą z koryt rzek i rowów. Tereny te mają obniżoną wartość bioklimatyczną spowodowaną niekorzystnymi warunkami termiczno – wilgotnościowymi.

Najkorzystniejsze warunki dla zabudowy występują na wysoczyźnie plejstocenijskiej obejmującej zachodnią część gminy powyżej krawędzi rozgraniczającej obie jednostki morfologiczne. Na wysoczyźnie w podłożu przeważają utwory piaszczyste, gliny zwałowe i utwory lessopodobne. Wody gruntowe zalegają poniżej poziomu posadowienia budynków. Są to też tereny o najkorzystniejszych warunkach bioklimatycznych – dobrze przewietrzane, z korzystnym układem warunków wilgotnościowych i termicznych. Tereny te nadają się do zabudowy bez zastrzeżeń.

Jednak z uwagi na duże przestrzenie czysto rolnych obszarów o stosunkowo dobrych glebach dla rolnictwa przeznaczenie ich należy ograniczyć. Pod zabudowę należy przeznaczać tereny będące kontynuacją istniejącej zabudowy w jej bezpośrednim sąsiedztwie.

Analizując zainteresowanie lokalizacją nowej zabudowy w oparciu o wydane decyzje o warunkach zabudowy i złożone wnioski do studium stwierdza się, że nowe obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej należy wyznaczyć we wsiach: Mechnica, Poborszów, Większyce, Reńska Wieś i Długomiłowice. Prowadzący działalność gospodarczą i potencjalni inwestorzy zainteresowani są lokalizacją inwestycji o dobrym położeniu komunikacyjnym, głównie przy drogach krajowych i obejmuje to głównie wsie Reńska Wieś, Większyce i Długomiłowice.

Ograniczenia dla zabudowy na obszarze gminy występują:

- na gruntach ustawowo chronionych (I - IV klasy bonitacyjnej i gruntach leśnych),
- na obszarze doliny rzeki Odry w jej obszarze zalewowym,
- na obszarach ograniczonego użytkowania jeśli takie zostaną ustanowione,
- w strefach ochronnych cmentarzy.

4. Uwarunkowania rozwoju gminy wynikające ze stanu środowiska przyrodniczego

4.1. Ukształtowanie terenu

Według regionalizacji fizyczno – geograficznej J. Kondrackiego gmina Reńska Wieś leży w obrębie makroregionu niziny Śląskiej, Północno – wschodnia i wschodnia część gminy (przy dolinie Odry) należy do mezoregionu Kotliny Raciborskiej.

Pozostały obszar gminy leży w obrębie mezoregionu Płaskowyżu Głubczyckiego.

Ukształtowanie terenu gminy jest urozmaicone. Tworzą je dwie zasadnicze jednostki morfologiczne:

- = **obszar wysoczyzny plejstocenijskiej Płaskowyżu Głubczyckiego**
- = **obniżenie Kotliny Raciborskiej**

Oba mezoregiony oddziela bardzo wyraźna krawędź, przebiegająca z kierunku północno – zachodniego na południowy – wschód.

Większa część powierzchni gminy położona jest w strefie Kotliny Raciborskiej, jedynie część południowo – zachodnia i południowa wkracza na teren Płaskowyżu Głubczyckiego.

Płaskowyż Głubczycki – to dosyć wysoko wzniesiona równina lessowa porozcinana licznymi dolinami. Rzeźba terenu od płasko – równinnej przechodzi w nisko – pagórkowatą i pagórkowatą (południowa i zachodnia część gminy).

Ukształtowanie terenu gminy jest średnio urozmaicone, o wysokościach bezwzględnych od 165 do 214 m n.p.m.. Deniwelacje terenu dochodzą tu do 40 -50m. Najniżej położony jest wschodni obszar gminy – wzdłuż doliny Odry. Występuje tam szerokie i płaskie obniżenie o wysokości ok. 165m n.p.m.

Obszarem najwyższym, o najbogatszej rzeźbie terenu jest południowa część gminy. Największe różnice poziomów występują w obrębie głęboko wciętych dolin rzecznych o stromych zboczach, zwłaszcza Swornicy i Olchy.

Kotlina Raciborska – jest częścią trzeciorzędowego zapadliska przedkarpackiego i jest najdalej wysuniętą częścią Niziny Śląskiej w górnym biegu rzeki Odry. Kotlina jest obszarem płaskim o słabo zróżnicowanej rzeźbie terenu. Dno Kotliny wypełnione jest warstwą polodowcowych piasków i leży poniżej 200 m n.p.m. Rzeźba terenu współcześnie kształtowana jest przede wszystkim przez stosunkowo gęstą sieć cieków wodnych, z których głównym jest Odra.

4.2. Krajobraz gminy

Gmina Reńska Wieś położona jest na styku dwóch form krajobrazowych:

- = **równin i dolin rzecznych** w północnej i wschodniej części obszaru gminy oraz
- = **wysoczyzny morenowej** na południu i zachodzie.

Elementy przyrody naturalnie wykształcone przenikają się tutaj ze składnikami sztucznymi, ukształtowanymi przez człowieka.

Charakterystyczna w krajobrazie gminy jest duża ilość śródpolnych i śródłukowych zadrzewień i zakrzewień oraz naturalne i sztuczne ciekі wodne odwadniające tereny podmokłe.

4.3. Wody

Gmina Reńska Wieś położona jest w całości na obszarze zlewni rzeki Odry. Sieć hydrograficzną uzupełniają ciek Olcha i Swornica, a także wiele innych mniejszych cieków wodnych i poeksploatacyjny zbiornik wodny „Dębowa”.

4.3.1. Wody powierzchniowe

Teren gminy Reńska Wieś położony jest w dorzeczu Odry. Istniejąca sieć jest stosunkowo bogata. Wschodnia część gminy leży w obrębie bezpośredniej zlewni Odry, a z pozostałego obszaru wody odprowadzane są do zlewni Olchy, Kanału Sukowickiego, Potoku Ligockiego i Potoku Gościęcina, które mają także wiele bezimiennych dopływów. Oprócz tego w dolinie Odry są jeszcze drobne i krótkie ciek, dopływy Odry, a także gęsta sieć rowów melioracyjnych.

Odra jest największym ciekim wodnym województwa i gminy . Ma ona duży wpływ na kształtowanie się warunków wodnych i klimatycznych obszaru gminy. Wyznacza ona wschodnią granicę gminy (od wsi Poborszowa do Mechnicy). Wody rzeki Odry są pozaklasowe (V klasa) i charakteryzują się długotrwałym nadmiernym w zakresie czterech wskaźników zanieczyszczeniem tj. przewodność w 20%, substancje rozpuszczalne ogółem, chlorki, liczba bakterii coli typu kałowego. Docelowo planowana jest do II klasy czystości wód.

Swornica (Swarnica, Potok Ligocki) stanowi dopływ Straduni, bierze swój początek poza granicami gminy. Płyynie po zachodniej części gminy. Wody rzeki Swornicy są o ponadnormatywnym zanieczyszczeniu (IV klasy) w zakresie 2 wskaźników tj. azotany, liczba bakterii coli typu kałowego. Rzeka Swornica jest obwałowana.

Olcha (Olsza) jest rzeką przepływającą przez teren gminy. Jej źródło stwierdzono na gruntach gminy Pawłowiczki, natomiast ujście stanowi Kanał Sukowicki uchodzący do Odry. Ciek ten wpływa na teren gminy Reńska Wieś w sąsiedztwie wsi Gierałtowice, a następnie przepływa przez grunty wsi Długomiłowice, Dębowa, Reńska Wieś. Pod względem czystości wód Olcha przejawia objawy długotrwałego zanieczyszczenia , zwłaszcza w zakresie fosforu ogólnego, azotu azotanowego i Miana Coli. Na całej swojej długości jej czystość jest pozaklasowa. Docelowo powinna osiągnąć I klasę czystości wód.

Urozmaiceniem sieci rzecznej w gminie są zbiorniki wodne: starorzecza Odry oraz sztuczne zbiorniki, w tym największy, powstały na bazie wyrobiska poeksploatacyjnego „Dębowa” II klasy czystości o powierzchni ok.65 ha.

Stan zanieczyszczenia wód powierzchniowych w rzece Odrze, Olchy i Straduni przekracza dopuszczalne normatywy jakościowe. W przypadku wód Odry przekroczenia długotrwałe obserwowane są w zakresie azotu azotanowego i sodu, okresowo zaś przekraczane wartości normatywne (III klasa) dla chlorków, substancji rozpuszczonych, fosforanów fosforu ogólnego, cynku, miedzi, Miana Coli i chlorofilu.

Wody powierzchniowe Straduni spełniają warunki IV klasy czystości wód powierzchniowych, okresowo zaś w przypadku azotu azotanowego, fosforu ogólnego i Miana Coli kwalifikowały się do wód pozaklasowych.

Na terenie Gminy Reńska Wieś nie jest przeprowadzany monitoring stanu jakości wód powierzchniowych.

4.3.2. Wody podziemne:

Gmina Reńska Wieś, według regionalizacji hydrogeologicznej wód podziemnych województwa opolskiego B. Paczyńskiego należy do regionu Górnej Odry – Podregion kędzierzyński. Charakteryzuje się on występowaniem trzeciorzędowego i czwartorzędowego użytkowego poziomu wodonośnego.

Wody podziemne poziomu trzeciorzędowego o osrodku porowym zalegają na terenie całej gminy.

Gmina Reńska Wieś w całości położona jest na terenie zasobnego w wody podziemne zbiornika **GZWP nr 332 – Subniecka Kędzierzyńsko – Głubczycka**.

W strefie zbiornika wód podziemnych GZWP nr 332, pod powierzchnią terenu gminy Reńska Wieś, wyróżnia się ze względu na stopień ochrony wód, dwie części;

- = obszar najwyższej ochrony (ONO), rozciągający się w północnej części gminy,
- = obszar wysokiej ochrony (OWO), w pozostałej części obszaru gminy.

Zbiornik wody podziemnej stanowi podstawowe źródło zasilania w wodę terenów zurbanizowanych rejonu Kędzierzyna – Koźła, w tym także gminy Reńska Wieś.

Jest to jednocześnie zbiornik zasilany na drodze bezpośredniej infiltracji opadów atmosferycznych i wód powierzchniowych na jego wychodniach.

Fakty te decydują, że wody podziemne wymagają ochrony na terenie całej gminy.

W obszarze doliny Odry zbiorniki wody podziemnej przykryte są utworami o dużej przepuszczalności. Powoduje to możliwość przesiąkania do warstw wodonośnych wszelkich zanieczyszczeń pochodzących z powierzchni gruntu. Woda podziemna ma odczyn zasadowy lub słabo zasadowy, jest średnio twarda. Cechuje się przekroczeniem norm żelaza, amoniaku, azotynów, manganu, ale zachowuje normy w zakresie poziomu bakteriologicznego. Na obszarze wysoczyzny poziom wodonośny pokryty jest około 14m warstwą kompleksu glin.

4.3.3. Wody gruntowe

Gmina Reńska Wieś posiada zróżnicowany poziom wód gruntowych. Najgłębsze wody gruntowe na obszarze gminy występują na obszarze wsi położonych poza dolinami rzek Odry, Swornicy i Olchy i sięgają głębokości od 20 do 10 m. p.p.m.

Na terenie dolin rzecznych, gdzie występują osady rzeczne warstwy wodonośne mają niewielką miąższość, a ich naturalne zwierciadło utrzymuje się płytko od 3 do 1m p.p.m. i ma charakter swobodny.

W bezpośrednim sąsiedztwie dolin rzecznych oraz na obszarze wsi Łężce, Radziejów, Pokrzywnica wody wgłębne zalegają na głębokości od 2 do 5m.ppm.

Na obszarze doliny Odry w wielu miejscach zaciera się granica między wodami gruntowymi a zaskórnymi.

Wody zaskórne utrzymują się na głębokości do 1m p.p.m. a w czasie opadów stagnują na powierzchni ziemi. Ich cechami są mało stabilne zwierciadło podlegające ciągłym wahaniom, wysoki stopień współzależności z wodami powierzchniowymi oraz wysoki stopień zanieczyszczenia. Cechy te uniemożliwiają wykorzystanie tych wód do jakichkolwiek celów gospodarczych, również rolnych.

4.3.4. Ujęcia wody

Na obszarze gminy zlokalizowane są trzy ujęcia wody podziemnych dla celów pitnych:

- = ujęcie wody „Większyce”
- = ujęcie wody „Reńska Wieś”
- = ujęcie wody „Gieraltowice”.

1. Ujęcie wody „Większyce” – obejmuje 2 studnie nr 1 i 2 oddalone o 60m od siebie ujmujące wodę z poziomu wodonośnego czwartorzędu.

Wielkość zatwierdzonych zasobów eksploatacyjnych w kat. B:

- studnia 1 – $Q = 33,8\text{m}^3/\text{h}$ przy $s = 10,3\text{m}$, głębokość – 30m
- studnia 2 – $Q = 51,6\text{m}^3/\text{h}$ przy $s = 7,5\text{m}$, głębokość – 31m, decyzją z marca 1977r.

Nr GT.IV -8530(16) 77 UW w Opolu.

Ujęcie wody podziemnej zlokalizowane jest we wschodniej części wsi Większyce w pobliżu szosy (odl.120m) prowadzącej do Kędzierzyna – Koźła.

Decyzją Starosty w Kędzierzynie – Koźlu zawartą w piśmie nr Śr.6223-61/2009-2010 z dnia 04.01.2010 r. zostało udzielone Gminie Reńska Wieś pozwolenie wodnoprawne na:

1. pobór wód podziemnych z utworów czwartorzędowych za pomocą istniejących studni wierconych 1 i 2 zlokalizowanych w Większycach, dla potrzeb wodociągu grupowego w ilości:

$$Q_{\text{środ}} = 600,0\text{m}^3/\text{d}$$

$$Q_{\text{maxh}} = 85,4\text{m}^3/\text{h}$$

Przy wydajności eksploatacyjnej:

$$\text{Studni 1} - Q_e = 33,8\text{m}^3/\text{h}, \text{ przy depresji } s = 10,3\text{m}$$

$$\text{Studni 2} - Q_e = 51,6\text{m}^3/\text{h}, \text{ przy depresji } s = 7,5\text{m}$$

2. odprowadzenie ścieków pochodzących ze stacji uzdatniania wody wylotem do Kanału Ulgi Większycyckiej Wody, w km 0+860 w ilości $32\text{m}^3/\text{d}$ (co dwa dni) o następującym składzie: zawiesina ogólna – $35\text{mg}/\text{l}$; żelazo ogólne – $10\text{mgFe}/\text{l}$.

Pozwolenie wodnoprawne na pobór wód podziemnych zostało wydane na czas oznaczony tj. **do 31 grudnia 2029 roku.**

Pozwolenie wodnoprawne na odprowadzenie ścieków pochodzących ze stacji uzdatniania wody, zostało wydane na czas oznaczony tj. **do 31 grudnia 2019 roku.**

Dla ujęcia wody podziemnej ustanowiona została strefa ochronna, która obejmuje:

1. **Teren ochrony bezpośredniej** dla studni Nr 1 i Nr 2, w granicach istniejącego ogrodzenia o wymiarach $20,0\text{m} \times 20,0\text{m}$ w kształcie prostokąta o powierzchni $F = 400\text{m}^2$,
2. **Teren ochrony pośredniej;**
  - wewnętrznej obejmujący obszar wyznaczony 30 dniowym czasem przepływu wody w warstwie wodonośnej do ujęcia, który został wyznaczony w promieniu $62,0\text{m}$ od osi studni Nr 1 i Nr 2,
  - zewnętrznej obejmujący obszar wyznaczony 25 letnim czasem wymiany wody w warstwie wodonośnej tj. terenu w promieniu 1100m od osi studnia Nr 1 i Nr 2.

Dla wyznaczonej strefy ustalone zostały nakazy i zakazy następujące:

a) na terenie ochrony bezpośredniej:

- ograniczyć do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych stale przy urządzeniach służących do poboru wody,
- zabronić użytkowania gruntów do celów nie związanych z eksploatacją ujęcia,

- utrzymywać w odpowiednim stanie sanitarno – porządkowym teren wokół studni i stacji wodociągowej oraz odpowiednio oznakować,
- odprowadzić wody opadowe w taki sposób, aby nie mogły przedostawać się do urządzeń do poboru wody.

b) na terenie ochrony pośredniej wewnętrznej:

- wprowadzania ścieków do ziemi oraz rolniczego wykorzystania ścieków,
- nawożenia gruntów nawozami naturalnymi i mineralnymi oraz, stosowania środków ochrony roślin niedopuszczalnych do stosowania w strefie ochrony pośredniej ujęć wody wymienionych w corocznie aktualizowanym załączniku do Obwieszczenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wykazu środków ochrony roślin dopuszczonych do obrotu i stosowania, ogł. W Dzienniku Urz. RP z dnia 9 czerwca 2000 r.
- mycia pojazdów, urządzania parkingów,
- grzebania zwierząt,
- wydobywania kopalin,
- wykonywania nowych inwestycji t melioracyjnych i wykopów ziemnych.

c) na terenie ochrony pośredniej zewnętrznej:

- lokalizowania cmentarzy,
- przechowywania i składowania odpadów promieniotwórczych,
- lokalizowania wysypisk i wylewisk odpadów komunalnych,
- wprowadzania nieczyszczonych ścieków bezpośrednio do gruntu,
- lokalizowania nowych studni nie związanych z pracą ujęcia w Więszycach,
- lokalizowania magazynów produktów ropopochodnych ropopochodnych innych substancji chemicznych oraz rurociągów do ich transportu,
- wydobywania na kierunku spływu, kopalin mogących zmienić izolacyjny charakter utworów zalegających w nadkładzie nad ujętą do eksploatacji warstwą wodonosną.

Ponadto decyzją zostały wprowadzone zobowiązania dla Gminy polegające na uporządkowaniu gospodarki wodno – ściekowej poprzez likwidację potencjalnych ognisk zanieczyszczeń, likwidację „nielegalnych wylotów ścieków do wód i do ziemi, likwidację nieszczelnych szamb, gnojowików, zbiorników na kiszonkę, wykonania oczyszczenia i konserwacji rowu melioracyjnego przebiegającego przez teren ochrony pośredniej.

Aktualnie Zakład Usług Komunalnych Spółka z o.o. ul. Krakowska 1, 48 – 120 Baborów wystąpiła do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu ul. Norwida 34, 50 – 950 Wrocław z wnioskiem o ustanowienie Gminie Reńska Wieś dla ujęcia wód podziemnych w Więszycach strefy ochronnej obejmującej:

Teren ochrony bezpośredniej dla poszczególnych studni:

- dla studni nr 1 teren w granicach istniejącego ogrodzenia – prostokąt o wymiarach 21,0mX20,5m i powierzchni 430,5m²
- dla studni nr 2 teren w granicach istniejącego ogrodzenia – prostokąt o wymiarach 20,0mX20,5 i powierzchni 410,0m².

W przypadku uzyskania stosownej decyzji jest ona wiążąca i stanowi integralną część ustaleń studium w tym zakresie.

Teren ochrony pośredniej obejmującej obszar koła o promieniu ok.1100m od osi studni nr 1 i nr 2 (powierzchnia 3,80km² wyznaczony 25 letnim czasem wymiany wody w warstwie wodonosnej.

Generalnie wniosek o wielkość strefy jest zgodny z dotychczas ustanowioną strefą wraz ze wszystkimi dla niej ograniczeniami, zakazami i nakazami.

2. Ujęcie wody „Reńska Wieś” z uwagi na zły stan techniczny urządzeń uzdatniających wodę oraz nie osiągnięcie technologii uzdatniania odpowiedniej jakości wody pitnej, a także nie ekonomiczna strona ewentualnej modernizacji i odbudowy stacji uzdatniania wody spowodowały, że decyzją Starosty Kędzierzyńsko- Kozielskiego zawartą w piśmie nr Śr.6223-20/2010 z dnia 25.10.2010r. zostało udzielone pozwolenie wodnoprawne na jego likwidację:

- obudowy oraz urządzeń służących do poboru wody ze studni wierconej nr 1,
- obudowy oraz urządzeń służących do poboru wody ze studni wierconej nr 1a,
- obudowy oraz urządzeń służących do poboru wody ze studni wierconej nr 2,
- obudowy oraz urządzeń służących do poboru wody ze studni wierconej nr 3, ujmujących wody z utworów czwartorzędowych, na potrzeby wodociągu grupowego w Reńskiej Wsi (dz. nr 908/3 obręb Reńska Wieś),

Jednocześnie zostały ustalone warunki i obowiązki następujące:

- likwidację obudowy studni nr 1, nr 1a, nr2, nr 3 przeprowadzić zgodnie z zatwierdzonym decyzją Marszałka Województwa Opolskiego z dnia 20 września 2010 roku Nr DOŚ.II.KM.7522/5/10, projektem prac geologicznych
- po zakończeniu robót teren uporządkować i odpowiednio zagospodarować

3. Ujęcie wody „Gieraltowice” – obejmuje 2 studnie nr 1 i 2 ujmujące wodę z poziomu wodonośnego trzeciorzędu (51,5 – 58) (przy czym jedna studnia jest nieczynna). Wielkość zatwierdzonych zasobów eksploatacyjnych w kat. B w ilości $Q_e=37\text{m}^3/\text{h}$ przy $s=16,5\text{m}$, decyzją nr AGS –OG-421(122)73UW w Opolu z dnia 20 września 1973 roku. Wielkość zapotrzebowania wody dla wodociągu wynosi średnio około $426\text{m}^3/\text{dobę}$, a maksymalnie $615\text{m}^3/\text{dobę}$.

Ujęcie wody jest zlokalizowane w południowo – wschodniej części wsi.

Dla potrzeb wodociągu grupowego udzielone zostało decyzją nr Śr.6223/23/200-2001 Starostwa Powiatowego w Kędzierzynie – Koźlu pozwolenie na pobór wody podziemnej w ilości:

- $Q_{\text{max}} \text{ godz.} = 8,5 \text{ m}^3/\text{h}$
- $Q_{\text{max}} \text{ dobowe} = 91,0 \text{ m}^3/\text{d}$
- $Q_{\text{śr. dobowe}} = 81,0 \text{ m}^3/\text{d}$

Ustanowiona została strefa ochronna ujęcia, która obejmuje:

- 1. teren ochrony bezpośredniej** dla studni nr 2 w granicach istniejącego ogrodzenia o wymiarach $55\text{m} \times 77\text{m}$ o powierzchni $F= 4.235$.
- 2. terenu ochrony pośredniej** wewnętrznej i zewnętrznej nie wyznaczono ze względu na budowę geologiczną wykluczającą możliwość bakteryjnego skażenia wody.

Na terenie ochrony bezpośredniej:

- ograniczyć do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych stale przy urządzeniach służących do poboru wody,
- zabronić użytkowania gruntów do celów nie związanych z eksploatacją ujęcia,
- utrzymywać w odpowiednim stanie sanitarno – porządkowym teren wokół studni i stacji wodociągowej oraz odpowiednio oznakować,
- odprowadzić wody opadowe w taki sposób, aby nie mogły przedostawać się do urządzeń do poboru wody.

Ujęcie „Gieraltowice” obsługuje wodociąg wsi: Gieraltowice, Naczysławki i Przedborowice (gm. Pawłowiczki).

Pozwolenie zostało wydane na czas oznaczony tj. do 31 grudnia 2010 roku.

4.4. Gleby

Gleby na obszarze gminy Reńska Wieś wykształcone zostały w wyniku dwóch głównych procesów zachodzących na jej obszarze:

- = plejstocenijskiego zlodowacenia oraz
- = akumulacyjnej działalności wód rzecznych.

Na obszarze gminy za wyjątkiem dolin rzecznych występują gleby autogeniczne, brunatnoziemne. Są to gleby brunatne właściwe i kwaśne oraz gleby płowe. Charakteryzują się brakiem poziomego wymywania, natomiast wyróżniają się wyraźnie ukształtowanym poziomem brunatnienia. Gleby te są dość urodzajne, mają w swoim składzie około 4% zawartości próchnicy.

Gleby brunatne właściwe wytworzone ze skał lessowatych i lessowych występują w południowej i środkowej części gminy na obszarze wsi Długomiłowice, Gierałcice, Łężce.

Gleby brunatne kwaśne powstałe na skałach moreny dennej, mające odczyn kwaśny występują w północnej i środkowej części gminy od wsi Większyce po wieś Mechnica oraz w rejonie południowo – zachodnim od wsi Gierałtowice po Bytków.

Gleby płowe wytworzone na piaskach i żwirach lodowcowych i wodno – lodowcowych występują w środkowej i południowo – wschodniej części gminy między wsiami Naczysławki, Bytków a wsią Komorno oraz lokalnie na północy w rejonie wsi Mechnica.

W środowisku dolin rzecznych i terenów wilgotnych wykształciły się gleby aluwialne – mady rzeczne oraz gleby hydrogeniczne, bagienne – mułowo – torfowe.

Mady rzeczne wytworzone z osadów rzecznych w wyniku procesów akumulacji osadów transportowanych przez wodę występują w dolinie rzeki Odry oraz w dolinach Olchy i Swornicy. W profilu tych gleb zaznaczają się poziome cienkie warstwy złożone z utworów równoziarnistych. Są to gleby bardzo żyzne o dużej zawartości substancji organicznych i mineralnych. Do celów rolniczych wymagają przeprowadzenia melioracji.

Gleby mułowo – torfowe powstałe w wyniku procesu torfotwórczego i namulania osadami mineralnymi. Gleby te odznaczają się bogatym składem mineralnym, ale wysokim poziomem wód gruntowych. Nadmiar gromadzonej wody utrudnia dostęp tlenu z powietrza do gleby i ogranicza tempo oraz charakter rozkładu substancji organicznej. Gleby te występują sporadycznie w rejonie wsi Poborszów, Komorno, Większyce oraz wsi Kamionka.

Lokalnie na niewielkich powierzchniach występują :

- czarne ziemie wykształcone przy udziale roślinności łąkowo – zaroślowej w warunkach dużego uwilgotnienia. Gleby te cechuje duża miąższość poziomu próchnicznego, sięgająca nawet do 40cm – okolice Poborszowa i Bytkowa,
- czarnoziemny zdegradowany – występujące lokalnie w południowej części gminy. Są to gleby żyzne wytworzone z lessów i utworów lessopodobnych.
- gleby wytworzone na piaskach o różnej genetyce – występują wyspowo w północnej części gminy. Są to gleby mało żyzne i ubogie w próchnice.

Generalnie na terenie gminy Reńska Wieś klasyfikacja gruntów ornych przedstawia się następująco:

Gleby klasy I nie występują.

Gleby klasy II – zajmują 3% ogółu gleb w gminie i występują przede wszystkim w Gierałtowicach a także w mniejszych fragmentach w Naczysławkach i Reńskiej Wsi.

Gleby klasy III – zajmują 44% ogółu gleb - największe powierzchnie tej klasy gleb występują we wsiach: Łężce, Reńska Wieś, Gierałtowice, oraz Naczysławki, Większyce, Długomiłowice, Pokrzywnica.

Gleby klasy IV - zajmują 46 % powierzchni gminy i występują w Długomiłowicach, Pokrzywnicy, Reńskiej Wsi, Większychach, Poborszowie i Mechnicy oraz w mniejszym udziale na obszarze wsi Łężce, Kamionka oraz Dębowej.

Gleby klasy V i VI – zajmują 7%, czyli słabe, ubogie w składniki odżywcze o niekorzystnych warunkach hydrologicznych i koncentrują się na obszarze wsi Mechnice i Poborszów oraz w mniejszym stopniu w Długomiłowicach, Więszycach i we wsi Komorno.

Gmina Reńska Wieś jest rejonem glebowo – rolniczym terenów równinnych o dominacji gleb pszennych średnich i ciężkich.

W południowo – zachodniej i północnej części gminy występuje pszenno dobry kompleks gleb ornych. W północno – zachodniej i południowo – wschodniej części ukształtował się zbożowo – pastewny (głównie mocny) kompleks gleb ornych.

W dolinach rzek, przede wszystkim Odry występują użytki zielone średnie.

W strukturze zasiewów dominują rośliny zbożowe o dużych wymaganiach glebowych – głównie pszenica i rzepak.

Gleby na terenie gminy wymagają zabezpieczeń przeciwoerozyjnych, gdyż część gleb jest narażona na erozję wietrzną. Najwięcej gleb objętych erozją znajduje się we wsiach o wielkoobszarowej przestrzeni produkcyjnej – gruntów rolnych środkowa i zachodnia część gminy wytworzona ze skał lessowych i lessowatych.

Walory rolniczej przestrzeni produkcyjnej w gminie Reńska Wieś są bardzo dobre.

Gmina Reńska Wieś posiada jeden z najwyższych w województwie wskaźników jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej wynoszący 83,4 punktów (max. 102,3). Po tym względem gmina zajmuje wysokie 23 miejsce w województwie opolskim.

4.5. Warunki klimatyczne

Zgodnie z regionalizacją klimatyczną A. Schmucka obszar gminy Reńska Wieś należy do opolskiej – nadodrzańskiej krainy klimatycznej. Kraina ta kształtowana jest przez powietrze polarno morskie, co powoduje, że na tym obszarze występują małe amplitudy temperatury powietrza, zarówno w układzie dobowym jak i rocznym, a zima jest krótka i łagodna.

Ukształtowanie powierzchni oraz charakter sieci rzecznej powodują, że na obszarze gminy przenikają się dwa typy klimatu:

W okresie kwiecień – wrzesień występują cechy typowe dla klimatu ciepłego, wilgotnego i pochmurnego w północnej i środkowej części gminy, a w południowo – zachodniej warunki typowe dla klimatu umiarkowanie ciepłego, wilgotnego i pochmurnego.

W okresie październik – marzec obszar gminy objęty jest klimatem umiarkowanie ciepłym i umiarkowanie wilgotnym pochmurnym.

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi około 8,5 - 9°C

Średnia temperatura stycznia – (-2,0°C) - (-1,5°C)

Średnia temperatura lipca – 17,5°C - 18°C

Opady atmosferyczne – roczne sumy wynoszą około 600 – 700 mm

W okresie kwiecień – wrzesień opady wynoszą 400 – 450 mm, w okresie październik – marzec około 200 – 250mm.

Dominują opady deszczu, natomiast liczba dni z opadem śnieżnym zawiera się w przedziale między 35 -50. Jest to jedna z najmniejszych w skali regionu i kraju.

Pokrywa śnieżna zalega średnio 50 – 60 dni w ciągu roku, a jej średnia grubość osiąga 10 – 15cm, zaś maksymalna około 60 cm.

Wiatry – dominującym kierunkiem wiatru jest południowy, a drugim kierunek zachodni.

Średnia roczna prędkość wiatru na wysokości 10m nad powierzchnią gruntu wynosi od 2,5 do 3m/s. Jest to słaby wiatr.

Udział energetycznych prędkości wiania wiatru (od 4 do 15m/s) wynosi w skali roku mniej niż 20%, natomiast cisza atmosferycznych od 10 – 15%.

Okres wegetacji – wynosi na obszarze gminy 215 dni.

Klimat lokalny

Lokalne warunki klimatyczne uzależnione są od całokształtu warunków fizjograficznych, głównie od rzeźby terenu i warunków wodnych.

Z bioklimatycznego punktu widzenia najkorzystniejszy jest teren wysoczyzny. Jest to teren położony poza strefą inwersji termiczno – wilgotnościowej. Lokalne zróżnicowanie pomiędzy wysoczyznami a dolinami zaznacza się na ogół w godzinach nocnych i wczesno porannych przy bezchmurnej i bezwietrznej pogodzie. Różnica wilgotności może wówczas osiągnąć 5-8%, a temperatury 0,5 – 1,0°C.

Najmniej korzystne z bioklimatycznego punktu widzenia są tereny położone w dnach dolin. Tereny te odznaczają się podwyższoną wilgotnością powietrza i jego okresową stagnacją, co odbija się na układzie temperatur. W stosunku do wysoczyzn przedłużony jest okres zalegania mgieł i przymrozków przygruntowych wiosną i jesienią. Nasilanie niekorzystnych zjawisk atmosferycznych ma miejsce szczególnie w przyziemnej warstwie powietrza.

4.6. Surowce mineralne

Gmina jest uboga w surowce mineralne.

Na terenie gminy występują 2 udokumentowane złoża:

- **złoże czwartorzędowe kruszywa naturalnego „Dębowa”**- piasku i piasku ze żwirem (plejstocenijskie). Złoże zarejestrowane, zaniechane. W 1970 roku rozpoczęto eksploatację, którą zakończono w 1986 roku. Złoże eksploatowano odkrywkowo. Stan zasobów na 1994 roku wynosił 9 147 tys. ton. Po zakończeniu eksploatacji przeprowadzono rekultywację terenu poeksploatacyjnego w kierunku wodnym. Obecnie teren stanowi zbiornik wodny wykorzystywany dla celów rekreacji i sportu dla mieszkańców gminy, a także Kędzierzyna – Koźla.
- **złoże torfu leczniczego „Większyce”** – borowiny. Złoże nadają się do sporządzania papek kąpielowych, zabiegowych i okładowych. Tworzą je torfy czwartorzędowe, szuwarowe, turzycowiskowe i olejowe. Stwierdzono tu także obecność Pytii ilastej, klaso – detrytusowej i detrytusowo – wapiennej. Złoże jest pochodzenia dolinnego, rzeczno.

Parametry złoża:

- średnia miąższość – 2,60m,
- maksymalna miąższość – 4,90m,
- miąższość nadkładu – 0,2m,
- zasoby bilansowe – 295,7tys.m³
- powierzchnia zalegania złoża – 14,37 ha,
- pow. proj. obszaru górniczego złoża – 19,84ha.

Wymagane jest prowadzenie badań geologicznych w celu poszukiwania i udokumentowania złóż zwłaszcza kruszywa naturalnego (piasku i żwiru) zalegającego najprawdopodobniej w dolinie Odry.

Zmiana

Uchwała nr XXII/141/12 z dnia 12 lipca 2012 r.

dodaje się:

W 2010 r. zostało udokumentowane nowe złożo kruszywa naturalnego nazwane „Dębowa 2”.

Złoże „Dębowa 2” zostało udokumentowane na powierzchni 19 889m² w kategorii C1 w ilości: 282 648,26 ton zasobów geologicznych bilansowych.

Złoże nie jest eksploatowane.

Kopalina główna to piasek gruboziarnisty i pospółka. Kopaliny towarzyszące nie występują.

Zmiana nr 3:

Na obszarze gminy Reńska Wieś udokumentowane zostało nowe złożo kruszyw naturalnych pn. „Dębowa 3” (kod złoża w systemie MIDAS: KN 18509).

Jest to złożo rozpoznane szczegółowo, o powierzchni 6,974 ha, zatwierdzone Decyzją nr DOŚ-II.7427.2.2017.KD wg stanu na dzień 31.12.2016 r., zgodnie z którą bilansowe zasoby geologiczne złoża w kategorii C1 wynoszą 1 061,58 tys. ton.

Kopalina główna to piasek ze żwirem. Kopaliny towarzyszące nie występują.

Zmiana nr 4:

Na obszarze zmiany nr 4 studium udokumentowane zostało nowe złożo kruszyw naturalnych pn. „Kobylice IV” (kod złoża w systemie MIDAS: KN 20275). Jest to złożo rozpoznane szczegółowo, o powierzchni 144,0 ha, zatwierdzone Decyzją nr DOŚ- DOŚ-II.7427.11.2021.JJ wg stanu na dzień 31.12.2021 r., zgodnie z którą bilansowe zasoby geologiczne złoża w kategorii C1 wynoszą 21 528,09 tys. ton. Kopalina główna to piasek ze żwirem. Kopaliny towarzyszące nie występują.

Zestawienie udokumentowanych złóż nieskreślonych z bilansu zasobów na obszarze zmiany nr 4 studium przedstawia poniższa Tabela.

Udokumentowane złoża kopalin na obszarze zmiany nr 4 studium

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny MIDAS

Kod, ID złoża	Nazwa złoża	Rodzaj kopaliny	Kopalina główna	Powierzchnia złoża [ha]
KN 1508	Dębowa	Kruszywa naturalne	Piasek Piasek ze żwirem	45,823
KN 14063	Dębowa 2	Kruszywa naturalne	Piasek ze żwirem	1,990
KN 20275	Kobylice IV	Kruszywa naturalne	Piasek ze żwirem	144,0

5. Uwarunkowania wynikające z: wymogów ochrony środowiska przyrodniczego

Gmina Reńska Wieś jako część Śląska, jednego z najbardziej uprzemysłowionych i intensywnie zagospodarowanych regionów Polski, sama nie jest obszarem uprzemysłowionym ani intensywnie zagospodarowanym. Niemniej na skutek intensyfikacji rolnictwa, melioracji odwadniających oraz urbanizacji wsi utraciła znaczną część różnorodności florystycznej.

Pod względem przyrodniczym gminę charakteryzują:

Szata roślinna, która wykazuje silną synantropizację – zbiorowiska naturalne i półnaturalne zajmują bardzo małe powierzchnie – około 15% powierzchni gminy i są w znacznym stopniu zubożone.

Ze względu na występowanie na obszarze gminy, zwłaszcza w jej środkowej i zachodniej części gleb o wysokich klasach bonitacyjnych obszar gminy cechują zbiorowiska nieleśne – około 80%. Są to zbiorowiska segetalne, w zdecydowanej większości związane z gruntami ornymi – ok. 65%. Zbiorowiska łąk i pastwisk zajmują około 14% powierzchni użytków rolnych. Ze względu na przekształcenia ekosystemów obszar gminy nie posiada znaczących walorów faunistycznych – środowisko przyrodnicze gminy wymaga podjęcia działań na rzecz wzbogacenia bioróżnorodności.

W gminie występują obszary o wysokich walorach przyrodniczych objęte ochroną prawną. Należą do nich:

- = **obszar chronionego krajobrazu „Łęg Zdieszowicki”**
- = **użytek ekologiczny „Nacysławki”**
- = **pomniki przyrody**
- = **parki.**

1. Obszar chronionego krajobrazu „Łęg Zdieszowicki”

utworzony został w 1988 roku i jest najmniejszym obszarem chronionego krajobrazu w województwie opolskim. Zajmuje obszar o powierzchni ok. 620 ha i leży w większej części (87,5%) w gminie Reńska Wieś – między Zdieszowicami, Mechnicą i Poborszowem. 75 ha położonych jest na obszarze miasta Zdieszowice. Od północy i wschodu granicę obszaru stanowi koryto rzeki Odry, a od południa i zachodu biegnie ona granicą lasu i gruntami sołectw Mechnica i Poborszów.

Łęg utworzony został dla ochrony unikatowej enklawy lasu łęgowego przechodzącego w grąd. Jest to jedyny tego typu naturalny kompleks roślinny lasów liściastych zachowany nad górną i środkową Odrą z licznymi jej naturalnymi starorzeczami. Europejskie lasy łęgowe to obszary o największej różnorodności i liczebności gatunków roślin i zwierząt.

Pod tym względem w naszej strefie klimatycznej są one odpowiednikiem równikowych lasów tropikalnych. Niestety do dziś zachowało się w Polsce mniej niż 5% pierwotnego areалу lasów łęgowych i są one także zagrożone głównie z powodu regulacji rzek i ustania okresowych zalewów.

Łęg leży na obszarze zalewowym doliny Odry na najniższych terasach holocenijskich. Występują tu liczne starorzecza w różnych stadiach sukcesji. Niektóre są dobrze zachowane (okolice Kolonii Bródek), ale wiele jest całkowicie zarośniętych, gdzie tylko układ mokradeł i przebieg strumieni przemawia za ich istnieniem.

W pokrywie geologicznej i glebowej dominują ciężkie mady. Lokalnie występują namuły.

W obrębie ostoi zlokalizowane są starorzecza Odry znajdujące się w różnych stadiach rozwoju geomorfologicznego i sukcesji ekologicznej.

W Łęgu Zdieszowickim dominującym zbiorowiskiem leśnym jest łęg wiązowo – jesionowy, ale miejscami występuje także zbiorowisko przejściowe między łęgiem a gradem, co jest związane z uregulowaniem koryta Odry, pogorszeniem warunków wodnych i brakiem naturalnych zalewów. Zachował się tu zwarty, różnopiętrowy i różnowiekowy drzewostan. Budują go dorodne jesiony, olchy, dęby, graby, klony i lipy. W drzewostanie tych lasów dominuje dąb szypułkowy oraz miejscami grab zwyczajny. Ich runo jest najbardziej efektowne i interesujące na początku wegetacji, kiedy masowo zakwitają rośliny wiosenne, tworzące wielobarwne kobierce śnieżyczek przebiśniegów, kokoryczy pełnych, złoci żółtych, ziarnopłonów wiosennych, zawilców gajowych i nieco później czosnka niedźwiedziego *Allium ursinum* (gatunek rzadki na obszarze opolszczyzny). Warstwa krzewów jest dobrze rozwinięta i składa się głównie z głogu jednoszyjkowego, bzu czarnego, czeremchy pospolitej i chronionej Kruszyny pospolitej *Frangula alnus*. W runie masowo kwitną wiosną: Kokorycz

pełna, Złoc żółta, Zawilec gajowy, Ziarnopłon wiosenny, chroniona śnieżyczka Przebiśnieg *Galanthus nivalis* oraz Cebulica dwulistna *Scylla bifolia* (gatunek rzadki i wymierający na Górnym Śląsku umieszczony w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin). W późniejszym okresie kwitną: Miodunka ćma, Podagracznik pospolity, Fiołek leśny, Żywokost bulwiasty, Kokoryczka wielokwiatowa, Bluszcz kurdybanem, Czyściec leśny, Żywokost bulwiasty i wiele innych.

Pod koniec lata w Łęgu Zdieszowickim zakwita bardzo rzadki w Polsce **Kruszczyk siny** *Epipactis purpurata*, gatunek byliny z rodziny storczykowatych i który jest jednym z najpóźniej kwitnących naszych storczyków. Objęty jest ochroną gatunkową, umieszczony na Czerwonej liście roślin i grzybów Polskich w grupie gatunków rzadkich (kategoria zagrożenia R).

Z roślin chronionych spotkać można także: Skrzyp olbrzymi *Equisetum maximum*, Literę jajowatą *Litorea opata*, Pierwiosnkę wyniosłą *Prymula elatior* i Bluszcz pospolity *Hetera helix*. Na obszarze łęgu występuje wiele gatunków zwierząt, głównie ptaków. Znajdują się tu stanowiska łęgowe zimorodka, dzięcioły (dzięciołek, dzięcioł średni, dzięcioł zielonosiny myszołowa, jastrzębia, pustułek, puszczyka, sowę uszatą, kruka, zimorodka, trzmielojada, paszkota, świerszczyka, świergotka łąkowego, muchówkę białoszyją.

W latach 80-tych zanotowano na obszarze Łęgu ostatnie na Śląsku stanowisko dzięcioła białogrzbiatego, który obecnie już tutaj nie występuje.

Do najciekawszych stwierdzonych tu ptaków należą min. Orzeł bielik, Trzmielojad i Dzięcioł białogrzbiety.

W Łęgu nie występuje już pióropusznik strusi, chroniona paproć podawana z tego miejsca przez niemieckiego badacza śląskiej flory E. Fieka.

„**Łęg Zdieszowicki**” jako kompleks dobrze zachowanych, chociaż grądowiejących łągów jesionowo – wiązowych nad Odrą i jedyny taki zachowany kompleks w tej części doliny Odry jest proponowany do ustanowienia go obszarem Natura 2000.

2. Użytek ekologiczny „Naczysławki”

utworzony został rozporządzeniem wojewody opolskiego 22 grudnia 2003 roku (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 8 grudnia 2003r. Nr 109, poz.2304).

Obejmuje on obszar łąki śródleśnej. Jest to miejsce łągowe ptactwa wodno – błotnego.

Użytek ekologiczny ma charakter ochrony indywidualnej. Dotyczy pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów środowiska.

3. Pomniki przyrody

to cenne obiekty przyrody ożywionej o szczególnej wartości pod względem naukowym, kulturowym, historycznym i krajobrazowym.

Na obszarze gminy Reńska Wieś ustanowiono prawnie dwa pomniki przyrody ożywionej – drzewa pomnikowe:

- = **lipa drobnolistna**, znajduje się w parku przy Zespole Szkół Rolniczych w Komornie (wiek 200 lat, 356 cm obwodu, wysokość 26m). Pomnik utworzony został 4 lutego 2000r. (Dz. U. Woj. Opolskiego z 21 stycznia 2000r. Nr 6, poz.23),
- = **dwa platany klonolistne** – rosnące również w tym parku (250 lat, 540cm obwodu, 30m wys.) utworzony 4 lutego 2000r. (Dz.Urz.Woj.Opolskiego z dnia 21 stycznia 2000r, Nr 6 poz.23).

Na terenie gminy istnieją obszary i obiekty form przyrody które ze względu na wartości powinny zostać objęte ochroną prawną. Są to:

- = **dąb szypułkowy**, wiek 300 lat, obwód 410cm, wysokość 26m (Nadleśnictwo Strzelce Op. Leśnictwo Kłodnica oddz.95a),
- = **dąb szypułkowy**, wiek 100 lat, obwód 420cm, wysokość 27m, (Nadleśnictwo Strzelce Op. Obręb Zdzieszowice, oddz.95a),
- = **aleja modrzewiowa**, wiek 70-150 lat, obwód 90 – 250 cm, wysokość 28-30m, (Nadleśnictwo Strzelce Opolskie, Obręb Zdzieszowice, oddz. 95a)

na terenie wsi Długomiłowice:

- = **dąb szypułkowy**, na działce nr 927, wiek 160 lat, obwód 478cm, wysokość 23m, (w parku przy szkole),
- = **dąb szypułkowy** na działce nr 933, wiek 200 lat, obwód 436cm, wysokość 25m, (w parku przy szkole),
- = **dąb szypułkowy** na działce nr 934, wiek 200 lat, obwód 605cm, wys.23 m,
- = **dąb szypułkowy** na działce nr 927, wiek 200 lat, obwód 468 cm, wysokość 23m,
- = **aleja grabowa** na działce nr 933, wiek 100 lat, obwód śr. 78cm, wysokość 10m (wzdłuż ogrodzenia Szkoły),

na terenie wsi Większyce:

- = **platan klonolistny** na działce nr 848, wiek 150 lat, obwód 570cm, wysokość 24m.

4. Parki

Parki podworskie i przypałacowe łączą walory historyczne i przyrodnicze. Parki te są ważnym elementem środowiska przyrodniczego i kulturowego, a większość z nich powstała przy pałacach i dworach na przełomie XIX i XX wieku. Parki pełnią istotną rolę w utrzymaniu równowagi ekologicznej w krajobrazie i są ostoją gatunków flory leśnej, miejscem bytowania wielu gatunków ptaków i innych zwierząt. Ponadto wywierają dobroczynny wpływ na klimat terenów przyległych poprzez zmniejszenie prędkości wiatrów, zwiększanie wilgotności powietrza, zatrzymanie opadów poziomych, pyłów i gazów oraz wzbogacają powietrze w tlen.

Na terenie gminy istnieją trzy parki zabytkowe:

- = park podworski w Komornie,
- = park przypałacowy w Długomiłowicach,
- = park przypałacowy w Większycach.

Park podworski w Komornie – zajmuje powierzchnię 5,20 ha.

Na terenie parku zlokalizowany jest dwór (obecnie nazwany Zameczkiem), który pochodzi prawdopodobnie z 1760 roku. Jest zbudowany w stylu klasycystycznym.

Po południowej i zachodniej stronie dworu ukształtowany został park. Integralną jego częścią stanowił staw o powierzchni 0,58 ha, z wyspą pośrodku. W okresie międzywojennym park był wzorowo utrzymany – urzekał pięknym krajobrazem, obcymi gatunkami drzew i krzewów, kwitnącymi w stawie okazami grzybieni białych i grązeli żółtych.

W 1945 roku zarówno park i dwór uległy zniszczeniu. Po 1970 roku wykopano w parku kanalizację burzową, której wyloty wpuszczono do stawu powodując jego dewastację – ginęły masowo okazy roślin wodnych i ryby. W latach 80 –tych był nadal zaniedbany. Obecnie podejmowane są próby przywrócenia dawnej świetności.

Ze względów krajobrazowych i ekologicznych na terenie parku wyróżniono siedliska:

- tereny zadrzewione z polanami zróżnicowane pod względem roślinnym,
- staw o powierzchni 0,58 ha,

- wąskie i wilgotne zbocze wokół stawu (0,05 ha),
- alpinarium z granitowymi polodowcowymi głazami (0,05 ha), położone w sąsiedztwie stawu, tworzące wzniesienie o wysokości ok. 1m.

Flora parku liczy 330 gatunków drzew i krzewów rodzimych i obcych.

Do najciekawszych okazów drzew i krzewów należą:

- buk zwyczajny odm. Czerwonolistna,
- jaśminowiec,
- magnolia pośrednia,
- surmia żółtokwiatowa,
- różanecznik katawbijski,
- tulipanowiec amerykański,
- kasztanowiec drobnokwiatowy,
- sosna żółta, 2 okazy 25 metrowe,
- jałowiec Sabina,
- cyprysik groszkowy,
- kasztan jadalny,
- topola balsamiczna,
- 5 platanów klonolistnych, z których dwa uznano za pomniki przyrody,
- lipy drobnolistne z których jedna uznano za pomnik przyrody,
- cis pospolity o wysokości 10m.

Park przypałacowy w Więszycach - jest stosunkowo duży, zajmuje 18,34 ha. Znajduje się on w środkowo – wschodniej części wsi, przy drodze z Koźła do Głogówka. Park stanowi przykład stylowej rezydencji wkomponowanej w zieleń. Park ten powstał w latach sześćdziesiątych XIX, jako wzorzec kompozycji parków angielskich. Podstawa jego konstrukcji był pałac, który znajdował się w najwyższym punkcie wzgórza. Morfologię założenia parkowego oparto o naturalne zróżnicowanie terenu tzn. opadający teren wydzielono w postaci tarasów, skarp i schodów. Liczne wnętrza parkowe, naturalny układ wodny, układ drzewostanów w formie masywów, grup i soliterów, swobodne linie dróg sprawiają, że kompozycja jest zróżnicowana, bogata i bardzo interesująca.

Najstarszą częścią parku jest założenie bezpośrednio przylegające do pałacu. Jest to część zamknięta od północy aleja parkowa i łączy się z założeniem łąkowym. Zawiera ona bardzo cenny starodrzew pochodzenia obcego i rodzimego oraz rozwinięty układ wodny i układ dróg. Młodsza część parku naturalistycznego położona jest na północ od wspomnianej alei, a zamknięta jest od północy torami kolejowymi. Ma ona stosunkowo skromny charakter, zarówno w kompozycji układów przestrzennych, jak i strukturze drzewostanów. Obecnie jest to założenie o drzewostanie łąkowym o dużym nasileniu gleby.

Na terenie parku występuje 68 gatunków i odmian drzew i krzewów. Struktura genetyczna drzew i krzewów iglastych jest zrównoważona, bowiem rodzime stanowią około 51%, a pochodzenia obcego około 49%. W przypadku drzew liściastych przeważają rodzime, które stanowią ok. 91%, a pochodzenia obcego ok. 9%. W strukturze wieku drzewa do 50 lat stanowią ok. 55%, od 50 do 200lat – około 45%.

Drzewa powyżej 50 lat stanowią pierwotne nasadzenia parkowe i są najcenniejszym elementem założenia.

Do najcenniejszych drzewostanów na terenie parku należą:

- dęby,
- lipy – 3 egz. wskazane do objęcia ochrona jako pomniki przyrody,
- miłorzęby,
- tulipanowce,
- buki - 1 egz. wskazany do objęcia ochrona jako pomnik przyrody,

- platany,
- graby – 3 egz. wskazane do objęcia ochroną jako pomniki przyrody,
- jawory, wiązy,
- jesiony.

Z grupy rzadkich gatunków drzew i krzewów na terenie parku występują:

- jodła kalifornijska,
- cyprysik groszkowy,
- miłorząb japoński,
- świerk srebrzysty,
- sosna smołowa,
- daglezwia zielona,
- choina kanadyjska,
- katalpa okazała,
- jesion pensylwański,
- trójglicznia,
- tulipanowiec amerykański, dąb błotny,
- lipa krymska,
- klon tatarski,
- kokornak wielkolistny,
- karawana syberyjska,
- magnolia,
- róża japońska.

Park przypałacowy w Długomiłowicach – położony jest w centrum wsi i zajmuje 3,50 ha. Na miejscu już nieistniejącego pałacu zachowała się oficyna mieszkalna z przełomu XVIII/XIX w. Ogrody ozdobne i użytkowe otaczające ówczesny pałac powstały prawdopodobnie w drugiej połowie XVII w. Rozciągały się one na osi pałacu, zamknięte pierwotnie od strony wschodniej i zachodniej alejami szpalerowymi z formowanych grabów. Do dziś przetrwała część około 200 – letniego wschodniego szpaleru grabowego, który sukcesywnie uzupełniany był lipami. Północno – zachodnią granicę założenia parkowo –ogrodowego stanowi naturalna granica w postaci strumienia płynącego w głębokim rowie erozyjnym, zataczając tutaj bardzo regularny łuk. Łuk ten ujmują klamra ogrody zamknięte pomiędzy wspomnianymi wyżej szpalerami granicznymi. Ogrody położone w bezpośrednim sąsiedztwie pałacu, przedzielone naturalnym ciekim wodnym miały charakter ozdobny. W I połowie XIX utworzono kolejny ogród. Został on usytuowany na północny wschód od ogrodów barokowych. Podstawą do jego założenia było naturalne ukształtowanie terenu z malowniczym strumieniem wijącym się w głębokim wąwozie. Wysokie zwały ziemi tworzące skarpy i wzgórki porośnięte 200 – letnimi lipami i dębami świadczą o znacznych pracach ziemnych mających na celu dodatkowe urozmaicenie rzeźby terenu. Zachowały się także pozostałości tamy do piętrzenia wody w strumieniu. Na terenie parku znajdował się także mały staw oraz lipa szerokolistna. W XXw. utworzono dwa regularne, wydłużone stawy, które pełniły funkcje hodowlane. Po 1945r. przekształcono strukturę parku. Wprowadzono drzewa i krzewy iglaste, a ponadto w jego centrum utworzono szkołę i posadzono drzewa owocowe.

Wyróżniają się drzewa to:

- iglaste – świerk pospolity,
- sosna wejmutka, żywotnik zachodni,
- liściaste – klon polny,
- klon jesionolistny,
- klon pospolity,
- kasztanowiec biały,

- olsza czarna,
- grab pospolity,
- jesion wyniosły,
- topola kanadyjska,
- dąb szypułkowy,
- robinia akacjowa,
- wierzba biała odm. zwisająca,
- lipa drobnolistna.

Obszary przyrodniczo cenne

Obszary przyrodniczo cenne wyznacza się na obszarze gminy w celu ochrony wyjątkowo cennych fragmentów ekosystemów i krajobrazów naturalnych, ale także kulturowych.

Do cennych przyrodniczo obszarów gminy Reńska Wieś należą oprócz form objętych ochroną prawną, a także:

- korytarze ekologiczne
- śródpolne i śródłukowe zadrzewienia i zakrzewienia
- zabytkowe parki podworskie i przypałacowe.

Gmina w krajowej i regionalnej sieci ekologicznej:

Korytarze ekologiczne

Krajowa sieć ekologiczna ECONET-PL jest przestrzenną koncepcją polskiej części Europejskiej Sieci Ekologicznej EECONET, utworzonej w celu zintegrowania obszarów chronionych istniejących w poszczególnych krajach europejskich i potencjalnych obszarów przewidzianych do ochrony w jeden spójny system, zgodnie z przyjętymi międzynarodowymi kryteriami i standardami (koncepcja Europejskiej Sieci Ekologicznej została przyjęta przez Radę Europy w 1992 roku).

Zasadniczymi elementami sieci są:

- obszary węzłowe,
- korytarze ekologiczne.

Obszary węzłowe odznacza duża różnorodność gatunkowa oraz różnorodność form krajobrazowych i siedliskowych. Stanowią ostoję gatunków rodzimych i wędrownych, zwłaszcza rzadkich i zagrożonych wyginięciem.

Korytarze ekologiczne stanowią powiązania w systemie przyrodniczym. Ich funkcją jest zachowanie spójności i kompatybilności między lokalnym a regionalnym i ponadregionalnym systemem przyrodniczym. Łączy on najważniejsze struktury przyrodnicze gminy, województwa i kraju. Umożliwiają rozprzestrzenianie się gatunków pomiędzy obszarami węzłowymi oraz terenami przylegającymi do nich.

Podstawowym i najważniejszym elementem przyrodniczej struktury przestrzennej gminy jest dolina Odry, pełniąca funkcje ekologiczne, hydrologiczne i klimatyczne.

Dolina Odry stanowi element struktury regionalnej i ponadregionalnej, zapewnia wzajemne powiązanie obszarów zasilania, odpowiada za obieg materii, energii i informacji genetycznej pomiędzy obszarami.

Na terenie gminy Reńska Wieś istnieją trzy korytarze ekologiczne:

- wzdłuż doliny Odry – o charakterze regionalnym i ponadregionalnym,
- wzdłuż doliny Swornicy – o charakterze lokalnym,

- wzdłuż doliny Olchy – o charakterze lokalnym.

Fragment obszaru objętego zmianą nr 4 studium gminy Reńska Wieś znajduje się w zasięgu korytarza ekologicznego o znaczeniu międzynarodowym - 19M Dolina Odry. W regionalnej koncepcji zapobiegania rozproszaniu i przestrzennej izolacji obszarów chronionych Dolina rzeki Odry połączona jest z istotnymi obszarami chronionymi w województwie:

- Obszarem Chronionego Krajobrazu „Łęg Zdieszowicki” i Parkiem Krajobrazowym "Góra Św. Anny",
- Obszarem Chronionego Krajobrazu „Rejon Wronin – Maciowakrze”.

Śródpolne i śródłukowe zadrzewienia i zakrzewienia

Zadrzewienia i zakrzewienia to pojedyncze drzewa lub krzewy bądź też ich skupiska nie stanowiące zwartej powierzchni leśnych. Występują one w formach: zadrzewień i zakrzywień w kształcie pasów, kęp, klinów biegnących wzdłuż szlaków komunikacyjnych lub cieków wodnych.

Te formacje roślinne mają bardzo pozytywne znaczenie w ochronie ekosystemów rolniczych poprzez tłumienie hałasu, ograniczenie erozji wietrznej i wodnej gleby. Pełnią one funkcje ochronne, klimatyczne, krajobrazowe, estetyczne, a ponadto mogą dostarczać innych użytków ubocznych.

6. Uwarunkowania wynikające ze: stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz ochrony dóbr kultury współczesnej

6.1. Wymagania w zakresie ochrony zabytków wynikające z przepisów prawnych.

Zgodnie z art.7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz.1568), formami ochrony zabytków są:

- 1) wpis do rejestru zabytków;
- 2) uznanie za pomniki historii;
- 3) utworzenie parku kulturowego;
- 4) ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z art.19 ww ustawy, w dokumentach planistycznych (tj. w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego) uwzględnia się ochronę zabytków nieruchomości wpisanych do rejestru i ich otoczenia oraz innych zabytków nieruchomości, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, a także, w przypadku gdy gmina posiada gminny program opieki nad zabytkami, ustalenia tego programu.

Ponadto w dokumentach planistycznych ustala się, w zależności od potrzeb, strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary, na których obowiązują określone ustaleniami planu ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków.

Wójt ma obowiązek założyć gminną ewidencję zabytków w terminie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy (art.143), a do czasu jej założenia, w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w ustaleniach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się, oprócz zabytków nieruchomości wpisanych do rejestru i ich otoczenia oraz ustaleń planów ochrony parków kulturowych, inne zabytki nieruchome wskazane przez wojewódzkiego konserwatora zabytków (art.145).

6.2. Stan dziedzictwa kulturowego

Gmina Reńska Wieś obejmuje 15 jednostek osadniczych wyraźnie wyodrębniające się w krajobrazie gminy. Poszczególne jednostki osadnicze rozwijały się na przestrzeni wieków i stworzyły dla siebie specyficzne środowisko kulturowe.

1. wieś Reńska Wieś

Z dokumentów wynika, że rok 1286 i Willa Rynensis to data założenia i pierwsza nazwa osady, która powstając w bezpośredniej bliskości Koźła, dała początek dzisiejszej Reńskiej Wsi. W dokumentach historycznych pojawiają się późniejsze nazwy jak: Reńska, Rińska Wieś, Ryńska Wieś i Reinschdorf. Rok 1787, 1854 i 1863 to lata w których wieś uległa ogromnym zniszczeniom na skutek szalejących pożarów. Od 1824 roku Reńska Wieś była w posiadaniu rodziny Wunsche. Dobrze wówczas funkcjonowała gorzelnia i browar połączone z karczmą. W 1854 roku Eryk z Rozwadze założył w Reńskiej Wsi fabrykę cukru napędzaną maszynami parowymi. Istniał również młyn wodny. W 1859 roku aptekarz Śliwa założył hodowlę pijawek. Wodę pitną dostarczano podziemnymi rurami do twierdzy w Koźlu. W 1882 roku położono tory kolejowe umożliwiające dalszy rozwój osady.

Obecnie Reńska Wieś to największe sołectwo w gminie pełniące administracyjne funkcje gminy. W 2006 roku zamieszkiwało 1640 mieszkańców. Oprócz funkcji administracyjnej wykształciły się funkcje usługowe.

Zabudowa sołectwa zachowuje w dużym stopniu tradycyjny charakter, uzupełniana jest obiektami nowoczesnymi. Zabudowa realizowana w latach 70 i 80, którą cechują dachy płaskie

nie nawiązuje do zabudowy tradycyjnej. Obecnie zabudowa ta ulega stopniowym remontom i przebudowie i jej charakter nawiązuje do zabudowy tradycyjnej. Nowa zabudowa która cechują nowoczesne materiały i nowoczesna architektura czasami odbiega od tradycji, ale realizowana w formie zespołu takiej zabudowy nie narusza w stopniu wymagającym interwencji dla utrzymania istniejącego ładu przestrzennego.

2. wieś Bytków

Wieś ta powstała jako kolonia około 400 lat temu przy trasie z Koźła do Głubczyc.

Dobre położenie na szlaku komunikacyjnym spowodowało, że we wsi znajdowała się karczma, pierwotnie z przeprężeniem konnym dla poczty. Ponadto we wsi istniał młyn wodny wybudowany przez zakonników z Bawarii. Zabudowa wsi to w przewadze zabudowa o charakterze zagrodowym niska z towarzyszącymi jej budynkami gospodarczymi, sukcesywnie przekształcana na jednorodzinna, miejscami w lukach pojawia się nowa zabudowa. Układ przestrzenny posiada znamiona naruszenia ładu w stopniu nie wymagającym zdecydowanych działań.

Obecnie Bytków to najmniejsze sołectwo w gminie, jego powierzchnia wynosi 103 ha, w 2006 roku zamieszkiwało tu 105 osób.

W strukturze funkcjonalnej pełni funkcję mieszkaniową i rolniczą.

3. wieś Dębowa

Pierwotnie wieś była własnością księcia Jana II Opolskiego. W kolejnych wiekach wieś kilkakrotnie zmieniała właścicieli: Hrabiostwo Cossec, hrabina von Scherz – TOS, baron Gruttschreiber, aż po ostatnich właścicieli małżeństwo Cecylia i Franza Schewiora. Na terenie wsi jest cmentarz żydowski. W 1929 roku została wybudowana szkoła podstawowa, potem po wyeksploatowaniu złoża piasku i żwiru powstał zbiornik wodny „Dębowa” wykorzystywany obecnie dla celów rekreacji.

Zabudowa pierwotna uległa znacznemu przekształceniu i wieś utraciła swój charakter rolniczy w miejsce rekreacji i wypoczynku nie tylko dla mieszkańców gminy ale przede wszystkim pobliskiego Kędzierzyna – Koźła. Na terenie wsi pojawia się budownictwo letniskowe i obiekty usługowe dla obsługi wypoczywających nad zbiornikiem. Funkcjonuje również zakład produkcyjny wytwarzający bitumiczne hydroizolacje.

4. wieś Długomiłowice

Historia wskazuje na podstawie kroniki parafialnej z Krzanowic, że już w 1278 roku na ich dzisiejszym terenie stał kościół, który później kilkakrotnie był niszczone i odbudowywany. Obecny wybudowano w 1871 roku a w 1947 roku po zniszczeniach wojennych został odrestaurowany.

W 1830 wieś posiadała młyn wodny, a w 1855 dwupiętrowa szkołę, rozbudowaną w 1899 roku. Pierwszymi właścicielami wsi, a także Naczysławek oraz kolonii Pierzchowice byli Gottard i Ignatz von Marfinger oraz Grimalli. Kolonia Pierzchowice została w 1933 roku włączona w granice administracyjne wsi Długomiłowice. Dawna zabudowa lokalizowała się wokół głęboko wciętej doliny rzeki Olchy przepływającej przez centrum wsi.

Spośród historycznych obiektów jako obiekty zabytkowe uznane zostały:

- kościół parafialny,
- kapliczka przydrożna przy ul. Żabnik,
- budynek stacji PKP,
- budynki dawnego dworu przy ul. Parkowej,
- domy mieszkalne – ul. Długa 17, Główna 55, Stara 24 i 36.

Zabudowa dawna przemieszała się z nową i lokalizowała się głównie wzdłuż ciągów komunikacyjnych rozciągających się z jej środkowej części. W centralnej części wsi

umiejscowione zostały jedynie obiekty historyczne (dawny dwór i założenia ogrodowo – parkowe (dziś szkoła) oraz plac sportowy.

Obecnie to jedna z większych wsi w gminie pod względem powierzchniowym (976 ha) i ludnościowym -1378 mieszkańców. Oprócz funkcji rolniczej i mieszkaniowej pojawiła się również usługowa.

Przeważa zabudowa dawna ale w krajobrazie widoczna jest nowa zabudowa.

5. wieś Gierałtowice

Pierwsza wzmianka o wsi pojawiła się w starych dokumentach w 1380 roku. W 1418 roku Gierałtowice posiadały kościółek drewniany, który po przebudowie w 1550 roku istniał do początku XX wieku. Krótco przed wojną w latach trzydziestych został przeniesiony do Przewozu.

Pierwszym znanym właścicielem Gierałtovic był Hans Suchowski, który w 1484 roku odsprzedał je Janowi Klemie. Prawdopodobnie w roku 1556 roku w Gierałtowicach istniała już szkoła. Obecny kościół parafialny zbudowano w latach 1936 – 1940.

Obok zabudowy dawnej pojawiła się zabudowa związana z dawnym gospodarstwem rolnym. Spowodowała ona chaos w zabudowie, nie przejawia wysokich walorów architektonicznych i estetycznych.

Gierałtowice pełnią funkcje rolniczą i mieszkaniową , w mniejszym zakresie usługową.

6. wieś Kamionka

Nazwa wsi pochodzi prawdopodobnie od twardych jak kamienie gruszek, które rosły po obu stronach drogi. W 1831 roku wioska składała się z 27 budynków i 30 innych zabudowań. Wcześniej w 1812 roku wieś w znacznej części uległa spaleniowi od uderzenia piorunem w sodowe. W tym czasie istniały już we wsi młyn wodny i karczma. Po pożarze wieś obrała za swojego patrona św. Floriana i wybudowała ku jego czci kapliczkę. W 1922 roku we wsi powstała mała wiejska szkoła. Wieś ma typowo rolniczy charakter, w niewielkim stopniu uległa rozbudowie. Przeważa zabudowa dawna częściowo zmodernizowana i przebudowana do dzisiejszych potrzeb.

Wieś należy do grupy małych wsi. Jej powierzchnia wynosi 366 ha , liczba mieszkańców w 2006 roku – 196.

7. wieś Komorno

Pierwsze wzmianki nazwy tej miejscowości – Komorno, Komorno – pochodzą z I poł. XIII wieku. W Pierwszych opisach wsi istnieją wzmianki o młynie „Chwalicz” i folwarku, który znajdował się na terenie obecnym gospodarstwa rolnego. Ciekawostką Komorna jest dwór, określany lokalnie jako „Zameczek” zbudowany w 1760 roku w stylu klasycystycznym oraz założony wówczas park z istniejącymi do dzisiaj platanami. W końcowej fazie wojny w 1945 roku dwór został częściowo zniszczony, a w 1947 roku odbudowany. Cały zespół dworski w skład którego wchodzi: dwór, oficyna, budynki gospodarcze, spichlerz, chlewy, stajnie, kuźnia oraz założenie parkowo – ogrodowe - stanowi zabytek.

Z roślinności parkowej 2 platany klonolistne i 1 lipa drobnolistna zostały objęte ochroną jako pomniki przyrody. Obecnie na terenie parku jest szkoła, która powstała w 1831 roku ,stanowi silny ośrodek szkolnictwa rolniczego – o różnych specjalnościach , na poziomie zawodowym, technicznym i zawodowym licealnym.

8. wieś Łęzce

Już w 1318 roku spotyka się w źródłach pisemnych wzmiankę o istniejącym tu kościele, a w 1532 roku pierwszą nazwą miejscowości – Lanszczel. W 1830 roku wioska posiadała 69

domów mieszkalnych, kościoł, szkołę i wiatrak. Dane z 1855 roku wskazują na podział wioski na Łężce z majątkiem i Łężce z posesyjną kolonią Wygoda.

Pierwszym znanym właścicielem Łężec był Graf von Gaschin. Później wielokrotnie majątek przechodził z rąk do rąk, by w 1914 roku wziął go w dzierżawę Norbert Lunche, który w 1926 roku aktem notarialnym uzyskał jego własność. Wśród cennych historycznie obiektów wyróżnić należy kościół parafialny p.w. Nawiedzenia N.M.P., który ma status zabytku oraz budynek obecnej szkoły, pochodzący z 1845 roku. W ostatnich latach został wyremontowany i odbudowany.

Zabudowa lokalizowała się wzdłuż ciągów komunikacyjnych po obu stronach doliny rzeki Swornicy, która przebiega przez centralną część wsi. Przeważa zabudowa zagrodowa, zagospodarowania wymagają obiekty byłego PGR-u.

Łężce są jedną z większych wsi gminy. Jej powierzchnia wynosi 769 ha, liczba ludności 665.

9. wieś Mechnica

Wzmianki na temat wsi pojawiają się już w 1243 roku. W 1865 roku źródła wspominają o istniejących i należących do Mechnitz koloniach Brodek i Rosodocz. Pierwszym znanym właścicielem majątku był dziedzic Winkler, potem Nass i jego następca Mleczek, który majątek zupełnie rozparcelował. Pierwszy kościół we wsi stał już w 1376 roku. Budowa następnego pod wezwaniem św. Jakuba została zapoczątkowana w 1794 roku. Dokumenty z 1831 roku świadczą o istniejących 79 budynkach mieszkalnych, 59 innych zabudowaniach, dwóch kowalach, dwóch kupcach, dwóch sklepach, piekarni i czynnym młynie. Pierwsza szkoła istniała w miejscu dzisiejszego Domu Katechetycznego. Źródła mówią, że w 1873 roku było 165 uczniów i jeden zatrudniony nauczyciel. Dotkliwe zniszczenia dotknęły wieś w styczniu 1945 roku. Walki na linii Odry spowodowały liczne pożary i ruiny w znacznej części wsi. Spośród pozostałych jako zabytki uznano:

- kościół parafialny p.w. św. Jakuba z 1794 roku przy ul. Młyńskiej,
- ogrodzenie z bramą z 1809 roku,
- 4 kapliczki.

Mechnica posiada połączenie promowe z gminą Zdzeszowice.

Obecnie gmina pełni funkcje rolnicza i mieszkaniową. Zajmuje 736 ha powierzchni i zamieszkiwało ją 781 mieszkańców w 2006 roku.

10. wieś Naczysławki

Naczysławki rozwinęły się w pobliżu Gierałtowic, później w czasie. Dokumenty z 1830 roku potwierdzają istnienie we wsi wiatraka. W tym czasie wieś składała się z majątku i gminy wiejskiej. Właścicielem majątku był radca urzędowy Himmel. W 1926 roku Naczysławki były w posiadaniu Rudolfa Engels oraz jego małżonki Elizabeth. W roku 1928 wybudowano we wsi Szkołę, która dziś już nie istnieje. Do 1945 roku wieś należała do gminy Cisek.

Wieś posiada znaczny areał lasów i łąk w stosunku do innych wsi. Funkcja wsi to mieszkaniowo – rolnicza. Wśród dawnej zabudowy pojawia się nowa.

11. wieś Poborszów

Pierwsza nazwa wsi to Poborszowe, później w 1532 roku Pobaschwitz, następnie Poborschau, a po wojnie Poborszowa, Poborszowy i aktualnie Poborszów.

W 1831 roku właścicielem posiadłości był baron von Gruttschreibetr. Ogromny pożar w 1849 roku sprawił, że spłonęła prawie cała wieś. Wkrótce potem w 1862 roku wybudowano masywną dzwonnice, aby w porę ostrzegać przed niebezpieczeństwem. Jest ona uznana za obiekt zabytkowy, jedyny we wsi. Wieś szybko się odbudowała. W 1872 roku postawiono szkołę, w 1912 ją rozbudowano. Obecnie funkcjonująca szkoła powstała w latach 1965 -1968.

Wieś rozwinęła się wzdłuż głównej linii komunikacyjnej, która współcześnie stanowiła droga krajowa. Sołectwo Poborszów graniczy z Odrą, na której w obrębie wsi znajduje się Śluza Januszkowice i fragment kompleksu leśnego łągu Zdieszowickiego.

Poborszów zajmuje powierzchnię 613 ha i zamieszkiwało ja w 2006 roku 533 osoby.

12. wieś Pociękarb

Pierwsza wzmianka o wsi pochodzi z 1532 roku i mówiła o Pocikarw, później ją zmieniono w Potzenkarb. Właścicielem posiadłości był hrabia Pveckler. Wtedy już we wsi był młyn wodny nazwany Piskorzem, cegielnie produkująca nie tylko znakomite cegły, ale również dobre dachówki i bardzo poszukiwane sączki melioracyjne. W 1841 roku została wybudowana dla dzieci Pociękarbia i Radziejowa szkoła drewniana. W 1931 roku wybudowano szkołę murowaną.

Osobliwość gminy to uprawa wierzby energetycznej i obszar dawnego poligonu.

Rolnicza funkcja wsi maleje na rzecz funkcji mieszkaniowej.

13. wieś Pokrzywnica

Pierwsze zanotowane w starych kronikach nazwy tej wsi pochodzą z 1471 roku - to Pokriwnitz i w 1532 roku Pokrsinitze. Pierwszym właścicielem Pokrzywnicy był wspomniany w 1411 roku Herzog Konrad. W okresach późniejszych kilkakrotnie zmieniali się właściciele. Na początku wojny trzydziestoletniej Andreas von Kochitzki kupując miasto Koźle kupił też należąca do niego Pokrzywnicę. W latach następnych właścicielami byli: von Missetius, Jansek, Brachwitz, Heimann i Pyrkosz. Od 1847 roku wieś posiadała szkołę. Istniejący kościół pod wezwaniem św. Sebastiana to obiekt w stylu barokowym odbudowany w 1910 roku. Przy elewacji kościoła znajduje się rzeźba św. Nepomucena z I połowy XIX wieku uznana za zabytek.

Wieś ma charakter rolniczy ale sukcesywnie wprowadzają się funkcje nierolnicze.

Wieś należy do grupy większych wsi w gminie. Jej powierzchnia wynosi 899ha, a liczba ludności w 2006 roku wynosiła 841.

14. wieś Radziejów

Pierwsze zabudowania Radziejowa powstały około połowy XVIII wieku. Ta mała osada była podzielona na dwie części. Jedna należała administracyjnie do wsi Większyce, a druga do wsi Łężce. Inne znane nazwy wsi to Pradziejów, a z okresu przedwojennego Juliusburg. Na początku XX wieku wybudowano w Radziejowie salę, w której przez dziesięciolecia odbywały się imprezy kulturalne, spotkania, festyny, a również i nabożeństwa.

Wieś pełni funkcje mieszkaniową. Jest najmniejsza wsią w gminie zajmuje 94 ha i liczyła w 2006 roku 141 mieszkańców.

15. wieś Większyce

Z przekazów historycznych znana jest od 1516 roku jako Wegssicz, a następnie jako Wiegszyce i Wiegschuetz. Przez długi okres wieś związana była z Koźlem, zarówno osoba właścicieli, jak też funkcja ochronna podczas wojen i najazdów. W 1741 roku po zdobyciu Koźla przez Fryderyka II stały się olbrzymia twierdzą z redutą większycką wysuniętą przez wały obronne. W 1845 roku Większyce posiadały cegielnię, cukrownię i dwa folwarki – Oberhof i Serwatków, gdzie istniała gorzelnia parowa. W 1871 roku wybudowano przepiękny zespół pałacowy, w którym przez wiele lat funkcjonował Uniwersytet Ludowy. Obecnie pałac ulega odbudowie i wraz z otoczeniem parkowym stanowi element wzbogacający walory kulturowe wsi.

Zabudowa dawna wsi wypierana jest nową zabudową która tworzy już we wsi osiedle mieszkaniowe, co powoduje, że we wsi dominuje już funkcja mieszkaniowa. Daje się również zauważyć zabudowa o charakterze usługowym a nawet produkcyjnym.

Wieś Większyce jest największą w gminie. Zajmuje powierzchnie 905 ha, a liczba ludności w 2006 roku wynosiła 908. Jej korzystne położenie w pobliżu Koźła, przy skrzyżowaniu dróg krajowych Opole – Racibórz i Gliwice – Nysa, usytuowanie na niewielkim wzgórzu zamykającym dolinę Odry powoduje, że ma ona w przyszłości duże szanse rozwoju.

Z analizy rozmieszczenia nieruchomości i ruchomych zabytków wynika, że:

- największe skupisko zabytków nieruchomości jest w Reńskiej Wsi,
- największe skupisko zabytków ruchomych jest w Długomiłowicach.

Krajobraz kulturowy

Krajobraz kulturowy jest zróżnicowany. Najkorzystniej prezentują się w krajobrazie fragmenty wsi o mało przekształconych historycznych układach przestrzennych. Należą do nich: część zabudowy wsi Długomiłowice, Mechnicy, Poborszowa, Komorna.

6.3 Obiekty zabytkowe objęte ochroną prawną wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków.

Należą do nich:

= parki zabytkowe,

- **Długomiłowice** park dworski, XVIII, nr rej.178/88 z 20.07.1988r.
- **Większyce** – park pałacowy, XIX, nr rej.206/89 z 29.03.1989r.
- **Komorno** – park dworski, nr rejestrowy 20/2002 z 21.12.2002r.

= zabytki nieruchome,

- Komorno

- dwór z XVIII/XIX. - nr rejestrowy 1049/65 z 02.06.1965r. oraz 1616/66 z 20.09.1966r.

- Długomiłowice

- wyposażenie kościoła parafialnego p.w. św. Marii Magdaleny nr rejestrowy Ks.B.t.III– 631/1-8/75 z 13.05.1975r.

- Łęże

- kościół parafialny p.w. Nawiedzenia N.M.P.(1852, 1947) – nr rejestrowy 1201/66 z 14.03.1966

- Mechnica

- kościół parafialny p.w. św. Jakuba (1794) – nr rejestrowy 1202/66 z 14.03.1966r.

- Większyce

- zespół pałacowy z 2 poł. XIX w.

- pałac – nr rejestrowy 2116/85 z 11.11.1985r.
- oficyna pałacowa – nr rejestrowy 2117/85 z 11.11.1985r.
- park – nr rejestrowy 206/89 z 29.03.1989r.

= zabytki ruchome:

1. Reńska Wieś

- rzeźba św. Jana Nepomucena nr rejestrowy Ks. B. t. VI – 925/94 z 14.03.1994r.

2. Pokrzywnica

- rzeźba św. Nepomucena przy elewacji kościoła parafialnego p.w. św. Sebastiana nr rejestrowy Ks .B.T.VI -911/93 z 19.07.1993r.

6.4. Obiekty zabytkowe ujęte w ewidencji zabytków zlokalizowane na terenie gminy

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Adres	Uwagi
1.	Bytków	kapliczka		
2.	Bytków	dom	ul. Główna 17	
3.	Bytków	dom	ul. Główna 23	
4.	Dębowa	kapliczka		
5.	Dębowa	dom	ul. Wiejska 18	
6.	Dębowa	dom	ul. Wiejska 20	
7.	Dębowa	dom	ul. Żabnik 9	
8.	Dębowa	dom	ul. Żabnik 12	
9.	Długomiłowice	kościół parafialny pw. św. Marii Magdaleny		
10.	Długomiłowice	kapliczka	ul. Żabnik	
11.	Długomiłowice	oficyna dworska	ul. Parkowa	
12.	Długomiłowice	budynek gospodarczy	ul. Parkowa	
13.	Długomiłowice	dom	ul. Długa 17	
14.	Długomiłowice	dom	ul. Główna 26	
15.	Długomiłowice	dom	ul. Główna 53	
16.	Długomiłowice	dom	ul. Główna 55	
17.	Długomiłowice	dom	ul. Opolska 5	
18.	Długomiłowice	dom	ul. Stara 24	
19.	Długomiłowice	dom I	ul. Stara 36	
20.	Długomiłowice	dom II	ul. Stara 36	
21.	Długomiłowice	budynek stacji PKP		
22.	Gierałtowice	kościół parafialny pw. św. Szymona i św. udy Tadeusza		
23.	Gierałtowice	kapliczka		
24.	Gierałtowice	szkoła	ul. Strażaków 15	
25.	Gierałtowice	dom d. gospoda	ul. Główna	
26.	Gierałtowice	dom	ul. Główna 34	
27.	Gierałtowice	dom	ul. Strażaków 5	
28.	Gierałtowice	dom	ul. Strażaków 10	
29.	Gierałtowice	dom	ul. Strażaków 12	
30.	Gierałtowice	dom	ul. Strażaków 13	
31.	Gierałtowice	dom	ul. Strażaków 17	
32.	Gierałtowice	dom	ul. Strażaków 21	
33.	Gierałtowice	dom	ul. Strażaków 28	
34.	Kamionka	kapliczka św. Floriana		
35.	Kamionka	dom	ul. Główna 1	
36.	Kamionka	dom	ul. Główna 13	
37.	Kamionka	budynek gospodarczy	ul. Młyńska 1	
38.	Kamionka	dom I	ul. Młyńska 8	
39.	Kamionka	dom II	ul. Młyńska 8	
40.	Kamionka	dom	ul. Młyńska 9	
41.	Kamionka	dom	ul. Młyńska 11	
42.	Kamionka	dawny młyn	ul. Młyńska 12	
43.	Komorno	kapliczka		
44.	Komorno	dwór		
45.	Komorno	oficyna w zespole dworskim		

46.	Komorno	czworak w zespole dworskim		
47.	Komorno	stajnie w zespole dworskim		
48.	Komorno	chlewnie w zespole dworskim		
49.	Komorno	spichlerz w zespole dworskim		
50.	Komorno	park		
51.	Komorno	dom	ul. Główna 16	
52.	Komorno	dom	ul. Harcerska 1	
53.	Komorno	dom	ul. Harcerska 16	
54.	Komorno	dom	ul. Harcerska 22	
55.	Komorno	dom	ul. Harcerska 31	
56.	Komorno	dom	ul. Harcerska 45	
57.	Komorno	dom	ul. Harcerska 48	
58.	Komorno	dom	ul. Harcerska 50	
59.	Komorno	dom	ul. Harcerska 59	
60.	Komorno	dom	ul. Harcerska 65	
61.	Łężce	kościół parafialny pw. Nawiedzenia NMP		
62.	Łężce	dom I	2	
63.	Łężce	dom II	2	
64.	Łężce	dom III	2	
65.	Łężce	dom	ul. Kozielska 12	
66.	Łężce	dom, dawna gospoda	ul. Kozielska 26	
67.	Łężce	dom	ul. Nowa 27	
68.	Łężce	dom	ul. Nowa 29	
69.	Mechnica	kościół parafialny pw. św. Jakuba		
70.	Mechnica	brama w ogrodzeniu kościoła		
71.	Mechnica	ogrodzenie kościoła		
72.	Mechnica	kapliczka I w ogrodzeniu kościoła		
73.	Mechnica	kapliczka II w ogrodzeniu kościoła		
74.	Mechnica	kapliczka III w ogrodzeniu kościoła		
75.	Mechnica	kapliczka	obok kościoła	
76.	Mechnica	kapliczka	ul. Młyńska 16	
77.	Mechnica	kapliczka	ul. Młyńska 19	
78.	Mechnica	kapliczka	ul. Młyńska 34	
79.	Mechnica	dom	ul. Młyńska 30	
80.	Poborszów	kaplica - dzwonnica		
81.	Poborszów	dom	ul. Chałupki 9	
82.	Poborszów	dom	ul. Chałupki 11	
83.	Poborszów	dom	ul. Chałupki 14	
84.	Poborszów	dom	ul. Krapkowicka 4	
85.	Poborszów	dom	ul. Krapkowicka 5	
86.	Poborszów	dom	ul. Krapkowicka 6	
87.	Poborszów	dom	ul. Krapkowicka 7	
88.	Poborszów	dom	ul. Krapkowicka 9	
89.	Poborszów	dom	ul. Krapkowicka 10	
90.	Poborszów	dom	ul. Krapkowicka 11	
91.	Poborszów	dom	ul. Krapkowicka 17	
92.	Pociękarb	kapliczka św. Jana Nepomucena		
93.	Pociękarb	dom	ul. Długa 19	

94.	Pociękarb	dom	ul. Długa 22	
95.	Pociękarb	dom	ul. Długa 32	
96.	Pociękarb	dom	ul. Długa 34	
97.	Pociękarb	dom	ul. Długa 38	
98.	Pokrzywnica	kościół parafialny pw. św. Sebastiana		
99.	Pokrzywnica	ogrodzenie i bramka kościoła		
100.	Pokrzywnica	kapliczka św. Magdaleny		
101.	Pokrzywnica	dom	ul. Cmentarna 8	
102.	Pokrzywnica	dom	ul. Głogowska 53	
103.	Pokrzywnica	dom dawna gospoda	ul. 1-go Maja	
104.	Pokrzywnica	dom	ul. 1-go Maja 16	
105.	Pokrzywnica	dom	ul. 1-go Maja 24	
106.	Pokrzywnica	dom	ul. 1-go Maja 28	
107.	Pokrzywnica	dom	ul. 1-go Maja 30	
108.	Pokrzywnica	dom	ul. 1-go Maja 31	
109.	Pokrzywnica	dom	ul. 1-go Maja 32	
110.	Pokrzywnica	dom	ul. 1-go Maja 36	
111.	Pokrzywnica	dom	ul. 1-go Maja 39	
112.	Pokrzywnica	dom	ul. 1-go Maja 42	
113.	Pokrzywnica	dom	ul. 1-go Maja 44	
114.	Pokrzywnica	dom	ul. 1-go Maja 46	
115.	Pokrzywnica	dom	ul. 1-go Maja 52	
116.	Pokrzywnica	dom	ul. 1-go Maja 53	
117.	Pokrzywnica	dom	ul. 1-go Maja 59	
118.	Pokrzywnica	dom	ul. Młyńska 14	
119.	Pokrzywnica	dom	ul. Młyńska 16	
120.	Pokrzywnica	dom	ul. Szkolna 16	
121.	Pokrzywnica	dom	ul. Szkolna 18	
122.	Pokrzywnica	dom	ul. Szkolna 34	
123.	Radziejów	kapliczka		
124.	Radziejów	dom	ul. Pawłowska 21	
125.	Radziejów	dom	ul. Polna 7	
126.	Reńska Wieś	kapliczka - dzwonnica		
127.	Reńska Wieś	kaplica - kostnica		
128.	Reńska Wieś	budynek stacji PKP	ul. Kolejowa 1	
129.	Reńska Wieś	budynek gospodarczy stacji PKP	ul. Kolejowa 1	
130.	Reńska Wieś	dom	ul. Kolejowa 3	
131.	Reńska Wieś	dom	ul. Dębowa 1	
132.	Reńska Wieś	dom	ul. Dębowa 3	
133.	Reńska Wieś	dom	ul. Fabryczna 15	
134.	Reńska Wieś	dom	ul. Gierałtowska 5	
135.	Reńska Wieś	dom	ul. Gierałtowska 6	
136.	Reńska Wieś	dom	ul. Gierałtowska 13	
137.	Reńska Wieś	dom	ul. Kozielska 3	
138.	Reńska Wieś	dom	ul. Kozielska 5	
139.	Reńska Wieś	dom	ul. Kozielska 12	
140.	Reńska Wieś	dom	ul. Lipowa 15	
141.	Reńska Wieś	dom	ul. Młyńska 8	
142.	Reńska Wieś	dom	ul. Młyńska 10	
143.	Reńska Wieś	dom	ul. Młyńska 12	

144.	Reńska Wieś	budynek gospodarczy	ul. Młyńska 12	
145.	Reńska Wieś	dom	ul. Pawłowicka 2	
146.	Reńska Wieś	dom	ul. Pawłowicka 2	
147.	Reńska Wieś	dom	ul. Pawłowicka 4	
148.	Reńska Wieś	przedszkole	ul. Pawłowicka 6	
149.	Reńska Wieś	dom	ul. Pawłowicka 7	
150.	Reńska Wieś	dom	ul. Pawłowicka 9	
151.	Reńska Wieś	dom	ul. Pawłowicka 11	
152.	Reńska Wieś	dom	ul. Pawłowicka 14	
153.	Reńska Wieś	dom	ul. Pawłowicka 16	
154.	Reńska Wieś	dom	ul. Raciborska 2	
155.	Reńska Wieś	dom	ul. Raciborska 4	
156.	Reńska Wieś	dom	ul. Raciborska 6	
157.	Reńska Wieś	dom	ul. Raciborska 6a	
158.	Reńska Wieś	dom	ul. Raciborska 8	
159.	Reńska Wieś	szkoła	ul. Raciborska 16	
160.	Reńska Wieś	dom	ul. Raciborska 18	
161.	Reńska Wieś	dom	ul. Raciborska 24	
162.	Reńska Wieś	budynek gospodarczy	ul. Raciborska 24	
163.	Reńska Wieś	dom	ul. Raciborska 26	
164.	Reńska Wieś	szkoła	ul. Raciborska 27	
165.	Reńska Wieś	dom	ul. Raciborska 40	
166.	Reńska Wieś	dom	ul. Raciborska 43	
167.	Reńska Wieś	dom	ul. Raciborska 47	
168.	Reńska Wieś	dom	ul. Raciborska 49	
169.	Reńska Wieś	dom	ul. Raciborska 55	
170.	Reńska Wieś	dom	ul. Raciborska 56	
171.	Reńska Wieś	dom	ul. Raciborska 57	
172.	Reńska Wieś	dom	ul. Raciborska 64	
173.	Reńska Wieś	dom	ul. Raciborska 66	
174.	Reńska Wieś	dom	ul. Raciborska 76	
175.	Reńska Wieś	dom	ul. Raciborska 81	
176.	Reńska Wieś	dom	ul. Raciborska 87	
177.	Reńska Wieś	dom	ul. Raciborska 91	
178.	Reńska Wieś	dom	ul. Raciborska 95	
179.	Reńska Wieś	dom	ul. Reński Koniec 7	
180.	Reńska Wieś	dom	ul. Reński Koniec 9	
181.	Reńska Wieś	dom	ul. Reński Koniec 11	
182.	Reńska Wieś	dom	ul. Reński Koniec 13	
183.	Reńska Wieś	dom	ul. Żabia 38	
184.	Więszczyce	kościół	ul. Opolska	
185.	Więszczyce	pałac	ul. Kozielska 15	
186.	Więszczyce	oficyna w zespole pałacowym	ul. Kozielska 15	
187.	Więszczyce	park pałacowy		
188.	Więszczyce	dom	ul. Głogowska 2	
189.	Więszczyce	dom	ul. Głogowska 3	
190.	Więszczyce	dom	ul. Głogowska 4	
191.	Więszczyce	dom	ul. Głogowska 5	

192.	Większyce	budynek mieszkalno - gospodarczy	ul. Głogowska 7	
193.	Większyce	stodoła	ul. Głogowska 7	
194.	Większyce	dom	ul. Głogowska22	
195.	Większyce	dom	ul. Kozielska 1	
196.	Większyce	dom	ul. Kozielska 5	
197.	Większyce	dom	ul. Kozielska 6	
198.	Większyce	dom	ul. Kozielska 13	
199.	Większyce	dom	ul. Kozielska 17	
200.	Większyce	dom	ul. Kozielska 24	
201.	Większyce	dom	ul. Kozielska 26	
202.	Większyce	dom	ul. Kozielska 36	
203.	Większyce	dom	ul. Opolska 22	
204.	Większyce	dom	ul. Opolska 24	
205.	Większyce	dom	ul. Opolska 26	
206.	Większyce	dom	ul. Opolska 28	
207.	Większyce	dom	ul. Opolska 30	
208.	Większyce	dom	ul. Opolska 31	
209.	Większyce	dom	ul. Opolska 32	
210.	Większyce	dom I	ul. Polna 1	
211.	Większyce	dom II	ul. Polna 1	
212.	Większyce	dom	ul. Polna 4	
213.	Większyce	dom	ul. Polna 8	
214.	Większyce	dom	ul. Polna 11	
215.	Większyce	dom	ul. Polna 13	
216.	Większyce	dom	ul. Polna 18	
217.	Większyce	dom	ul. Polna 20	
218.	Większyce	dom	ul. Polna 24	

6.5. Stanowiska archeologiczne

Na obszarze gminy zlokalizowane są stanowiska archeologiczne reprezentujące wiele faz osadnictwa pradziejowego i średniowiecznego. Najliczniej występują osady ludności kultury łużyckiej datowane na epokę brązu i okres halsztacki (sprzed około 3000 – 2500 lat) oraz osady ludności kultury przeworskiej datowane na okres przedrzymski i rzymski (sprzed około 2100 – 1600 lat). Znane są także ślady osadnictwa z epoki kamienia. Liczne są też osady datowane na okres wczesnośredniowieczny oraz i średniowieczny.

Według informacji Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Opolu należy przyjąć, że dane dotyczące zabytkowej i kulturowej zawartości stanowisk, a także ich zasięg oraz ich ilość może ulec zmianie po przeprowadzeniu badań weryfikacyjnych na terenach badanych, bądź po objęciu nimi terenów dotąd nie przebadanych.

Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków oraz ujętych w ewidencji zabytków na terenie gminy

L.p.	Miejscowość	Nr stan.	Typ stanowiska	Chronologia	Nr rejestru
1.	Bytków	1	śląd osadnictwa	neolit	
2.	Dębowa	1	śląd osadnictwa	epoka kamienia, epoka brązu, okres wpływów rzymskich	
3.	Dębowa	2	śląd osadnictwa	neolit	
4.	Dębowa	3	osada, śląd osadnictwa	VII - X w., średniowiecze	A-136/2012
5.	Dębowa	4	śląd osadnictwa	VIII – X w.	

L.p.	Miejscowość	Nr stan.	Typ stanowiska	Chronologia	Nr rejestru
6.	Dębowa	5	śląd osadnictwa	neolit; VII – X w.	
7.	Dębowa	6 (97-39/6)	osada, śląd osadnictwa	epoka brązu, średniowiecze	
8.	Dębowa	7 (97-39/7)	cmentarzysko, śląd osadnictwa	wczesna epoka brązu, kultura łużycka (epoka brązu)	
9.	Dębowa	8 (97-39/8)	śląd osadnictwa	kultura łużycka	
10.	Dębowa	9	osada ?	IX – X w.	
11.	Dębowa	10	śląd osadnictwa, osada	neolit, X – XI w.	
12.	Dębowa	11	śląd osadnictwa	paleolit	
13.	Dębowa	12	osada	kultura pucharów lejkowatych, IX – X w., XII – XIII w.	
14.	Dębowa	13	osada ?	okres wpływów rzymskich	
15.	Dębowa	14	osada ?	średniowiecze	
16.	Dębowa	15	śląd osadnictwa	średniowiecze, pradzieje	
17.	Dębowa	16	osada	wczesne średniowiecze (faza starsza)	
18.	Dębowa	17	osada ?, śląd osadnictwa	kultura pucharów lejkowatych	
19.	Długomiłowice	2	śląd osadnictwa	neolit	
20.	Długomiłowice	3	osada, punkt osadniczy	mezolit, neolit, kultura łużycka (epoka brązu)	
21.	Długomiłowice	4	śląd osadnictwa	neolit	
22.	Długomiłowice	5	śląd osadnictwa	neolit	
23.	Długomiłowice	6	śląd osadnictwa	kultura łużycka	
24.	Długomiłowice	7	osada	kultura pucharów lejkowatych	
25.	Długomiłowice	8	śląd osadnictwa	neolit	
26.	Długomiłowice	9	śląd osadnictwa	kultura łużycka (epoka brązu)	
27.	Długomiłowice	10	punkt osadniczy	neolit, IX – X w.	
28.	Długomiłowice	11	obozowisko, punkt osadniczy, osada	mezolit, neolit, epoka brązu, wczesne średniowiecze, średniowiecze	
29.	Długomiłowice	12	cmentarzysko ciałopalne, śląd osadnictwa	kultura łużycka (III okres epoki brązu), neolit	A-327/71
30.	Długomiłowice	13	osada ?, śląd osadnictwa	neolit, XIV – XV w.	
31.	Długomiłowice	14	osada	neolit	
32.	Długomiłowice	15	osada, śląd osadnictwa	kultura przeworska, (późny okres wpływów rzymskich), późne średniowiecze	
33.	Długomiłowice	16	osada	kultura łużycka (V okres epoki brązu / halsztat), kultura przeworska (późny okres wpływów rzymskich), późne średniowiecze	A-16/2001
34.	Długomiłowice	17	śląd osadnictwa, osada	epoka kamienia, kultura przeworska (faza C2-C3), wczesne średniowiecze (X-XI w.)	A-15/2002
35.	Długomiłowice	18	punkt osadniczy	kultura łużycka (epoka brązu), późne średniowiecze	
36.	Gierałtówice	1	śląd osadnictwa	kultura ceramiki wstęgowej	
37.	Gierałtówice	2	osada	neolit, kultura łużycka (epoka brązu), okres wpływów rzymskich, X-XIII w.	
38.	Gierałtówice	3	punkt osadniczy, cmentarzysko	neolit, kultura łużycka (III-IV okres epoki brązu)	
39.	Gierałtówice	4	śląd osadnictwa	neolit, okres wpływów rzymskich	
40.	Gierałtówice	5	osada	okres wpływów rzymskich	
41.	Gierałtówice	6	śląd osadnictwa	okres wpływów rzymskich	
42.	Gierałtówice	7	grodzisko domniemane	nieokreślona	
43.	Gierałtówice	8	osada	kultura łużycka (epoka brązu)	A-10/2001
44.	Kamionka	1	śląd osadnictwa, osada	kultura przeworska (faza C-D), wczesne średniowiecze (VIII-X w.), średniowiecze (XIII-XIV w.)	A-720/86
45.	Kamionka	2	śląd osadnictwa, punkt osadniczy	neolit, średniowiecze, pradzieje	
46.	Kamionka	3	śląd osadnictwa, punkt osadniczy	epoka kamienia, średniowiecze	
47.	Kamionka	4	punkt osadniczy	średniowiecze	

L.p.	Miejscowość	Nr stan.	Typ stanowiska	Chronologia	Nr rejestru
48.	Kamionka	5	śląd osadnictwa, osada, punkt osadniczy	epoka kamienia, wczesne średniowiecze (VIII-X w.), średniowiecze (XIV-XV w.)	A-723/86
49.	Kamionka	6	śląd osadnictwa	neolit, pradziej	
50.	Kamionka	7	punkt osadniczy	średniowiecze	
51.	Kamionka	8	punkt osadniczy	średniowiecze	
52.	Komorno	1	grodzisko	wczesne średniowiecze (IX-X w.)	A-308/70
53.	Komorno	2	punkt osadniczy	neolit, średniowiecze	
54.	Komorno	3	osada obronna	kultura łużycka (IV-V okres epoki brązu), kultura przeworska (III-IV w.) wczesne średniowiecze (VII-XII w.)	A-295/70
55.	Komorno	4	punkt osadniczy, cmentarzysko	mezolit, kultura ceramiki sznurkowej	
56.	Komorno	5	punkt osadniczy	neolit, środkowa epoka brązu	
57.	Komorno	6	punkt osadniczy	kultura pucharów lejkowatych	
58.	Komorno	7	punkt osadniczy	neolit	
59.	Komorno	8	śląd osadniczy	neolit	
60.	Komorno	9	osada	średniowiecze	
61.	Komorno	10	osada	kultura pucharów lejkowatych, kultura łużycka (halsztat)	
62.	Komorno	11	osada	neolit, średniowiecze	
63.	Komorno	12	śląd osadnictwa	epoka kamienia, wczesne średniowiecze, średniowiecze	
64.	Łężce	1	osada	neolit	
65.	Łężce	2	osada	średniowiecze (XIII-XIV w.)	
66.	Łężce	3	osada	okres halsztacki	
67.	Łężce	4	śląd osadnictwa	nieokreślona	
68.	Łężce	5	punkt osadniczy	neolit	
69.	Łężce	6	śląd osadnictwa	kultura ceramiki wstęgowej klutej, neolit	
70.	Łężce	8	śląd osadnictwa	neolit ?	
71.	Łężce	9	śląd osadnictwa, osada	neolit, okres wpływów rzymskich	
72.	Łężce	10	śląd osadnictwa	okres wpływów rzymskich, średniowiecze	
73.	Łężce	11	śląd osadnictwa	neolit	
74.	Łężce	12	osada, punkt osadniczy	neolit, okres wpływów rzymskich	
75.	Łężce	13	śląd osadnictwa	neolit	
76.	Łężce	14	śląd osadnictwa	neolit	
77.	Łężce	15	śląd osadnictwa	neolit	
78.	Łężce	17	śląd osadnictwa	neolit	
79.	Łężce	18	śląd osadnictwa	neolit	
80.	Łężce	19	śląd osadnictwa	neolit	
81.	Łężce	20	śląd osadnictwa	neolit	
82.	Mechnica	1	punkt osadniczy, osada	mezolit, neolit, kultura łużycka (epoka brązu), kultura celtycka (III-I w.), kultura przeworska (III-IV w.), wczesne średniowiecze (XII-XIII w.), średniowiecze	
83.	Mechnica	2	osada	kultura przeworska (faza C2-D), wczesne średniowiecze (VIII-X w.), średniowiecze	A-7323/87
84.	Mechnica	3	śląd osadnictwa	neolit	
85.	Mechnica	4	śląd osadnictwa	neolit, średniowiecze	
86.	Mechnica	5	śląd osadnictwa	neolit	
87.	Mechnica	6	śląd osadnictwa, punkt osadniczy	neolit, kultura przeworska (okres wpływów rzymskich)	
88.	Mechnica	7	punkt osadniczy	neolit	
89.	Mechnica	8	punkt osadniczy	wczesne średniowiecze	
90.	Mechnica	9	punkt osadniczy	wczesne średniowiecze, średniowiecze	
91.	Mechnica	10	śląd osadnictwa	neolit	
92.	Mechnica	11	śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze	

L.p.	Miejscowość	Nr stan.	Typ stanowiska	Chronologia	Nr rejestru
93.	Mechnica	12	punkt osadniczy	paleolit, mezolit, neolit, wczesne średniowiecze ?	
94.	Mechnica	13	punkt osadniczy	kultura przeworska (faza B2-C2), wczesne średniowiecze (IX-XI w.), średniowiecze	A-734/87
95.	Mechnica	14	punkt osadniczy	średniowiecze (XIV-XV w.)	
96.	Mechnica	15	punkt osadniczy	średniowiecze (XIV-XV w.)	
97.	Mechnica	16	śląd osadnictwa, punkt osadniczy	neolit, średniowiecze (XIV-XV w.)	
98.	Mechnica	17	punkt osadniczy	średniowiecze (XIV-XV w.)	
99.	Mechnica	18	punkt osadniczy	średniowiecze (XIV-XV w.), pradzieje	
100.	Mechnica	19	punkt osadniczy	średniowiecze (XIV-XV w.)	
101.	Mechnica	20	punkt osadniczy	średniowiecze (XIV-XV w.), pradzieje	
102.	Mechnica	21	punkt osadniczy	średniowiecze (XIV-XV w.)	
103.	Mechnica	22	punkt osadniczy	średniowiecze (XIV-XV w.), pradzieje	
104.	Mechnica	23	osada	neolit, kultura przeworska (faza C2-D), wczesne średniowiecze (VIII-X w.), średniowiecze	A-735/87
105.	Mechnica	24	osada	neolit, średniowiecze	A-736/87
106.	Mechnica	25	punkt osadniczy	średniowiecze (XIV-XV w.)	
107.	Mechnica	26	punkt osadniczy	średniowiecze (XIV-XV w.), pradzieje	
108.	Mechnica	27	śląd osadnictwa, punkt osadniczy	wczesne średniowiecze (X-XIII w.), średniowiecze (XIV-XV w.), pradzieje	
109.	Mechnica	28	punkt osadniczy, śląd osadnictwa	neolit, kultura lużycka (V okres epoki brązu / halsztat), kultura przeworska (faza C), średniowiecze, pradzieje	A-737/87
110.	Mechnica	29	śląd osadnictwa	epoka kamienia, średniowiecze	
111.	Mechnica	30	śląd osadnictwa	kultura pucharów lejkowatych, średniowiecze (XIV-XV w.), pradzieje	
112.	Mechnica	31	śląd osadnictwa	kultura celtycka (III-I w.), kultura przeworska (faza C-D), średniowiecze, pradzieje	A-738/87
113.	Mechnica	32	śląd osadnictwa, punkt osadniczy	neolit, wczesne średniowiecze (X-XII w.), średniowiecze, pradzieje	A-739/87
114.	Mechnica	33	punkt osadniczy	średniowiecze (XIV-XV w.), pradzieje	
115.	Mechnica	34	punkt osadniczy	średniowiecze (XIV-XV w.), pradzieje	
116.	Mechnica	35	śląd osadnictwa, punkt osadniczy	neolit, średniowiecze (XIV-XV w.)	
117.	Mechnica	36	punkt osadniczy	średniowiecze (XIV-XV w.)	
118.	Mechnica	37	punkt osadniczy, śląd osadnictwa	kultura przeworska (faza C2-D), wczesne średniowiecze (VIII-X w.), średniowiecze	
119.	Mechnica	38	śląd osadnictwa, punkt osadniczy	epoka kamienia, kultura przeworska (faza C)	
120.	Mechnica	39	osada	kultura przeworska (faza C), wczesne średniowiecze (VIII-X w.), średniowiecze, pradzieje	A-753/87
121.	Mechnica	40	śląd osadnictwa, punkt osadniczy	kultura przeworska (faza C), średniowiecze (XIV-XV w.),	
122.	Mechnica	41	punkt osadniczy, śląd osadnictwa	kultura przeworska (faza C-D), wczesne średniowiecze (VIII-X w.), średniowiecze	A-740/87

L.p.	Miejscowość	Nr stan.	Typ stanowiska	Chronologia	Nr rejestru
123.	Mechnica	42	punkt osadniczy, osada	neolit, kultura przeworska (faza C-D), wczesne średniowiecze (VIII-X w.), średniowiecze, pradzieje	A-741/87
124.	Mechnica	43	śląd osadnictwa, punkt osadniczy	epoka kamienia, kultura przeworska (faza C), wczesne średniowiecze (VII-X w.), średniowiecze, pradzieje	A-742/87
125.	Mechnica	44	śląd osadnictwa	neolit	
126.	Mechnica	45	punkt osadniczy	średniowiecze	
127.	Mechnica	46	śląd osadnictwa	średniowiecze	
128.	Mechnica	47	śląd osadnictwa	neolit	
129.	Mechnica	48	punkt osadnictwa	średniowiecze	
130.	Naczysławki	1	osada	kultura ceramiki wstęgowej rytej, kultura łużycka (epoka brązu)	
131.	Naczysławki	2	osada	neolit ?, kultura łużycka (epoka brązu)	
132.	Naczysławki	3	osada	neolit (krąg naddunajski), kultura przeworska (okres wpływów rzymskich)	
133.	Naczysławki	4	osada	kultura łużycka (epoka brązu)	
134.	Naczysławki	5	osada ?	kultura ceramiki wstęgowej	
135.	Naczysławki	6	skarb	kultura łużycka (epoka brązu)	
136.	Naczysławki	7	osada	kultura łużycka (epoka brązu), kultura przeworska (faza C2-C3)	A-11/2001
137.	Naczysławki	8	śląd osadnictwa	epoka kamienia	
138.	Naczysławki	9	śląd osadnictwa	neolit	
139.	Naczysławki	10	osada, śląd osadnictwa	krąg kultur wstęgowych, wczesne średniowiecze	
140.	Naczysławki	11	śląd osadnictwa, osada	kultura pucharów lejkowatych, kultura łużycka (epoka brązu)	
141.	Naczysławki	12	osada	kultura łużycka (V okres epoki brązu / halsztat), wczesne średniowiecze	
142.	Poborszów	1	śląd osadnictwa	neolit	
143.	Poborszów	2	osada	średniowiecze	
144.	Poborszów	3	śląd osadnictwa	epoka kamienia, kultura łużycka ? (halsztat), pradzieje	
145.	Poborszów	4	śląd osadnictwa	pradzieje, średniowiecze	
146.	Poborszów	5	śląd osadnictwa, osada	epoka kamienia, wczesne średniowiecze (VIII-IX w.), średniowiecze (XIV-XV w.), pradzieje	
147.	Poborszów	6	śląd osadnictwa	epoka kamienia, kultura łużycka (V okres epoki brązu / halsztat), średniowiecze, pradzieje	
148.	Poborszów	7	śląd osadnictwa	kultura łużycka (IV-V okres epoki brązu), średniowiecze, pradzieje	
149.	Poborszów	8	osada	wczesne średniowiecze	A-335/72
150.	Poborszów	9	śląd osadnictwa, punkt osadniczy	epoka kamienia, kultura przeworska (faza C-D)	
151.	Poborszów	10	śląd osadnictwa	średniowiecze (XIV-XV w.)	
152.	Poborszów	11	śląd osadnictwa	kultura przeworska (faza C-D), średniowiecze (XIV-XV w.)	
153.	Poborszów	12	punkt osadniczy	średniowiecze (XIV-XV w.)	
154.	Poborszów	13	punkt osadniczy	średniowiecze (XIV-XV w.)	
155.	Pociękarb	1	śląd osadnictwa, osada	neolit, pradzieje	
156.	Pociękarb	2	osada	pradzieje, średniowiecze	
157.	Pokrzywnica	1	osada	XIII w.	
158.	Pokrzywnica	2	śląd osadnictwa	epoka kamienia	
159.	Pokrzywnica	3	punkt osadniczy	XIII-XIV w.	
160.	Pokrzywnica	4	punkt osadniczy	XIII-XIV w.	
161.	Pokrzywnica	5	śląd osadnictwa	neolit	
162.	Pokrzywnica	6	śląd osadnictwa	neolit	
163.	Pokrzywnica	7	śląd osadnictwa	średniowiecze	

L.p.	Miejscowość	Nr stan.	Typ stanowiska	Chronologia	Nr rejestru
164.	Pokrzywnica	8	śląd osadnictwa	średniowiecze	
165.	Pokrzywnica	9	osada	kultura łużycka (halsztat), średniowiecze	
166.	Radziejów	1	śląd osadnictwa	neolit	
167.	Reńska Wieś	1	śląd osadnictwa	neolit	
168.	Reńska Wieś	2	śląd osadnictwa	neolit	
169.	Reńska Wieś	3	cmentarzysko ciałopalne	kultura przeworska (okres wpływów rzymskich)	
170.	Reńska Wieś	4	śląd osadnictwa	okres wpływów rzymskich, XII-XIII w.	
171.	Reńska Wieś	5	śląd osadnictwa	neolit	
172.	Reńska Wieś	6	śląd osadnictwa	średniowiecze	
173.	Reńska Wieś	11	śląd osadnictwa, osada ?	neolit, kultura łużycka ?, wczesne średniowiecze	
174.	Reńska Wieś	12	śląd osadnictwa	epoka kamienia, wczesne średniowiecze, średniowiecze	
175.	Reńska Wieś	13	osada	średniowiecze	
176.	Reńska Wieś	15	osada	neolit, kultura łużycka, wczesne średniowiecze	A-657/84
177.	Większyce	1	śląd osadnictwa, osada	neolit ? okres wpływów rzymskich, XII w., średniowiecze	
178.	Większyce	2	śląd osadnictwa	VIII-X w., X-XII w.	
179.	Większyce	3	śląd osadnictwa, osada	epoka kamienia, okres wpływów rzymskich, wczesne średniowiecze	
180.	Większyce	4	śląd osadnictwa	neolit ? IX-X w.	
181.	Większyce	5	osada	średniowiecze	
182.	Większyce	6	śląd osadnictwa	epoka kamienia	
183.	Większyce	7	śląd osadnictwa	epoka kamienia	
184.	Większyce	8	osada	średniowiecze	
185.	Większyce	9	śląd osadnictwa	neolit	
186.	Większyce	10	osada	neolit	
187.	Większyce	11	osada, śląd osadnictwa	neolit, okres wpływów rzymskich	
188.	Większyce	12	osada	neolit	
189.	Większyce	13	śląd osadnictwa	neolit	
190.	Większyce	14	śląd osadnictwa	neolit	
191.	Większyce	15	śląd osadnictwa	neolit	
192.	Większyce	16	śląd osadnictwa	neolit, okres wpływów rzymskich	
193.	Większyce	17	śląd osadnictwa	epoka kamienia	
194.	Większyce	18	śląd osadnictwa, osada	epoka kamienia, kultura przeworska (faza D), średniowiecze	A-638/84
195.	Większyce	19	osada	średniowiecze	
196.	Większyce	20	śląd osadnictwa, osada	epoka kamienia, średniowiecze	A-586/80
197.	Większyce	21	śląd osadnictwa	średniowiecze	
198.	Większyce	22	śląd osadnictwa	średniowiecze	
199.	Większyce	23	śląd osadnictwa	średniowiecze, pradzieje	
200.	Większyce	24	śląd osadnictwa	średniowiecze	
201.	Większyce	25	śląd osadnictwa, osada	epoka kamienia, kultura ceramiki wstęgowej rytej, kultura lendielska, kultura pucharów lejkowatych, kultura łużycka (okres halsztacki), pradzieje	A-656/84
202.	Większyce	26	śląd osadnictwa, osada	epoka kamienia, kultura pucharów lejkowatych, średniowiecze	
203.	Większyce	27	osada	średniowiecze	
204.	Większyce	28	osada	średniowiecze	
205.	Większyce	29	śląd osadnictwa	średniowiecze, pradzieje	
206.	Większyce	30	osada	średniowiecze	
207.	Większyce	31	śląd osadnictwa	okres wpływów rzymskich	
208.	Większyce	32	obozowisko ?, osada, śląd osadnictwa	paleolit, neolit, epoka brązu	
209.	Większyce	33	śląd osadnictwa	X-XII w.	

Wnioski do polityki przestrzennej:

- = wydzielić w strukturze przestrzennej jednostek osadniczych wartościowe fragmenty układów historycznych i ustanowić zasady ich ochrony,
- = ustalić katalog regionalnych form zabudowy,
- = w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego:
  - zdefiniować w sposób czytelny granice rozwoju jednostek osadniczych,
  - ustanowić zasady kształtowania zabudowy uwzględniające wartości estetyczne – krajobrazu, wnętrza urbanistycznych (ulic, placów) i formy zabudowy,
- = uwzględnić ochronę zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia oraz innych zabytków nieruchomych, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, w tym stanowisk archeologicznych, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- = opracować gminny program opieki nad zabytkami.

6a. Uwarunkowania wynikające z: rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych

Dla terenów znajdujących się na obszarze województwa opolskiego, w tym obszarze gminy Reńska Wieś objętego niniejszą zmianą nr 2, zmianą nr 3 oraz zmianą nr 4 nie został przeprowadzony audyt krajobrazowy w rozumieniu ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przepisów odrębnych.

~~Ponadto nie została podjęta uchwała zarządu województwa opolskiego o przystąpieniu do sporządzenia dokumentu.~~

Przedmiotem audytu krajobrazowego będzie identyfikacja krajobrazów występujących na obszarze województwa opolskiego ze szczególnym uwzględnieniem lokalizacji krajobrazów priorytetowych, wskazanie zagrożeń dla możliwości zachowania ww. krajobrazów, obszarów i obiektów oraz sformułowanie rekomendacji i wniosków dotyczących kształtowania i ochrony krajobrazów priorytetowych oraz krajobrazów w obrębie obszarów rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu oraz parków kulturowych, w szczególności wskazanie obszarów, które powinny zostać objęte formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 3, 4 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2022, poz. 916 z późn. zm.) oraz wytycznych, określających lokalne formy architektoniczne zabudowy dla krajobrazów priorytetowych.

Sposób prowadzenia prac nad audytem szczegółowo reguluje Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych (Dz.U. 2019 poz. 394).

Na mocy Uchwały Nr 1142/2019 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 24 lipca 2019 r. w sprawie przystąpienia do prac nad sporządzeniem projektu *Audytu krajobrazowego dla województwa opolskiego*, powierzając jednocześnie jej wykonanie Dyrektorowi Departamentu Polityki Regionalnej i Przestrzennej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego.

W roku 2020 zakończono etap I opracowania, który obejmował identyfikację krajobrazów - efektem pracy jest wyznaczenie na podstawie dominującego tła krajobrazowego 824 jednostek krajobrazowych reprezentujących 15 typów krajobrazowych i 35 podtypów. Rozpoczęto realizację II etapu prac, który obejmuje określenie cech analitycznych: przyrodniczych i kulturowych, a w dalszej kolejności cech syntetycznych; prace skoncentrowały się na zbudowaniu bazy danych w systemie GIS.

7. Uwarunkowania wynikające z: warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia

7.1. Zasoby produkcyjne gminy

Na terenie gminy nie ma dużych zakładów przemysłowych. Działalność produkcyjna pozarolnicza w niewielkim zakresie prowadzona jest przez małe zakłady zatrudniające poniżej 100 pracowników. Gmina ma korzystne warunki głównie dla rozwoju usług i produkcji pozarolniczej.

Czynniki korzystne dla rozwoju produkcji pozarolniczej:

- korzystne położenie w układzie transportowym regionu, (drogi krajowe, droga wojewódzka, drogi powiatowe, linie kolejowe),
- produkcja rolna – baza dla przemysłu rolno – spożywczego,
- sąsiedztwo ośrodków miejskich (Kędzierzyna - Koźła),
- potencjalne rynki zbytu,
- potencjał ludzki (bezrobotni, rezerwy zasobów pracy w sektorze rolniczym),
- baza lokalowa w postaci nie użytkowanych budynków – możliwość rozwoju drobnej wytwórczości i rzemiosła produkcyjnego nastawionego na obsługę gminy i jej najbliższego zaplecza.

Czynniki niekorzystne, ograniczające rozwój gminy w tym zakresie to:

- brak potencjału produkcyjnego,
- brak surowców mineralnych,
- nie pełne doinwestowanie w zakresie infrastruktury technicznej,
- wysokie klasy grunty rolne,
- brak wykształconego potencjału ludzkiego – gminę cechuje mała ilość osób z wyższym wykształceniem.

7.2. Warunki życia mieszkańców

Ogólnie warunki życia mieszkańców gminy należy ocenić jako lepsze niż średnie. Rynek usług na terenie gminy jest wprawdzie niewielki, ale zaspokaja bieżące potrzeby mieszkańców gminy w tym zakresie. Bliskość Kędzierzyna – Koźła powoduje, że znaczna część mieszkańców gminy korzysta z usług w tym mieście. W gminie przeważa sektor usług małego handlu i napraw – nie jest otwarty na zewnątrz - brak jest gastronomii i usług hotelarskich.

Czynniki ograniczające rozwój usług na terenie gminy to:

- położenie w stosunkowo bliskiej odległości od ośrodka miejskiego Kędzierzyna - Koźła, gdzie wykształciła się sieć usług o szerokim wachlarzu i wysokim standardzie,
- nie pełne doinwestowanie w zakresie infrastruktury technicznej,
- warunki kredytowe.

7.2.1. Rynek pracy

Głównymi miejscami pracy na terenie gminy są indywidualne gospodarstwa rolne, co związane jest z typowo rolniczą funkcją gminy. Bliskie miasto Kędzierzyn – Koźle jest również ośrodkiem pracy dla mieszkańców gminy. Wśród zatrudnionych na terenie gminy największą liczbę stanowią zatrudnieni w oświacie i służbie zdrowia (167 osób – 30,4%), następnie w przemyśle 103 osoby – 18,7% i w usługach – 76 osób – 13,8%. Mimo że, gmina Reńska Wieś nie posiada wystarczającej ilości miejsc pracy poza rolnictwem to w gminie stwierdza się jeden z najniższych w województwie opolskim poziom bezrobocia.

Od kilku już lat bezrobocie w gminie sięga najwyżej do 2,5 % ludności zawodowo –czynnych. Bezrobotnymi są głównie osoby bez odpowiedniego wykształcenia i niskich kwalifikacji. Na

taki stan główny wpływ mają wyjazdy do pracy za granicą głównie do Niemiec. Gmina posiada jeden z najniższych wskaźników pod względem wykształcenia Mieszkańców. Odsetek ludności zarówno z wyższym i średnim wykształceniem jest niewielki i jest również niewysoki na tle innych gmin w województwie.

7.2.2. Mieszkalnictwo

Na terenie gminy dominującą zabudową mieszkaniową jest :

- zabudowa mieszkaniowa w ramach zabudowy zagrodowej,
- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i w mniejszym zakresie
- zabudowa wielorodzinna.

Zabudowa zagrodowa to zabudowa związana z prowadzonym gospodarstwem rolnym.

Standard tej zabudowy jest na ogół średni i dobry co jest wynikiem przeprowadzenia przez właścicieli remontów i modernizacji starych zasobów i dostosowanie ich do wymogów współczesnego życia. Znaczna część zabudowy została przekształcona funkcjonalnie bez zmiany charakteru zainwestowania.

Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna to zabudowa, która została zrealizowana w okresie powojennym, wypełniając luki w zabudowie zagrodowej. We wsiach Długomiłowice, Większyce i Reńskiej Wsi realizowane zostały zespoły zabudowy typowo jednorodzinnej . Standard tej zabudowy w stosunku do pozostałej jest wysoki.

Standard zamieszkiwania podnosi kanalizacja sanitarna do której podłączana jest sukcesywnie zabudowa.

Zabudowa wielorodzinna obejmuje budynki wielorodzinne o niskiej intensywności zabudowy. Zrealizowana została dla potrzeb pracowników państwowych gospodarstw rolnych i spółdzielni produkcyjnych w sołectwach: Gierałtowice w okresie ich działalności. Zabudowę tą cechuje niski poziom architektoniczny.

Zasoby mieszkaniowe

Ruch budowlany mieszkaniowy w gminie w stosunku do innych gmin jest duży.

W 2008 roku oddano w gminie do użytkowania – 21 mieszkań:

- 119 izb,
- 3443 m² powierzchni użytkowej.

Wydawane pozwolenia na budowę obejmują budowę nowych budynków mieszkalnych głównie w formie budynków jednorodzinnych , a także modernizacje , remonty, rozbudowę i przebudowę istniejących zasobów mieszkaniowych dla polepszenia standardów zamieszkiwania.

Na stan zasobów mieszkaniowych główny wpływ mają takie czynniki jak:

- przyrost ludności w wieku tworzenia gospodarstw domowych,
- stan zasobów finansowych mieszkańców gminy,
- infrastruktura techniczna,
- miejsca do zatrudnienia.
- tereny pod zabudowę.

Potrzeby mieszkaniowe są mierzalne, uzależnione przede wszystkim od czynników takich jak:

- przyrostu ludności w wieku tworzenia gospodarstw domowych,
- stopnia zagęszczenia mieszkań,
- jakości zasobów mieszkaniowych.

Wg danych statystycznych w 2008 roku **zasoby mieszkaniowe** w gminie wynosiły:

- liczba mieszkań – 2525,
- ilość izb - 13206.

Powierzchnia użytkowa mieszkań w m² - 263 081.

Wyposażenie mieszkań:

- w wodociąg - 2466 co stanowi 97,7% ogółu mieszkań,

- ustęp splukiwany - 2140,
- łazienka - 2229 co stanowi 88,3% ogółu mieszkań,
- CO.

Wskaźniki:

- izb na 1 mieszkanie – 5,23
- powierzchnia użytkowa 1 mieszkania - 104,2 m²
- w przeliczeniu na 1 osobę stanowi 30,7 m² pow. uż². w 2008 roku.

Wskaźniki te plasują gminę na wysokim poziomie na tle gmin województwa opolskiego .

Zasoby mieszkaniowe w 2008 roku wg właścicieli:

- gminy (komunalne) – 10 mieszkań – 37 izb; 600 m²pow.uż.
- zakładów pracy – 52 mieszkania ; 164 izby; 3489m² pow. uż.
- osoby fizyczne – 1050 mieszkań; 4265 izb; 87490 m²pow. uż.
- inne – 4 mieszkania; 12 izb; 310m²pow.uż.

Stopień wyposażenia mieszkań w instalacje wod.-kan. i c.o. jest coraz lepszy. Wszystkie wsie w gminie są objęte wodociągiem grupowym, co zapewnia praktycznie dostęp każdego mieszkania do sieci (ponad 97% ogółu mieszkań). Wzrasta też udział wyposażania mieszkań w c.o. Mniejszy jest udział mieszkań podłączonych do sieci kanalizacji wiejskiej. Czynnione w tym względzie starania przez władze gminy dają nadzieję szybkiego polepszenia sytuacji również w tym zakresie.

Na terenie gminy nie ma gazu sieciowego, niemniej istnieją możliwości podłączenia gminy w przyszłości do przebiegającego przez obszar gminy gazociągu wysokoprężnego.

W polityce przestrzennej gminy należy uwzględnić przygotowanie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową odpowiednio do potrzeb mieszkaniowych społeczności lokalnej (nie jest to ustawy obowiązek gminy).

Analizując gminę w zakresie potrzeb mieszkaniowych stwierdza się, że nie są one duże w stosunku do innych gmin w województwie, bowiem gminę cechują bardzo dobre wskaźniki zagęszczenia i jakości zasobów mieszkaniowych.

Przewidując, że budownictwo mieszkaniowe będzie realizowane głównie w formie zabudowy jednorodzinnej. Ilość potrzebnych mieszkań dla mieszkańców gminy ocenia się jako stosunkowo małą, co wiąże się z istniejącymi zasobami, a także ubytkiem liczby mieszkańców gminy. Nowe zapotrzebowanie na tereny mieszkaniowe wiązać się będzie głównie z zainteresowanymi budową przez ludność z zewnątrz. Ilość zainteresowanych, ilość mieszkań odpowiadać będzie ilości działek budowlanych, jaką należy przygotować.

7.2.3 . Infrastruktura społeczna.

Na infrastrukturę społeczną składają się obiekty i urządzenia bezpośrednio służące obsłudze ludności.

Ilość obiektów usługowych, jakość i rozmieszczenie decydują w zasadniczym stopniu o jakości życia mieszkańców.

Usługi obejmują:

- **usługi publiczne** pozostające w kompetencji władz samorządowych i władz rządowych (finansowane z budżetów samorządów lokalnych lub budżetu państwa),
- **usługi niepubliczne** (komercyjne) świadczone przez inne jednostki organizacyjne i osoby fizyczne.

1. Oświata i wychowanie

Obecnie w gminie znajdują się następujące placówki oświatowo – wychowawcze:

- **Zespół Gimnazjalno – Szkolny** w Długomiłowicach ul. Parkowa 8

- Zespół Szkolno – Przedszkolny w Reńskiej Wsi ul. Raciborska 27
- Zespół Szkolno – Przedszkolny w Pokrzywnicy ul. Szkolna 14
- Zespół Szkolno – Przedszkolny w Więszycach ul. Młyńska 40
- Społeczna Szkoła Podstawowa w Mechnicy
- Przedszkole publiczne w Mechnicy ul. Młyńska 40

2. Placówki użyteczności publicznej

- Gminna Biblioteka Publiczna w Reńskiej Wsi ul. Raciborska 27
- Filia w Długomiłowicach
- Gminny Ośrodek Kultury w Reńskiej Wsi ul. Reński Koniec

3. Na terenie gminy działa **Koło TSKN** na Śląsku Opolskim (Reńska Wieś, Łęczce, Mechnica, Więszyce, Długomiłowice, Poborszów, Pokrzywnica).

4. Zdrowie i opieka społeczna

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Reńskiej Wsi ul. Pawłowicka 1;
- 3 Ośrodki Zdrowia Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Długomiłowicach, Reńskiej Wsi i Poborszowie;
- Gabinet rehabilitacyjny w Reńskiej Wsi;
- 3 apteki;
- w zakresie specjalistycznych usług zdrowotnych:
- gmina obsługiwana jest przez obiekty i urządzenia zlokalizowane w Kędzierzynie – Koźlu i w Opolu.

5. Obiekty sakralne

- kościoły parafialne – Łęczce, Mechnica, Reńska Wieś, Długomiłowice, Gierałtowiec, Więszyce, Pokrzywnica.

6. Obiekty sportu i rekreacji

- Baza rekreacyjno – sportowa w Łęczcach – powst.2008r.
- boiska sportowe w Reńskiej Wsi, Łęczcach, Poborszowie, Pokrzywnicy, Więszycach, Długomiłowicach, Mechnicy

Ludowe Zespoły Sportowe

LZS Gierałtowiec
LZS Pokrzywnica
LZS Łęczce
LZS Inter Mechnica
LZS Naprzód Długomiłowice
LKS Poborszów
LKS „Śląsk” Reńska Wieś
LZS „Po-Ra-Wie” Więszyce

7. Usługi inne

Jednostki OSP

- na terenie gminy działa 8 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej (Długomiłowice, Reńska Wieś, Więszyce, Łęczce, Poborszów, Pokrzywnica Mechnica, Gierałtowiec).

Funkcjonowanie usług niepublicznych (komercyjnych) zależy od aktywności organizacji społecznych, kulturalnych, wyznaniowych i podmiotów gospodarczych. Aktualna sytuacja

społeczno – gospodarcza oraz potencjał demograficzny gminy wskazuje, że istniejąca sieć usług publicznych i komercyjnych i potrzeby gminy w tym zakresie są zaspokojone w stopniu dostatecznym. Ilość usług reguluje zapotrzebowanie rynku i jest zmienne.

W zakresie handlu – w każdej miejscowości za wyjątkiem Bytkowa i Dębowej są zlokalizowane placówki handlowe zaopatrujące mieszkańców w artykuły spożywcze i podstawowe artykuły gospodarstwa domowego. W miejscowościach Więszycy, Reńska Wieś i Długomiłowice z uwagi na liczbę ludności a także położenie na trasie przebiegu dróg krajowych rozwinęła się sieć usług dodatkowych oraz handel innymi artykułami.

W dalszej polityce rozwoju usług w gminie należy:

- w planach rozwoju zabudowy mieszkaniowej i infrastruktury technicznej należy uwzględnić prognozy demograficzne,
- umożliwić inwestowanie na terenie gminy przez przygotowanie terenów pod zabudowę usługową,
- stworzyć warunki dla zatrzymania w gminie ludzi młodych, zwłaszcza dobrze wykształconych poprzez umożliwienie im rozwoju przedsiębiorczości.

7.2.4. Działalność gospodarcza w gminie

Gmina Reńska Wieś należy do grupy gmin słabo uprzemysłowionych. 45% ludności w gminie pracuje w rolnictwie. Część rolników łączy działalność rolniczą z pracą poza rolnictwem, najczęściej we własnym zakładzie usługowym.

Działalność inwestycyjna obejmuje małe i średnie zakłady o charakterze produkcyjno – usługowym nastawione na obsługę najbliższego zaplecza jakim jest gmina, ale także na zewnątrz. Dobre połączenie transportowe powoduje lokalizowanie się zakładów przy najważniejszych drogach przebiegających przez obszar gminy. Na terenie gminy notuje się stały wzrost zarejestrowanych podmiotów gospodarczych:

W 2007 roku liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w gminie wynosiła:

Ogółem – **519**, w tym:

- sektor publiczny - 26
- sektor prywatny - **493**.

Z ważniejszych zakładów pozostających długo na rynku wymienić należy:

PEXIM produkcja wyrobów z wikliny w Reńskiej Wsi ul. Fabryczna 8

Kamet Sp. z o.o. w Reńskiej Wsi ul. Reński Koniec 14

Rynmet s.c. Producent elementów blacharki dachowej w Reńskiej Wsi ul. Młyńska 4

Zakład Mechaniki Pojazdowej w Reńskiej Wsi ul. Rajska 5

Usługi remontowo – budowlane w Reńskiej Wsi ul. Raciborska 71

Usługi remontowo – budowlane, handel hurtowy detaliczny w Reńskiej Wsi ul. Słoneczna 10

Usługi remontowo – budowlane, handel hurtowo – detaliczny w Reńskiej Wsi ul. Lipowa 13

Warsztat mechaniczny, lakiernictwo w Więszycach ul. Głogowska 28a

Wyrób siatki ogrodzeniowej w Więszycach ul. Księżycowa 3

Stolarz s.c. – Producent Okien Drzewnych w Więszycach ul. Głogowska 16

Zakład Tapicerski w Więszycach ul. Ogrodowa 2

Ciesielstwo w Więszycach ul. Głogowska 62

Zakład stolarski w Więszycach ul. Głogowska 17

Usługi stolarsko – tartaczne w Mechnicy ul. Krapkowicka 1

Zakład produkcji bitumicznych hydroizolacji w Dębowej

74

Blacharstwo, naprawa samochodów powypadkowych w Pokrzywnicy ul. Szkolna 8
Mechanika ogólna, naprawa samochodów w Pokrzywnicy ul. Łąkowa
Usługi stolarskie w Pokrzywnicy ul. Głogowska 10
Usługi ogólnobudowlane w Długomiłowicach ul. Stara 49
Roboty budowlane, prace rozbiórkowe, montaż i demontaż konstrukcji stalowych w Łęczach ul. Majątkowa 12
Budownictwo, usługi remontowo – budowlane w Gierałtowicach ul. Strażaków 12a
Usługi ogólnobudowlane w Poborszowie ul. Krapkowska 45
Usługi ogólnobudowlane w Komornie ul. Główna 9
Ubój zwierząt i sprzedaż półtuszy w Bytkowie ul. Główna 23
- oraz szereg zakładów usługowych w zakresie usług budowlanych i remontowo budowlanych
Ilość tych zakładów jest zmienna w czasie i powyższy wykaz służy jedynie do oceny rodzaju i charakteru prowadzonej działalności.

Wnioski do polityki przestrzennej:

- = uwarunkowania gospodarcze, w świetle obowiązujących przepisów prawa, wymuszają zastosowanie nowego podejścia do problemów rozwojowych gminy,
- = uwzględnić wyniki prognozy demograficznej w planach rozwoju zabudowy mieszkaniowej i infrastruktury technicznej,
- = umożliwić lokalizację wielkopowierzchniowych obiektów handlowych,
- = uwzględnić Program Odra 2006, w tym budowy i modernizacji systemu obwałowań oraz systemu ochrony meteorologicznej,
- = rozważyć możliwość eksploatacji złoża torfu leczniczego oraz budowy infrastruktury turystyczno – rekreacyjno – zdrowotnej wykorzystującej zalety pozyskiwanego torfu,
- = wskazać obszary dla lokalizacji obiektów służących pozyskiwaniu ekologicznych źródeł energii – elektrowni wiatrowych, a także elektrowni wodnych i biogazowni opartej o lokalny surowiec,
- = w celu poprawy sytuacji na rynku pracy:
  - umożliwić inwestowanie na terenie gminy przez przygotowanie terenów pod nowe inwestycje (opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, tworzenie zasobów gruntów komunalnych, uzbrojenie),
  - umożliwić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego możliwości działalności gospodarczej pozarolniczej (usługowej i produkcyjnej) na terenach istniejącej zabudowy zagrodowej,
    - przygotować tereny pod zabudowę mieszkaniową odpowiednio do potrzeb mieszkaniowych społeczności lokalnej (przez opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, podział geodezyjny terenu na działki budowlane i zbrojenie w podstawową infrastrukturę techniczną),
- = w celu poprawy ludnościowej w gminie należy tworzyć warunki dla osadnictwa ludności spoza terenu gminy przez przygotowanie terenów budowlanych z uwzględnieniem sytuacji na rynku nieruchomości,
- = w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uwzględnić tereny pod rozwój przyszłych urządzeń sportowych i rozbudowę bazy sportowej przy istniejących boiskach, budowę nowych kompleksów rekreacyjno – sportowych,
- = zabezpieczyć tereny pod rozwój cmentarzy.

8. Uwarunkowania wynikające z: bezpieczeństwa ludności i jej mienia

Na terenie gminy Reńska Wieś występują uwarunkowania będące zagrożeniem dla bezpieczeństwa ludności i jej mienia.

Do tych uwarunkowań należą:

a) **zagrożenie powodziowe** powodowane głównie przez rzekę Odrę, w mniejszym zakresie przez Swornice i Olchę w okresie wzmożonego przyboru ich wód. Dotyczy to zwłaszcza dużych przyborów wód w okresie wiosennym powodowane topnieniem śniegów i w okresie jesiennym dużych opadów deszczu, ale nie wyklucza to innych sytuacji anomalii pogodowych. W okresie wielkiej powodzi w lipcu 1997 roku nastąpił znaczny przybór wód powodując podtopienia położonych w obszarze doliny rzeki Odry wsi Dębowa, Poborszów i Mechnica. W mniejszym stopniu zagrożenie powodziowe występuje w Reńskiej Wsi i Długomiłowicach oraz na użytkach rolnych położonych w trasie niższej doliny Odry (Reńska Wieś – Większyce). Na pozostałych ciekach zagrożenie powodziowe występuje sporadycznie i to przy bardzo silnych opadach atmosferycznych skoncentrowanych w zlewni potoku Ligockiego i Olszy. Straty powodziowe obejmują jedynie użytki rolne. Zabudowania są zlokalizowane w pewnym oddaleniu od koryt rzecznych i przepływ wód powodziowych nie narusza w tym przypadku zagród wiejskich.

Najbardziej narażone na straty są użytki zielone położone przy Potoku Ligockim we wsi Pokrzywnica gdzie potok płynie u podnóża stoku wyżej doliny.

Odcinek potoku (Pociękarb – szosa Koźle – Prudnik) jest w przekroju poprzecznym zwężony przez oberwiska spowodowane obsuwaniem się skarpy od strony wsi Większyce. Utrudnia to przeprowadzenie korytem większej ilości wody. Wody powodziowe na tym odcinku płyną doliną i wchodzą dopiero w koryto na wysokości Kolonii Serwatków. Zjawisko to występuje przy większych wodach prawie corocznie.

Jednak najbardziej zagrożonym terenem pod względem powodziowym jest kompleks gruntów wsi Dębowa, Poborszów i Mechnica zlokalizowanym na terenie pradoliny Odry. Terasa ta ciągnie się od granicy gruntów wsi Stradunia do granicy wsi Kobylice i od strony zachodniej ograniczona jest skarżą terasy wyższej. Terasa niższa poprzecinana licznymi starorzeczami o wyraźnych zarysach meander i zakoli jako pozostałości po regulacji łóżyska rzeki. Zjawisko to występuje najwyraźniej w terenie zalesionym bezpośrednio przyległym do koryta rzeki. Zjawisko to występuje najwyraźniej w terenie zalesionym bezpośrednio przyległym do koryta rzeki Odry.

Przez terasę wyższą przechodzi droga Racibórz – Opole łącząc wsie Długomiłowice – Reńska Wieś – Większyce i Poborszów z Mechnicą. Od wschodu granicę stanowi rzeka Odra a z południa graniczy z miastem Kędzierzyn – Koźle, natomiast z północy graniczy ze wsią Stradunia.

Teren zalewowy obejmuje obszar 2159 ha, z czego na tereny leśne przypada 389 ha, a pozostałe to użytki rolne.

Główne skupiska zabudowy tych wsi zlokalizowane są na terasie wyższej gdzie wody powodziowe nie stanowią zagrożenia.

Zabudowania przysiółków zlokalizowane są w partiach wyższych terasy niższej. Zabudowania przy wodach powyżej 600cm na wodowskaziu Koźle są odcięte przez wody powodziowe, względnie są otoczone zalewem. Sytuacja ta dotyczy zabudowań Borek i Bródek wsi Mechnica. Teren ten nie jest chroniony urządzeniami powodziowymi toteż każde przejście fali powoduje na tym terenie straty materialne.

Dolina Poborszowa została w latach 60 – tych obwałowana wałem czołowym od granicy z miastem Kędzierzyn – Koźle do kolonii Poborszowskiej. Jest on skutecznie broniony do wysokości fali 680cm na wodowskazie w Koźlu. Obrona stanów wyższych jest nieskuteczna z uwagi na brak obwałowania na odcinku przysiółka Januszkowice km105. Wody powodziowe na tym odcinku wypełniają dolinę Orłowca a następnie potokiem Orłowiec i Trzcinie cofają się do zabudowań przysiółków Wygon i Kąty. W tym też okresie należy przerwać obronę na wale oraz rozpocząć ewakuację części przysiółka Ormowiec i Książki zlokalizowanych na terenach leśnych.

Zachodzące anomalie klimatyczne winny wskazywać na ograniczaniu zabudowy dolin rzecznych, mimo czasami ich dużej atrakcyjności.

W przyszłości w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy: istniejącą zabudowę położoną nisko w dolinach ograniczyć do niezbędnej rozbudowy i remontów, natomiast wykluczać lokalizację nowej zabudowy, zwłaszcza budynków mieszkalnych w dolinie rzeki Odry pozostawiając ją jako naturalny, wyłączony spod zabudowy ciąg ekologiczny.

Zmiana nr 2:

W związku z położeniem geograficznym gminy i ukształtowaniem terenu stosunkowo często odnotowuje się zagrożenie wodami powodziowymi. Na obszarze gminy przeważają wezbrania powodziowe będące wynikiem deszczy nawałnicowych w okresie wiosenno-letnim oraz w mniejszym stopniu roztopów w okresie wczesnowiosennym. Bezpośrednio na powódź narażone są obiekty budowlane położone w sąsiedztwie koryt rzecznych.

W 2015 roku zostały przekazane jednostkom samorządowym „Mapy zagrożenia powodziowego” wykonane przez KZGW, które przedstawiają wyniki modelowania zasięgu wód powodziowych z prawdopodobieństwem m. in. Q_{1%} (woda stuletnia) i Q_{0,2%} (woda pięćsetletnia) oraz potencjalne straty materialne spowodowane powodzią. Zgodnie z tym opracowaniem cały obszar objęty niniejszą zmianą studium znajduje się w zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q_{1%}). Ponadto cały obszar objęty niniejszą zmianą studium znajduje się w zasięgu obszarów, na których prawdopodobieństwo powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q_{0,2%}). Zasięg tych obszarów wskazano na rysunku zmiany studium.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia określone w przepisach odrębnych, w tym w szczególności w ustawie Prawo wodne.

Zmiana nr 3

W 2015 roku zostały przekazane jednostkom samorządowym „Mapy zagrożenia powodziowego” wykonane przez KZGW, które przedstawiają wyniki modelowania zasięgu wód powodziowych z prawdopodobieństwem m. in. Q_{1%} (woda stuletnia) i Q_{0,2%} (woda pięćsetletnia) oraz potencjalne straty materialne spowodowane powodzią. Zgodnie z tym opracowaniem obszar złoża Dębowa 3 znajduje się w zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q_{1%}).

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zlokalizowanych na obszarze niniejszej zmiany studium obowiązują nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia określone w przepisach odrębnych, w tym w szczególności w ustawie Prawo wodne.

Zmiana nr 4

Na podstawie „Wstępnej oceny ryzyka powodziowego” opracowanej w I cyklu planistycznym przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, zaktualizowanej w 2018 r.

w ramach II cyklu planistycznego, na obszarze objętym zmianą nr 4 stwierdzono występowanie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi. Dla obszarów tych opracowane zostały mapy zagrożenia powodziowego, zgodnie z którymi część terenów objętych zmianą nr 4 znajduje się w zasięgu obszarów narażonych na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wału przeciwpowodziowego.

Zasięg obszarów narażonych na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wału przeciwpowodziowego przedstawiono na rysunku zmiany nr 4 studium.

b) **zagrożenie elektroenergetycznym** promieniowaniem niejonizującym powodowane przebiegającymi przez obszar gminy liniami energetycznymi wysokiego napięcia.

Są to:

- = linia 400KV relacji Dobrzeń Wielki - Wielopole
- = 2 Linie 110 KV relacji Chemik – Studzienna; Blachownia – Ceglana; Zdieszowice – Hajduki.

Zagrożenie promieniowaniem elektromagnetycznym dotyczy głównie sytuacji awaryjnych. Przebieg linii z dala od siedlisk ludzkich wskazuje na niski stopień zagrożenia w tym zakresie.

9. Uwarunkowania wynikające z: potrzeby i możliwości rozwoju gminy

Mimo jednego z najniższych wskaźników bezrobocia gminy w województwie to istnieją potrzeby gminy w zakresie wyznaczenia terenów pod rozwój działalności gospodarczej oraz rozwój rolnictwa pozwalających na uruchomienie nowych miejsc pracy i polepszenia warunków zamieszkiwania w gminie. Gmina posiada duże możliwości dla rozwoju rolnictwa zwłaszcza ekologicznego w istniejących gospodarstwach rolnych, a także agroturystyki. Wymaga to dużych nakładów finansowych na polepszenie bazy lokalowej i promocji gminy w tym zakresie.

Gmina ma duże możliwości rozwoju, co podyktowane jest:

- = *dobrą infrastrukturą techniczną gminy*- sieć dróg, pełne zwodociągowanie, pełna telefonizacja gminy, dobrze rozbudowana sieć elektroenergetyczna,
- = *dogodnym usytuowaniem gminy w regionie* - przez teren gminy przebiegają 3 drogi krajowe, wojewódzka, powiatowe,
- = *bliskością dużej aglomeracji przemysłowej* Kędzierzyna – Koźla, bliskość granicy z Czechami.

Zainteresowanie budową na terenie gminy wymaga wyznaczenia terenów zarówno pod zabudowę mieszkaniową jak i działalność gospodarczą. Największą ilość decyzji o warunkach zabudowy w ostatnim czasie wydano dla inwestycji na obszarze wsi Reńska Wieś (12) i Większyce (10) oraz kolejno w Pokrzywnicy (7) i Długomiłowicach (5). Większość złożonych wniosków dotyczy przeznaczenia terenu pod budownictwo mieszkaniowe i działalność gospodarczą i dotyczy wsi Większyce (23 na 39 wniosków złożonych). W tej sytuacji w pierwszej kolejności należy sporządzić plany miejscowe dla wsi Większyce i Reńska Wieś.

Zmiana nr 2

9.1. Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne

Zbilansowana analiza ekonomiczna, środowiskowa i społeczna jest narzędziem wspierającym wprowadzanie zasad zrównoważonego rozwoju i wspomaga racjonalne wykorzystanie walorów gospodarczych i krajobrazowych przestrzeni. Jej celem jest także ograniczenie lub wręcz eliminacja zbędnej i nadmiernej podaży na zagospodarowanie terenów i bardziej ekonomiczne wykorzystanie ich potencjału. Tym samym przyczynia się ona do ograniczenia procesów dezurbanizacji i deprecjacji przestrzeni, będącej dobrem ograniczonym i trudnym do odtworzenia.

9.1.1. Ujęcie ekonomiczne

Racjonalne gospodarowanie przestrzenią opiera się o założenie, iż użytkownicy przestrzeni i ich potrzeby stanowią najważniejszy punkt odniesienia w planowaniu przestrzennym. Niemniej jednak stwierdzenie to należy rozpatrywać także z punktu widzenia możliwości rozwoju obszaru, w długoletnim horyzoncie czasowym, co umożliwi zaspokojenie potrzeb przyszłych pokoleń.

W praktyce oznacza to gospodarowanie przestrzenią, u podstaw którego leży świadomość ograniczoności zasobów przestrzennych i konieczność oszczędnego ich wykorzystania. Proces rozwoju musi zatem uwzględniać założenia ekonomii przestrzennej, która zwraca szczególną uwagę na minimalne standardy wyposażenia terenów zurbanizowanych i bodźce finansowe, jakie wywołuje ekspansja zagospodarowania terenów.

Podstawowym założeniem polityki przestrzennej gminy wiejskiej Reńska Wieś winno zatem być zwiększenie efektywności wykorzystania terenów już zurbanizowanych, ograniczenie suburbanizacji oraz przeciwdziałanie dekoncentracji zabudowy. Głównym założeniem niniejszego studium jest zatem takie kształtowanie przestrzeni, które wspiera działania, ograniczające rozpraszanie zabudowy i maksymalne wykorzystanie terenów już zagospodarowanych poprzez uzupełnianie istniejących układów przestrzennych, a także ograniczenie presji na niezagospodarowane tereny otwarte.

Racjonalne ekonomicznie gospodarowanie przestrzenią wymaga uwzględnienia konsekwencji finansowych, jakie będą wynikać z rozwiązań przyjętych w studium, już na etapie tworzenia projektu dokumentu. Głównym celem analizy ekonomicznej jest kształtowanie świadomości władz i użytkowników przestrzeni w zakresie wydatków i dochodów gminy, będących skutkiem uchwalenia studium. W związku z tym, projektowane w studium zagospodarowanie przestrzeni winno być kształtowane w taki sposób, aby bilans ekonomiczny był dodatni, a przyjęte rozwiązania adekwatne do możliwości finansowych gminy.

Do zasadniczych wydatków gminy związanych z realizacją rozwiązań przestrzennych uwzględnionych w studium należą:

- koszty realizacji lokalnych celów publicznych przewidzianych w studium (w tym w szczególności koszty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, koszty zagospodarowania przestrzeni publicznych itp.),
- koszty sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- odszkodowania związane ze zmianą wartości nieruchomości,
- koszty podziałów i scaleń nieruchomości.

Do zasadniczych dochodów gminy związanych z realizacją rozwiązań przestrzennych uwzględnionych w studium należą:

- dochody z podatków,
- opłaty za dzierżawę gruntów,
- dochody ze sprzedaży nieruchomości gminnych,
- pośrednio: opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości (opłaty planistyczne, adiacenckie) uzyskiwane po uchwaleniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Niemniej jednak samo uchwalenie studium nie rodzi bezpośrednio konsekwencji finansowych, gdyż studium nie jest aktem prawa miejscowego. Ponadto dochody z nowych terenów spływają powoli, w miarę zagospodarowywania terenów i nie równoważą kosztów w krótkim okresie. W związku z powyższym skutki finansowe należy traktować jako potencjalne, choć niewątpliwie realne i związane ściśle z realizacją założeń studium.

Należy jednak zaznaczyć, iż celem gospodarki przestrzennej nie jest maksymalizacja korzyści ekonomicznych, a uporządkowane kształtowanie przestrzeni, odpowiadające potrzebom jej użytkowników i dobór funkcji terenów, uwzględniający także uwarunkowania przyrodnicze i krajobrazowe. Pozytywny efekt przestrzenny jest głównym założeniem, do którego dąży gmina. Analiza ekonomiczna wspiera zatem proces podejmowania decyzji przestrzennych, ale nie determinuje go i nie ogranicza, stawiając na pierwszym miejscu potrzeby użytkowników przestrzeni i racjonalny sposób gospodarowania nią.

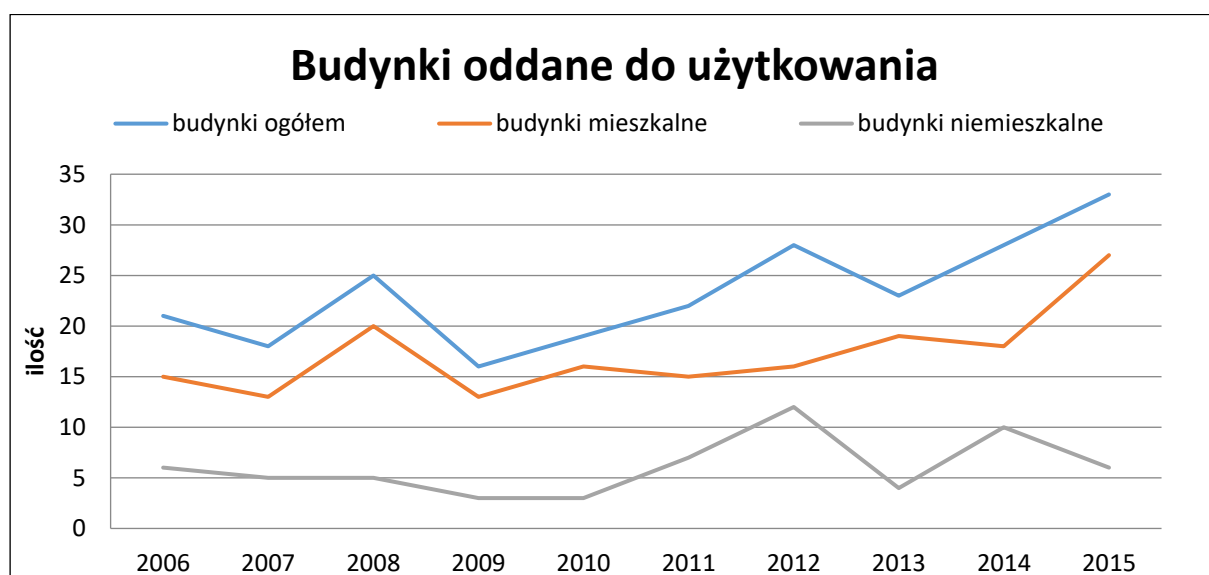
Na potrzeby niniejszej zmiany studium dokonano analizy ekonomicznej, której celem była ocena natężenia i dynamiki procesów inwestowania w gminie. Na skutek pojawienia się nowych podmiotów gospodarczych, wzrostu dochodów ludności oraz rozwoju rynku

nieruchomości w gminie Reńska Wieś obserwuje się znaczny rozwój urbanizacji oraz wykształcanie się nowej jakościowo przestrzeni. Odzwierciedleniem tych procesów jest szereg przekształceń funkcjonalno-przestrzennych, a także zmian strukturalnych związanych z przyrostem nowej substancji budowlanej. Jednocześnie należy zauważyć, iż przyrost nowych terenów budowlanych świadczy o stabilnej sytuacji ekonomicznej gminy, jej mieszkańców i podmiotów, działających na jej terenie. Zainteresowanie społeczeństwa nieruchomościami i stały rozwój zabudowy świadczą o atrakcyjności inwestycyjnej gminy, a popyt na tereny pod budownictwo mieszkaniowe i pod działalność gospodarczą w gminie stale wzrasta.

Na podstawie danych BDL GUS określono ilość budynków nowych oddanych do użytkowania oraz rozbudowanych na terenie gminy w latach 2006-2015. Wyraźnie zaznacza się wysokie zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową, którego najniższa wartość wyniosła 16 budynków w roku 2009, a najwyższa – 33 budynki w roku 2015. Także przyrost zabudowy niemieszkalnej należy uznać za stały, choć wskaźnik przyrostu jest w tym przypadku znacznie niższy. Budynki rozbudowane to zabudowa pełniąca funkcje niemieszkalne.

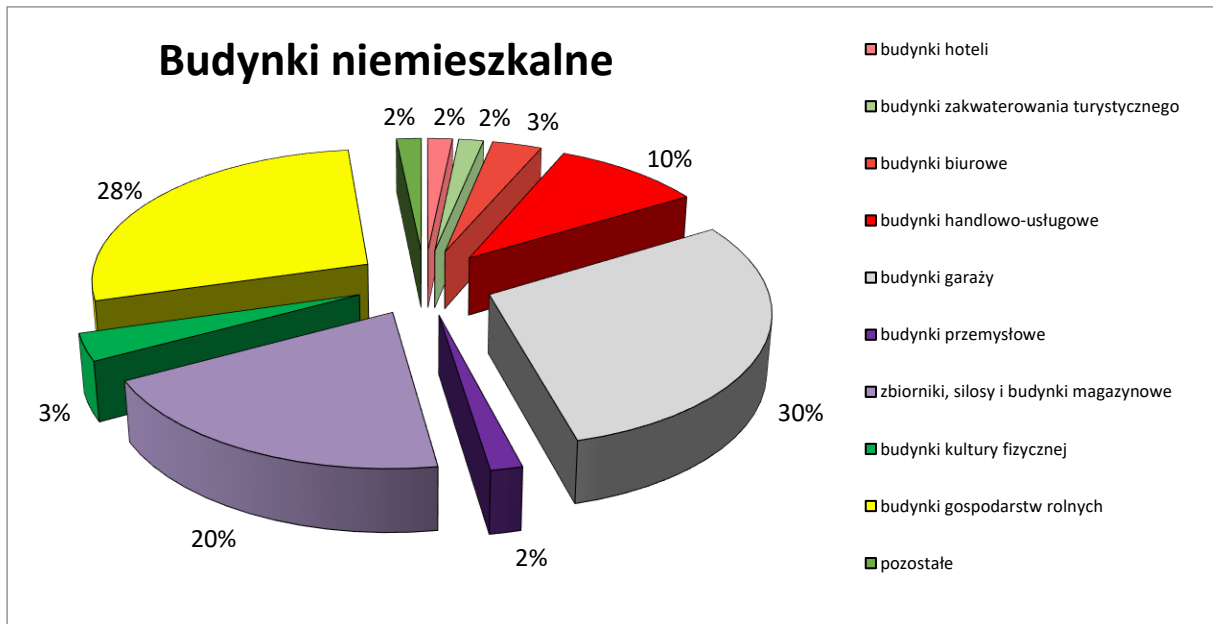
Budynki oddane do użytkowania w latach 2006–2015

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	średnia	suma
budynki ogółem	21	18	25	16	19	22	28	23	28	33	23	233
budynki mieszkalne	15	13	20	13	16	15	16	19	18	27	17	172
budynki niemieszkalne	6	5	5	3	3	7	12	4	10	6	6	61

Budynki oddane do użytkowania

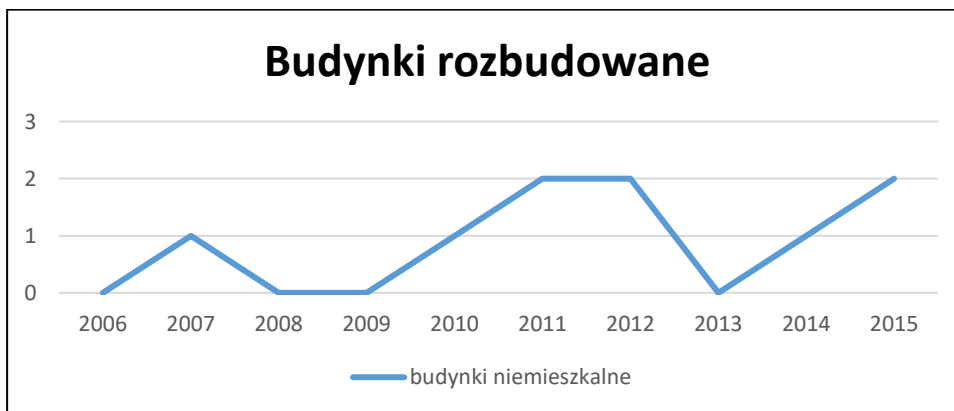
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Budynki niemieszkalne oddane do użytkowania

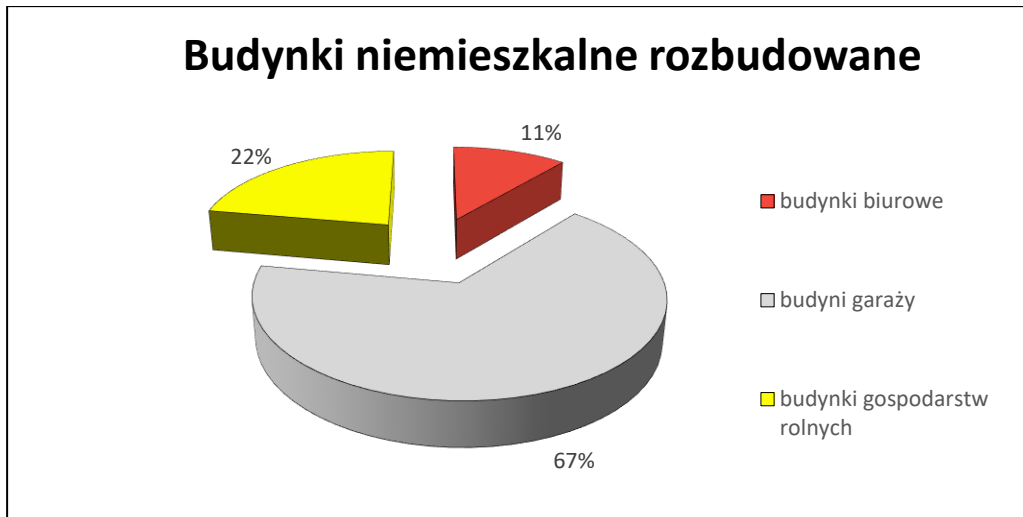
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Wśród budynków niemieszkalnych dominowały budynki garaży (18 budynków), budynki gospodarstw rolnych (17 budynków) oraz zbiorniki, silosy i budynki magazynowe (12 budynków), które łącznie stanowiły około 80% wszystkich budynków niemieszkalnych oddanych do użytkowania.

Budynki rozbudowane

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Budynki niemieszkalne rozbudowane

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Istotnym wskaźnikiem charakteryzującym zapotrzebowanie na zabudowę jest powierzchnia użytkowa. Poniżej przedstawiono zestawienie powierzchni nowej zabudowy powstałej na obszarze gminy oraz budynków rozbudowanych w latach 2006–2015 (źródło: BDL GUS).

Powierzchnia użytkowa budynków mieszkalnych oddanych do użytkowania w latach 2005–2014

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	średnia
budynki mieszkalne	15	13	20	13	16	15	16	19	18	27	17
powierzchnia użytkowa mieszkań w nowych budynkach mieszkalnych (m ²)	2277	1746	3443	2204	2870	2939	2389	3293	3030	4602	2879
średnia powierzchnia użytkowa mieszkań na 1 budynek mieszkalny (m ²)	152	134	172	170	179	196	149	173	168	170	166

Powierzchnia użytkowa budynków niemieszkalnych oddanych do użytkowania i rozbudowanych w latach 2006–2015

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	średnia	suma	
łącna powierzchnia użytkowa budynków niemieszkalnych (m ²)	908	473	829	3013	1396	1429	4473	879	3834	2138	1937,2	19372	
budynki hoteli	ilość	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0,1	1
	pow. uż.	0	0	0	0	0	0	2129	0	0	0	212,9	2129
budynki zakwaterowania turystycznego	ilość	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0,1	1
	pow. uż.	0	0	0	0	0	0	0	0	98	0	9,8	98
budynki biurowe	ilość	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0,3	3
	pow. uż.	0	0	0	0	0	0	392	0	0	0	39,2	392
budynki handlowo-usługowe	ilość	0	0	1	1	0	1	0	1	2	0	0,6	6
	pow. uż.	0	0	225	2535	0	342	0	489	1080	0	467,1	4671
budynki garaży	ilość	3	2	1	0	0	5	8	1	1	3	2,4	24
	pow. uż.	74	94	38	0	0	375	540	118	15	205	145,9	1459
budynki przemysłowe	ilość	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,1	1
	pow. uż.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	69	6,9	69
zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	ilość	0	3	1	1	2	1	0	1	1	2	1,2	12
	pow. uż.	0	379	284	424	633	293	0	209	734	1475	443,1	4431
budynki kultury fizycznej	ilość	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0,2	2
	pow. uż.	0	0	0	0	0	523	201	0	0	0	72,4	724
budynki gospodarstw rolnych	ilość	3	1	2	1	2	0	1	1	6	2	1,9	19
	pow. uż.	834	113	282	54	817	0	1362	63	1922	449	589,6	5896
pozostałe	ilość	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0,1	1
	pow. uż.	0	0	0	0	0	27	0	0	0	0	2,7	27

Analiza powyższych danych pozwala sformułować stwierdzenie, iż obszar gminy Reńska Wieś cieszy się dużym zainteresowaniem potencjalnych inwestorów, szczególnie pod kątem terenów mieszkaniowych. Można zatem wnioskować, iż w dalszej perspektywie rozwój gminy będzie rodził dalsze zapotrzebowanie na nowe budynki mieszkalne, a także na nową zabudowę o funkcjach innych niż mieszkalnictwo.

9.1.2. Ujęcie środowiskowe

Zasada zrównoważonego rozwoju zakłada wprowadzenie kryterium ekologicznego zagospodarowania terenów na wszystkich szczeblach planowania przestrzennego: krajowym, regionalnym i lokalnym (miejscowym). Oznacza to takie gospodarowanie, dzięki któremu cele gospodarcze i społeczne osiągnąć się przy jednoczesnym zapewnieniu prawidłowego funkcjonowania przyrody, poprzez możliwe zmniejszenie negatywnych oddziaływań na środowisko. Rozwój terenów powinien zatem być uzależniony od cech środowiska, co w obecnie obowiązującym systemie planowania przestrzennego jest zapewnione poprzez analizę stanu środowiska oraz uwzględnianie wymogów jego ochrony już na etapie analizy obecnego stanu użytkowania i zagospodarowania.

Analizy środowiskowe, dokonane na potrzeby niniejszego Studium, zostały przeprowadzone wieloetapowo.

Wstępna szczegółowa analiza warunków przyrodniczych została przeprowadzona na etapie przeglądu uwarunkowań ekofizjograficznych gminy Reńska Wieś, uwzględniającego rozpoznanie, analizę i ocenę poszczególnych elementów przyrodniczych i ich wzajemne powiązania, a także określenie uwarunkowań rozwoju i zmian zagospodarowania przestrzennego przy zapewnieniu trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.

Kolejnym etapem analizy środowiskowej było przedstawienie i uwzględnienie uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego, związanych z wymogami ochrony środowiska, obejmujących w szczególności stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego. Ponadto uwzględniono szereg innych zagadnień środowiskowych, mających pośredni lub bezpośredni wpływ na kształtowanie przestrzeni i sposób jej zagospodarowania.

W kolejnym etapie, obejmującym zdefiniowanie kierunków zagospodarowania przestrzennego, przeanalizowano wymienione wcześniej aspekty środowiskowe i określono wymogi ochrony środowiska, uwzględniające w szczególności obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk. Założenia polityki przestrzennej gminy wiejskiej Reńska Wieś zdefiniowane w kierunkach zagospodarowania gminy, zostały określone w głównej mierze w oparciu o posiadane zasoby przyrodnicze. Na tej podstawie władze gminne oraz społeczność lokalna dokonują wyboru priorytetów rozwoju lokalnego. Decyzje podejmowane w tym zakresie pozwalają na realizację funkcji gospodarczych (np. zagospodarowanie pozwalające tworzyć miejsca pracy i pozyskiwać dochody dla gminy) przy jednoczesnym poszanowaniu środowiska.

Decyzje dotyczące użytkowania terenów powinny zatem uwzględniać potencjalny wpływ wyboru danej funkcji przez pryzmat oceny i pomiaru zmian sposobu zagospodarowania. Dobór kryteriów oceny oddziaływania tych decyzji oparty jest o takie wskaźniki, które w zależności od zakładanej funkcji są zmienne dla danego terenu w określonej jednostce czasu.

Kompleksowy rozwój gminy związany z przyrostem liczby ludności i terenów zagospodarowanych wymaga uwzględnienia zmiennych efektów wyboru przeznaczenia dla danego terenu, który w konsekwencji różnicuje takie czynniki jak:

gospodarka wodna,

- odprowadzanie ścieków,
- wytwarzanie i składowanie odpadów,
- emisje,
- konsumpcja zasobów i energii,
- transport i komunikacja,
- rozwój terenów zieleni.

Dobór funkcji i sposobu użytkowania terenów w gminie wiejskiej Reńska Wieś musi zatem uwzględniać konsekwencje, jakie w wymienionych powyżej obszarach powoduje przeznaczenie terenów pod poszczególne funkcje.

Ustalenia studium zostały ostatecznie poddane procesowi oceny środowiskowej poprzez sporządzenie „Prognozy oddziaływania na środowisko”. Opracowanie to umożliwiło w głównej mierze ocenę skutków realizacji założeń studium. Prognoza oddziaływania na środowisko daje podstawę do wprowadzania korekt przyjętych rozwiązań dokonywanych na rzecz ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko, a także umożliwia ocenę skumulowanych oddziaływań na tereny sąsiadujące. Przeprowadzona w ten sposób ocena środowiskowa jest zatem uzupełnieniem analiz środowiskowych i weryfikuje oddziaływania już przyjętych rozwiązań, dając pełen obraz oddziaływań, jakie spowoduje wprowadzenie w życie ustaleń studium.

9.1.3. Ujęcie społeczne

W podejmowaniu decyzji dotyczących wyboru kierunków rozwoju i gospodarowania terenami szczególnie istotną rolę odgrywa wymiar społeczny planowania przestrzennego. Społeczność lokalna i użytkownicy przestrzeni w całości problematyki gospodarowania odgrywają szczególnie istotną rolę, gdyż aspekt przestrzenny w sensie miejsca zamieszkania i

codziennego przebywania różnicuje opinie, postawy i zachowania. Ponadto estetyczne i funkcjonalne ujęcie przestrzeni jest dla ludzi swojego rodzaju wartością, która jest przez nich oceniana i przeżywana, a niewłaściwy dobór elementów otoczenia może doprowadzić do dezaktywizacji społecznej, depresji demograficzno-gospodarczej i psychospołecznej danej jednostki przestrzennej, a w konsekwencji do powstawania patologii społecznych.

Na potrzeby opracowania niniejszego studium przeprowadzono analizę czynników społecznych, której celem było dostarczenie informacji o sytuacji społecznej, w tym analizę warunków i jakości życia mieszkańców uwzględniającą ochronę ich zdrowia, a także zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia. Szczególnie istotną częścią z punktu widzenia budowania polityki przestrzennej gminy i zaspokajania przyszłych potrzeb mieszkańców i użytkowników przestrzeni było przeprowadzenie analizy obecnej sytuacji demograficznej oraz przedstawienie prognozy demograficznej w perspektywie 30-letniej. Dzięki temu badaniu uzyskano lepsze zrozumienie rzeczywistości społecznej, co w konsekwencji przekłada się na zrozumienie potrzeb społeczności lokalnej wynikających z rozkładu statystycznego struktury społecznej.

W kolejnym etapie dokonano szczegółowej analizy problemów społecznych, która zawarta została w „Module strategii rozwiązywania problemów społecznych dla gminy Reńska Wieś na lata 2016-2021”. Dokument ten został opracowany w oparciu o materiały badawcze w zakresie problemów społecznych oraz potrzeb społeczności lokalnej, a jego forma i założenia są wyrazem woli mieszkańców w odniesieniu do kształtowania jakości życia w gminie. Na podstawie analizy zawartości dokumentu zdefiniowane zostały problemy decyzyjne, przed którymi stoi polityka przestrzenna gminy wiejskiej Reńska Wieś, a wyniki analizy uwzględniono podczas definiowania ustaleń studium i opracowywania kierunków zagospodarowania przestrzennego.

9.2. Prognozy demograficzne

W roku 2014 Główny Urząd Statystyczny opracował „Prognozę demograficzną dla powiatów i miast na prawach powiatu oraz podregionów na lata 2014 – 2050”. Opracowanie to jest spójne z prognozą dla województw, a podstawę obliczeń stanowiły stany ludności według płci, wieku i powiatów.

Jako dane bazowe przyjęto liczbę ludności gminy wg stanu na dzień 31.12.2015 r., kiedy gminę zamieszkiwało 8246 osób (dane BDL GUS). Podstawą do oszacowania liczby ludności gminy wiejskiej Reńska Wieś stał się wskaźnik zmian liczby ludności dla powiatu, który następnie poddano analizie tendencji zmian, przeniesionych w kolejnym etapie na liczbę ludności gminy. Prognoza demograficzna GUS dla powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego zakłada spadek liczby ludności w perspektywie 30-letniej, tj. do roku 2045, zarówno na obszarach miejskich, jak i wiejskich.

Bazując na wynikach opracowania GUS określono zakładaną liczbę mieszkańców gminy Reńska Wieś, która w roku 2045 wyniesie 6286 osób, co oznacza spadek liczby ludności o 1960 osób (-26,52%). Prognozę demograficzną obrazuje poniższa tabela.

Prognoza demograficzna dla gminy wiejskiej Reńska Wieś do roku 2045

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

	2020	2025	2030	2035	2040	2045	zmiana liczby ludności w latach 2015-2045
zmiana (%)	-3,58%	-3,92%	-4,23%	-4,56%	-4,91%	-5,32%	-26,52%
liczba ludności (os.)	7951	7639	7316	6982	6639	6286	-1960

Należy jednak wziąć pod uwagę, iż obszar gminy Reńska Wieś stanowi atrakcyjne miejsce zamieszkania, szczególnie dla osób pracujących w miastach. Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich przyczynił się do powstawania nowych form aktywności społecznej, rozwoju działalności pozarolniczej i ogólnego podniesienia poziomu życia na wsi. Wśród kluczowych czynników mających wpływ na taki stan jest chęć poprawy jakości życia poprzez zamieszkanie w lepszych warunkach (wyższy poziom warunków życia) – niezależnie od interpretacji tego pojęcia przez poszczególne grupy społeczne.

Poziom warunków życia wyznaczany jest na podstawie tzw. syntetycznego wskaźnika rozwoju Hellwiga, który bazuje na miarach dostępności infrastruktury poprzez analizę zmiennych diagnostycznych (gęstość dróg, podłączenia wodociągowe, kanalizacyjne, odsetek gospodarstw bez kanalizacji, podłączenia gazowe, podłączenia do sieci energetycznej, liczba wysypisk odpadów, dostępność do usług pocztowo-telekomunikacyjnych). Przeprowadzone w tym zakresie badania naukowe dowodzą, iż gminy charakteryzujące się najwyższymi wskaźnikami jakości życia (wartością i tempem rozwoju) odnotowują najwyższe przyrosty liczby ludności. Napływ ludności na te obszary wykazuje stałą tendencję wzrostową. Uczestniczy w nim głównie ludność w wieku produkcyjnym, co wpływa na znaczne odmłodzenie struktury demograficznej tych obszarów i pośrednio wpływa na większą ich aktywność gospodarczą, wyrażającą się m.in. w powstawaniu nowych podmiotów gospodarczych, tworzeniu nowej infrastruktury społecznej, a co za tym idzie – podniesieniu konkurencyjności gminy.

Analizując rozwój gminy Reńska Wieś, zauważalny jest znaczny wzrost wskaźników charakteryzujących wymienione powyżej zmienne diagnostyczne, a w konsekwencji należy zakładać, iż zainteresowanie terenami mieszkalnymi w perspektywie najbliższych 30 lat będzie stale wzrastać.

Analiza zmian demograficznych obejmuje perspektywę 30-letnią, tj. okres do roku 2045. Należy jednak zauważyć, że perspektywiczne prognozy demograficzne obaczone są pewnym błędem i stanowią jedynie założenia co do ilości mieszkańców. Na podstawie zaobserwowanych tendencji w ruchu ludności należy przyjąć, iż zmiany liczby ludności w gminie nie będą uzależnione jedynie od przyrostu naturalnego, ale będą także skutkiem migracji i dalszego rozwoju gminy.

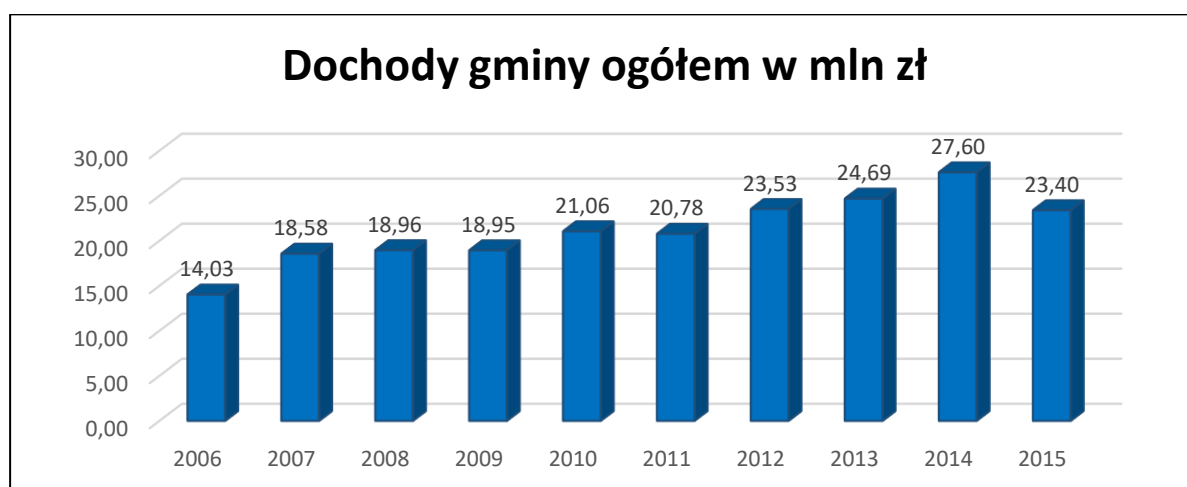
Na przestrzeni ubiegłych lat na obszarze gminy Reńska Wieś zauważalny jest sukcesywny wzrost liczby gospodarstw domowych, a tendencja ta znajduje odzwierciedlenie również w ogólnej sytuacji w kraju. Wg danych Narodowego Spisu Powszechnego 2011 (GUS, 2011 r.) liczba gospodarstw domowych zarówno w miastach, jak i na wsi, wzrosła w stosunku do poprzedniego Narodowego Spisu Powszechnego przeprowadzonego w roku 2002. Wynikało to przede wszystkim ze stale rosnącego udziału gospodarstw jednoosobowych, co jest następstwem zachowań ludzi młodych, którzy podejmując decyzję o usamodzielnieniu się, często odkładają decyzje matrymonialne i prorodzinne. Z drugiej strony gospodarstwa jednoosobowe tworzą często osoby starsze, zwłaszcza kobiety. Wyraźny wzrost zauważalny jest także w ilości gospodarstw dwuosobowych, tworzonych głównie przez młode lub bezdzietne małżeństwa, osoby pozostające w związkach partnerskich oraz osoby starsze. Ponadto znacznemu obniżeniu uległ odsetek gospodarstw domowych trzyosobowych lub większych, szczególnie ilość rodzin wielodzietnych (w Polsce określanych jako rodziny posiadające minimum troje dzieci). Tendencje te można określić jako stałe, w związku z tym zakłada się ich utrzymanie, a wręcz nasilenie. W konsekwencji przyjmuje się, iż pomimo spadku średniej liczby osób w gospodarstwie domowym, wzrost zapotrzebowania na nowe mieszkania będzie nadal wzrastać.

9.3. Możliwości finansowania inwestycji

Szeroko pojęty rozwój uzależniony jest w głównej mierze od realizacji lokalnych i ponadlokalnych inwestycji celu publicznego. Gmina jako rzeczywisty gospodarz terenów zlokalizowanych w jej granicach administracyjnych kształtuje przestrzeń, której sposób zagospodarowania jest często widoczny głównie przez pryzmat intensywności i różnorodności inwestycji, w tym inwestycji strategicznych, mających bezpośrednie przełożenie na realizację celów rozwojowych gminy.

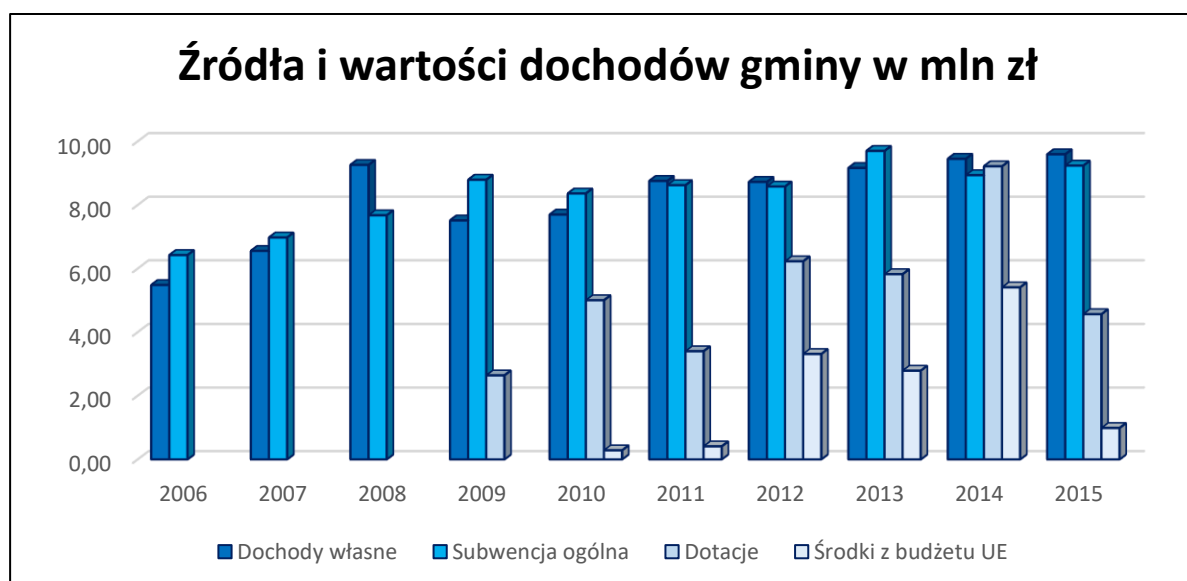
Podłoże ekonomiczne inwestycji kształtowane jest przez sferę finansów, a o pewności kapitałowej gminy decydują przede wszystkim wzajemne relacje dochodów w postaci: dochodów własnych, subwencji ogólnych, dotacji, środków finansowych Unii Europejskiej, a także dochodów z innych źródeł.

W ostatnim dziesięcioleciu poziom dochodów gminy Reńska Wieś ulegał stałemu wzrostowi z niewielkimi spadkami w latach 2009, 2011 i 2015 r.

Dochody gminy ogółem

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Źródła i wartości dochodów gminy w mln zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Dochody na 1 mieszkańca

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Na podstawie powyższych danych można stwierdzić znaczną pewność pozyskiwania dochodów gminy z różnych źródeł finansowania. Zauważalny jest sukcesywny wzrost dochodów, w tym dochodów na 1 mieszkańca, co w konsekwencji przekłada się na wzrost możliwości inwestycyjnych gminy Reńska Wieś.

Z punktu widzenia gospodarowania budżetem gminy Reńska Wieś i prognozowania długoterminowego, wskazane zmiany są korzystne dla gminy. Wynika to głównie ze wzrostu dochodów własnych i swojego rodzaju niezależności budżetu od dochodów wspomagających (zewnętrznych) niepodlegających decyzji lokalnej. Wzrostowy udział środków własnych sprzyja wzmocnieniu lokalnej bazy ekonomicznej, możliwemu do osiągnięcia m.in. w wyniku realizowanych inwestycji służących lokowaniu nowej działalności gospodarczej oraz rozwojowi mieszkalnictwa. Równie pozytywnym czynnikiem jest wzrost udziału środków zewnętrznych, w tym środków unijnych. Szczególnie istotnym jest fakt uruchomienia Nowej Perspektywy Finansowej Unii Europejskiej na lata 2014 – 2020, która daje gminie możliwości pozyskania dofinansowań na realizację zadań w ramach Funduszy Strukturalnych. Jest to realną szansą pozyskania dodatkowych środków na inwestycje o wysokich nakładach kapitałowych, szczególnie innowacje i inwestycje prorozwojowe stymulujące rozwój także w ujęciu ponadlokalnym. Są to niewątpliwie elementy pozytywnie wpływające na ocenę podmiotów zewnętrznych dokonywaną przed podjęciem decyzji o wejściu na rynek kapitałowy, a tym samym wpływające na atrakcyjność inwestycyjną gminy i powiększające bazę podatkową.

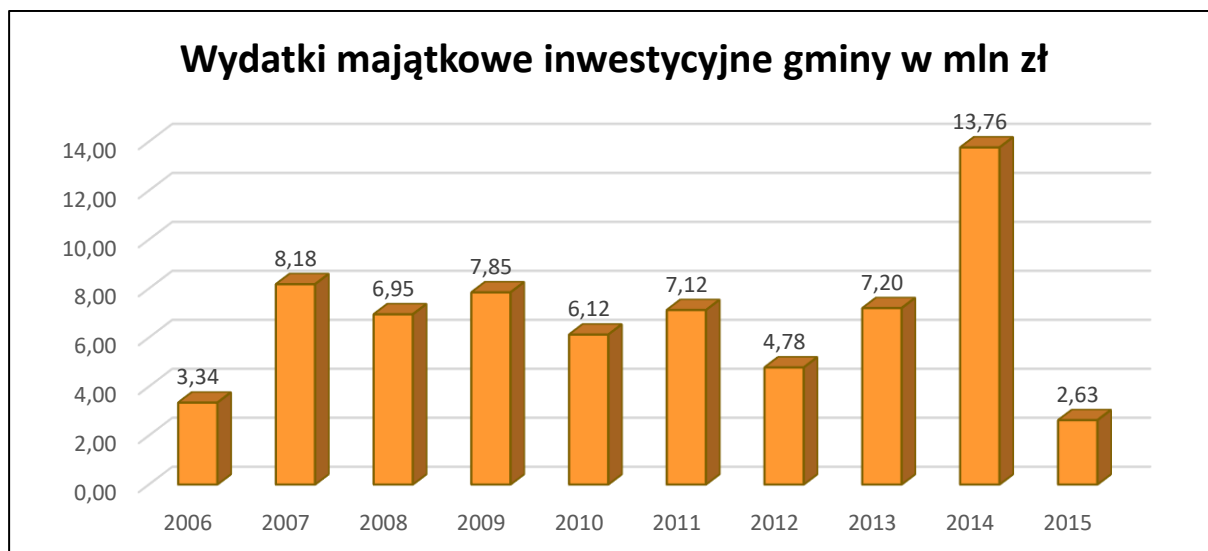
Wydatki gminy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
wydatki ogółem (mln zł)	12,91	18,43	19,05	20,21	22,49	21,30	20,44	24,33	31,42	21,12
wydatki majątkowe inwestycyjne (mln zł)	3,34	8,18	6,95	7,85	6,12	7,12	4,78	7,20	13,76	2,63
udział wydatków inwestycyjnych (%)	25,9%	44,4%	36,5%	38,8%	27,2%	33,4%	23,4%	29,6%	43,8%	12,4%

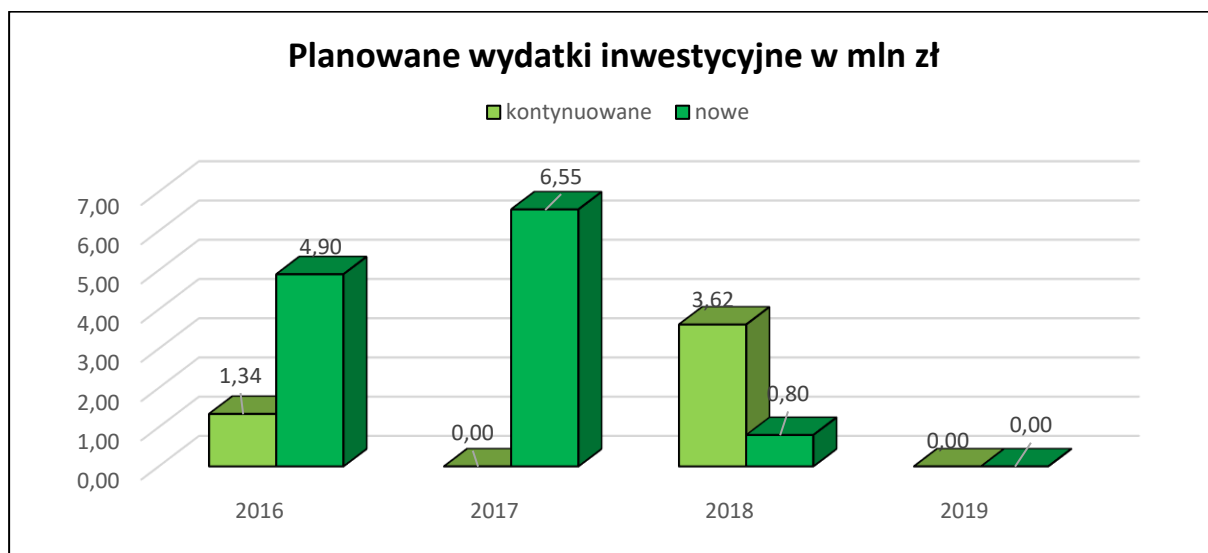
Poziom wydatków inwestycyjnych gminy Reńska Wieś w ostatnim dziesięcioleciu utrzymywał się na wysokim poziomie, co w konsekwencji przekładało się na sukcesywne

zwiększanie ilości realizowanych inwestycji. Na uwagę zasługuje fakt, iż w latach 2007 i 2014 nastąpił gwałtowny wzrost wydatków inwestycyjnych majątkowych, będących kluczowym instrumentem polityki wydatkowej gminy Reńska Wieś. Wydatki te mają charakter powszechny i są związane przede wszystkim z inwestycjami infrastrukturalnymi. Władze gminne, decydując o poziomie wydatków inwestycyjnych i kierunkach ich wydatkowania, mogą stwarzać warunki sprzyjające rozwojowi gminy, a także podnoszeniu poziomu życia mieszkańców poprzez poprawę dostępności komunikacyjnej oraz infrastrukturalnej. Tym samym mają realny wpływ na atrakcyjność inwestycyjną gminy i możliwości jej rozwoju, szczególnie w aspekcie przyrostu ilości terenów zurbanizowanych.

Wydatki majątkowe inwestycyjne gminy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

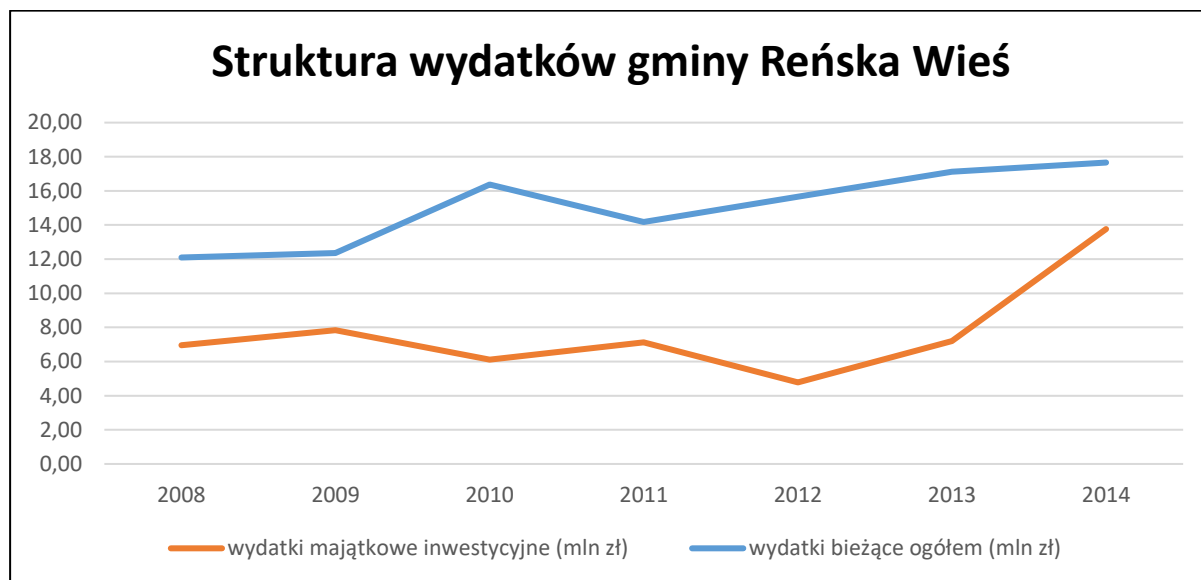
Planowane wydatki inwestycyjne gminy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Na podstawie powyższych zestawień stwierdzono wiele faktów, świadczących korzystnie o możliwościach finansowania przez gminę wydatków inwestycyjnych. Sukcesywny wzrost wydatków inwestycyjnych oraz planowany poziom tych wydatków w perspektywie wieloletniej świadczy o dużym nacisku na kreowanie rozwoju lokalnego.

Motywy ponoszenia tych wydatków jest zatem chęć pobudzania rozwoju i są one świadomą ingerencją w lokalny system społeczno-gospodarczy.

Korzystnym zjawiskiem jest utrzymanie się dysproporcji pomiędzy wydatkami bieżącymi a inwestycyjnymi. Wzrastające koszty bieżące powodują spowolnienie wzrostu, a w dalszej perspektywie mogą przełożyć się na spadek wielkości inwestycji. Wzrost poziomu nakładów inwestycyjnych oraz monitorowanie wzajemnych stosunków wzrostu obu grup wydatków świadczy o przemyślanej polityce finansowej.

Struktura wydatków gminy Reńska Wieś

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Wzmocnieniem obranego kierunku wydatkowania finansów gminy może być zwiększenie tempa przyrostu dochodów w stosunku do tempa przyrostu wydatków bieżących, co spowoduje zwiększenie nadwyżki operacyjnej, a tym samym zapewni stabilność struktury wydatków. Konieczne jest zatem ustalenie proinwestycyjnych długookresowych proporcji budżetu, w szczególności pod kątem wydatków bieżących i inwestycyjnych. Warto wziąć pod uwagę rozszerzenie planów inwestycyjnych, bazujące na wykorzystaniu zewnętrznych źródeł finansowania, zwłaszcza bezzwrotnych środków krajowych i unijnych. Warunkiem systematycznego zwiększania zakresu realizowanych zadań inwestycyjnych, a tym samym wzrostu bazy ekonomicznej gminy będzie dalsza racjonalizacja gospodarki budżetowej.

9.4. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

9.4.1. Metodologia

Dokonując bilansu terenów pod zabudowę w kolejnych etapach:

- określono zapotrzebowanie na nową zabudowę w perspektywie 30-letniej,

W celu określenia zapotrzebowania na nowe tereny zabudowy w perspektywie 30-letniej uwzględniono prognozę demograficzną, możliwości finansowania inwestycji oraz analizy środowiskowe, społeczne i ekonomiczne. W analizie ekonomicznej posłużono się metodą prognozowania na podstawie danych dla lat ubiegłych. Jako dane bazowe przyjęto średnią roczną ilość budynków oddanych do użytkowania i rozbudowanych oraz ich powierzchnię

użytkową w latach 2006-2015. Założeniem do prognozy było utrzymanie wartości średniego przyrostu w całym prognozowanym okresie.

Określając zapotrzebowanie na nową zabudowę wzięto pod uwagę niepewność procesów rozwojowych wyrażoną możliwością zwiększenia zapotrzebowania na nową zabudowę w stosunku do wyników analiz o dodatkowe 30%.

- oszacowano chłonność obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych oraz obszarów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, rozumianych jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy,

Chłonność terenów oszacowano poprzez określenie stopnia zainwestowania obszarów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. W tym celu analizie poddano wyodrębnione jednostki przestrzenne i określono udział wolnych terenów w obszarach wskazanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W celu oceny realnej chłonności, która jest znacznie zawyżona w przypadku uwzględnienia jedynie wskaźników i parametrów zabudowy zdefiniowanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zastosowane zostały współczynniki korygujące. Wyznaczone w planach tereny stanowią bowiem tereny brutto, co oznacza, że są w całości przeznaczone pod daną funkcję, nie uwzględniając funkcji obsługowych, np. komunikacji (drogi publiczne i wewnętrzne, ciągi piesze i rowerowe, parkingi, infrastruktura) czy usług podstawowych (kościół, sklepy, przedszkola itp.). Znaczna część terenów wymaga lokalizacji innych funkcji wydzielonych (wymagających własnej działki). Pojawiające się usługi, nawet przy ich lokalizacji na parterach budynków mieszkalnych, generują ruch samochodów, a w konsekwencji zwiększone zapotrzebowanie na tereny niezwiązane bezpośrednio z mieszkalnictwem. Ponadto wyznaczona w planach miejscowych maksymalna powierzchnia zabudowy jest często znacznie zawyżona, a istniejące i realizowane nowe budynki zajmują tylko część powierzchni, na której dopuszcza się zabudowę.

Analizując chłonność terenów zastosowano następujące współczynniki korygujące:

– powierzchnia terenu w ramach jednostki wyłączona pod funkcje obsługowe:	-50%
– powierzchnia zabudowy w stosunku do max. dopuszczanej w MPZP:	-50%
– powierzchnia użytkowa w stosunku do powierzchni zabudowy (funkcje obsługowe wewnątrz budynku):	-30%

Dla oszacowania chłonności wyrażonej w powierzchni użytkowej zabudowy wzięto pod uwagę następujące wskaźniki i parametry:

- skorygowana powierzchnia terenu (wyodrębnionej jednostki przestrzennej),
- minimalna wielkość działki,
- ilość działek możliwych do zrealizowania na danym terenie,
- skorygowana powierzchnia zabudowy,
- skorygowana powierzchnia użytkowa.

- porównano zapotrzebowanie na nową zabudowę z chłonnością obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek

osadniczych oraz obszarów wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i przewidziano lokalizację nowych terenów wyrażoną w powierzchni tych terenów oraz powierzchni użytkowej do realizacji.

Możliwości finansowania inwestycji wynikających z konieczności realizacji zadań własnych, związanych z lokalizacją nowej zabudowy określono w pkt 9.3. Możliwości finansowania inwestycji.

9.4.2. Zapotrzebowanie na nową zabudowę

Na podstawie przeprowadzonych analiz ekonomicznych, środowiskowych i społecznych, a także prognoz demograficznych i oceny możliwości finansowania przez gminę inwestycji stwierdzono, iż dalszy rozwój gminy Reńska Wieś i zaspokojenie nowych potrzeb wymagać będzie rozbudowy istniejących układów urbanistycznych w celu zapewnienia terenów mieszkaniowych i pełniących funkcje inne niż mieszkalnictwo. O ile rozwój mieszkalnictwa może być z dużą trafnością prognozowany na podstawie powyższych analiz, tak rozwój budownictwa niemieszkalnego jest uzależniony od wielu czynników, przede wszystkim czynników gospodarczych o charakterze lokalnym, regionalnym, makroregionalnym i wreszcie krajowym. Na inwestycje, szczególnie podmiotów indywidualnych i podmiotów gospodarczych, lokalne władze mają tylko pośredni wpływ, który wynika ze stworzenia korzystnych warunków dla lokowania zabudowy. Należy jednak brać pod uwagę, iż jest to tylko jeden z elementów, a decyzje lokacyjne są w większości przypadków uzależnione od wielu innych kwestii niezależnych od władztwa gminnego.

Wielkość zapotrzebowania na nową zabudowę określono w oparciu o przeprowadzone analizy, w tym w szczególności analizę ekonomiczną, uwzględniającą realny popyt na zabudowę (ilość budynków oraz ich powierzchnia użytkowa) w latach ubiegłych. Pozwoliło to na dokładne określenie zapotrzebowania, co znajduje odzwierciedlenie w przedstawionych wcześniej wynikach badań. Ogólnemu rozwojowi gminy towarzyszy intensywny rozwój budownictwa, zwłaszcza mieszkaniowego jednorodzinnego oraz tych funkcji zabudowy, które bezpośrednio wpływają na sytuację społeczno-gospodarczą w gminie, tj. zabudowy usługowej i produkcyjnej.

Założeniem do prognozy zapotrzebowania na nową zabudowę w podziale na jej funkcje w perspektywie 30-letniej było utrzymanie dotychczasowych tendencji zachodzących w ruchu budowlanym i dalszy rozwój gminy.

Zapotrzebowanie na nową zabudowę w podziale na funkcje zabudowy

funkcja zabudowy	prognozowane zapotrzebowanie na nową zabudowę w perspektywie 30-letniej		zwiększone zapotrzebowanie na nową zabudowę w związku z niepewnością procesów inwestycyjnych (+30%)	
	ilość budynków	powierzchnia użytkowa (m ²)	ilość budynków	powierzchnia użytkowa (m ²)
budynki mieszkalne	516	85889	671	111655
budynki hoteli	3	6387	4	8303
budynki zakwaterowania turystycznego	3	294	4	382
budynki biurowe	9	1176	12	1529
budynki handlowo-usługowe	18	14013	23	18217
budynki garaży	72	4377	94	5690
budynki przemysłowe	3	207	4	269
zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	36	13293	47	17281
budynki kultury fizycznej	6	2172	8	2824
budynki gospodarstw rolnych	57	17688	74	22994
pozostałe	3	81	4	105

Należy także zauważyć, iż prognozowane zapotrzebowanie na budynki garażowe jest znacznie niższe, niż na budynki mieszkalne. Biorąc pod uwagę fakt, iż w analizie ruchu budowlanego wyraźnie dominowała zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, a przeciętne wielkości działek budowlanych pozwalają na pewną swobodę w lokalizacji wolnostojących garaży, należy zakładać, iż ilość budynków garażowych możliwych do realizacji w perspektywie 30-letniej może znacznie przekroczyć wartość prognozowaną. Zasady zagospodarowania działek oraz wskaźniki i parametry zabudowy, w tym budynków garażowych, należy określić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

9.4.3. Chłonność terenów w podziale na funkcje zabudowy

Dokonując bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę oszacowano chłonność obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych oraz obszarów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, rozumianych jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy.

Chłonność na nową zabudowę określono przy użyciu wskaźnika powierzchni użytkowej możliwej do zrealizowania dla poszczególnych funkcji zabudowy.

Obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej

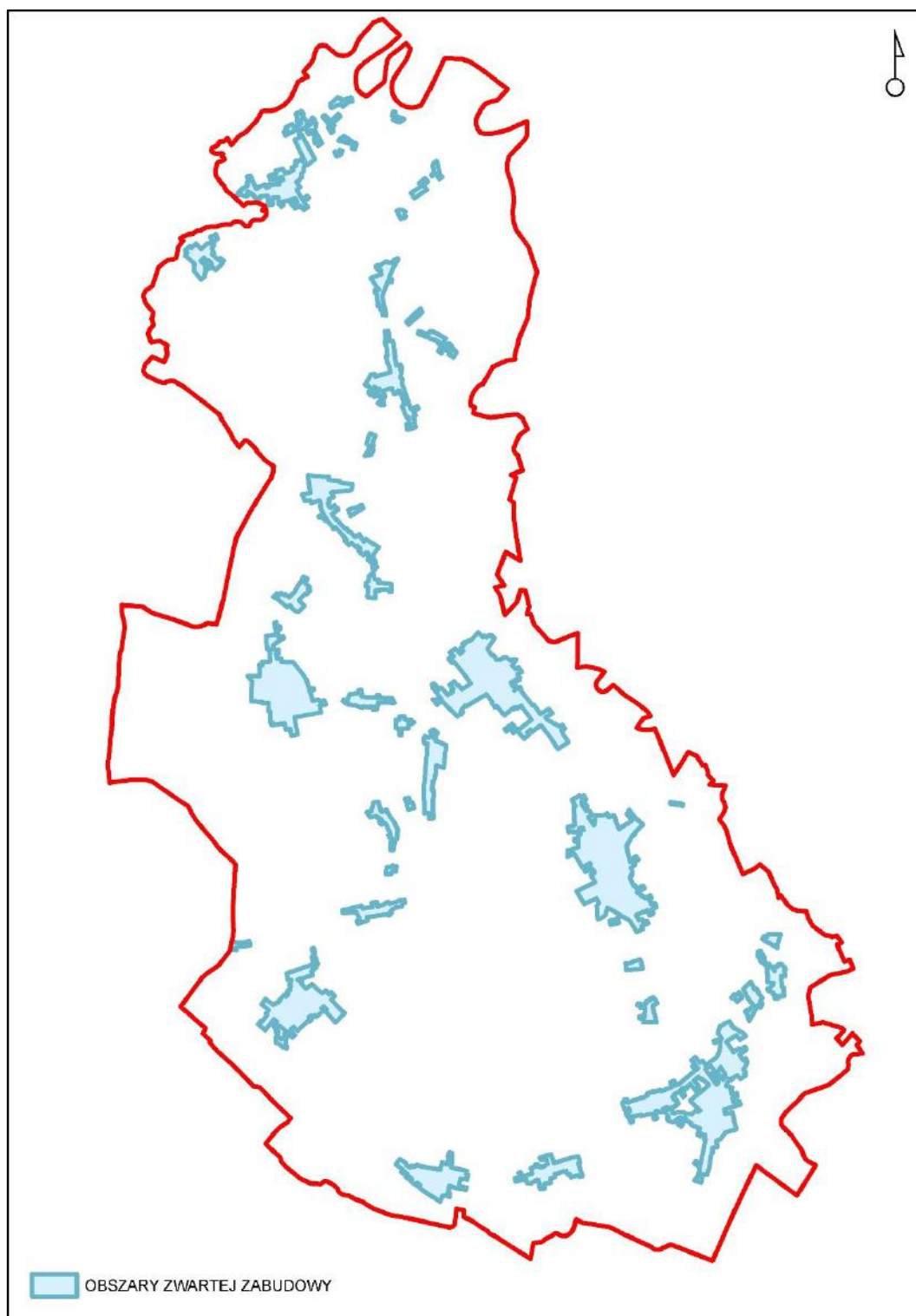
Jako obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych rozumie się takie obszary zurbanizowane, w których struktura przestrzenna, ciągi komunikacyjne i wyposażenie w sieci infrastruktury technicznej oraz infrastrukturę społeczną zostały zrealizowane w takim zakresie, że zlokalizowanie na tych obszarach nowej zabudowy nie wymaga istotnych nowych inwestycji infrastrukturalnych (np. budowa nowych dróg czy szkół, zwielokrotnienie przepustowości istniejących sieci

uzbrojenia)¹. Przy wyznaczaniu zwartej struktury wzięto pod uwagę średnie zagęszczenie zabudowy w gminie, tym samym zwartą strukturę stanowi zespół minimum 5 budynków położonych w odległości nie więcej niż 100 m od siebie. Wyznaczono w ten sposób obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej o łącznej powierzchni 727,9188 ha (w tym 132,4496 ha obszarów chłonnych w granicach jednostek osadniczych). Zasięg obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych został przedstawiony na poniższej Rycinie.

---

¹ Opinia Ministra Infrastruktury i Budownictwa w sprawie zajęcia stanowiska w sprawie zmian w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, sygn.. akt DPP.621.1.2016.RR NK: 66198/16

Ryc. Obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej
Źródło: Opracowanie własne

Zgodnie z obowiązującymi w przeszłości standardami urbanistycznymi, z założenia zapewniony miał być dostęp do obiektów świadczących usługi społeczne (np. szpitali, szkół, ośrodków kultury i urządzeń sportowych), terenów rekreacyjnych (np. zieleń, usługi sportu i rekreacji, place zabaw i miejsca wypoczynku), miejsc pracy (np. tereny produkcyjne lub produkcyjno-usługowe). Wytyczne te stały się podstawą do określenia sposobu zagospodarowania, zapewniającego właściwą strukturę funkcjonalno-przestrzenną i

zrównoważony rozwój gminy Reńska Wieś. Pod uwagę wzięto jednak kwestie, które zmieniły się istotnie w stosunku do II połowy XX w., a mianowicie kwestię stale rosnącej liczby samochodów i innych pojazdów oraz wzrost natężenia ruchu, skutkujące koniecznością realizacji większej ilości dróg, ciągów pieszych, rowerowych i parkingów.

W celu oszacowania chłonności obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych, w podziale na funkcje zabudowy określono procentowy udział poszczególnych funkcji w tych obszarach.

W oparciu o wymagania ładu przestrzennego, przestrzennego minimum zdrowotnego oraz potrzeby i możliwości rozwoju gminy Reńska Wieś, określono udział poszczególnych funkcji w niezagospodarowanej części obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych:

- funkcje mieszkaniowe – 50% terenów;
- funkcje usługowe – 20% terenów;
- funkcje produkcyjne – 10% terenów;
- zieleń (w tym rekreacja) – 10% terenów;
- komunikacja (w tym drogi, ciągi piesze i rowerowe, parkingi) – 10% terenów.

Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej

obszary	powierzchnia terenu [ha]	powierzchnia terenu [m ²]	powierzchnia wyłączona pod funkcje obsługowe [m ²]	skorygowana powierzchnia zabudowy [m ²]	pow.uz. możliwa do zrealizowania [m ²]
wolne obszary o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej	132,4496	1324496	662248	99337	69536

Obszary przeznaczone pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Gmina Reńska Wieś nie posiada pełnego pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, w związku z tym analiza chłonności obejmuje tylko część obszaru gminy, dla której sporządzone zostały plany miejscowe.

Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przyjętym uchwałą nr XXVI/169/97

symbol przeznaczenia	powierzchnia terenu [ha]	powierzchnia terenu [m ²]	powierzchnia wyłączona pod funkcje obsługowe [m ²]	skorygowana powierzchnia zabudowy [m ²]	powierzchnia użytkowa [m ²]	% wolnych terenów	pow.uz. możliwa do zrealizowania [m ²]
MN, U, P-U	1,2000	12000	2400	3072	2458	58%	1425
MN,U	2,8600	28600	5720	7322	5857	45%	2636

Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przyjętym uchwałą nr II/8/1998

symbol przeznaczenia	powierzchnia terenu [ha]	powierzchnia terenu [m ²]	powierzchnia wyłączona	skorygowana powierzchnia			

			pod funkcje obsługowe [m ²]	zabudowy [m ²]	powierzchnia użytkowa [m ²]	% wolnych terenów	pow.uż. możliwa do zrealizowania [m ²]
MN,U	7,4400	74400	14880	19046	15237	65%	9904
U	5,0000	50000	10000	12800	10240	100%	10240

Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przyjętym uchwałą nr VII/59/99

symbol przeznaczenia	powierzchnia terenu [ha]	powierzchnia terenu [m ²]	powierzchnia wyłączona pod funkcje obsługowe [m ²]	skorygowana powierzchnia zabudowy [m ²]	powierzchnia użytkowa [m ²]	% wolnych terenów	pow.uż. możliwa do zrealizowania [m ²]
MN,U	12,5800	125800	25160	32205	25764	43%	11078

Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przyjętym uchwałą nr XXIX/217/2001

symbol przeznaczenia	powierzchnia terenu [ha]	powierzchnia terenu [m ²]	powierzchnia wyłączona pod funkcje obsługowe [m ²]	skorygowana powierzchnia zabudowy [m ²]	powierzchnia użytkowa [m ²]	% wolnych terenów	pow.uż. możliwa do zrealizowania [m ²]
KS,U	0,0960	960	192	246	197	0%	0

Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przyjętym uchwałą nr XXIX/218/2001

symbol przeznaczenia	powierzchnia terenu [ha]	powierzchnia terenu [m ²]	powierzchnia wyłączona pod funkcje obsługowe [m ²]	skorygowana powierzchnia zabudowy [m ²]	powierzchnia użytkowa [m ²]	% wolnych terenów	pow.uż. możliwa do zrealizowania [m ²]
PBSUR	38,5940	385940	77188	98801	79041	100%	79041

Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przyjętym uchwałą nr XLIV/306/2002

symbol przeznaczenia	powierzchnia terenu [ha]	powierzchnia terenu [m ²]	powierzchnia wyłączona pod funkcje obsługowe [m ²]	skorygowana powierzchnia zabudowy [m ²]	powierzchnia użytkowa [m ²]	% wolnych terenów	pow.uż. możliwa do zrealizowania [m ²]
MN	9,2500	92500	18500	23680	18944	70%	13261

Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przyjętym uchwałą nr XXXV/224/13

symbol przeznaczenia	powierzchnia terenu [ha]	powierzchnia terenu [m ²]	powierzchnia wyłączona	skorygowana powierzchnia			

			pod funkcje obsługowe [m ²]	zabudowy [m ²]	powierzchnia użytkowa [m ²]	% wolnych terenów	pow.uż. możliwa do zrealizowania [m ²]
MN	10,3744	103744	20749	19919	15935	58%	9242
MN//U	113,4021	1134021	226804	399175	319340	35%	111769
MW	1,4473	14473	2895	5558	4446	0%	0
P	10,1083	101083	20217	48520	38816	0%	0
RM	11,3225	113225	22645	50725	40580	92%	37333
RU	3,4378	34378	6876	17602	14081	100%	14081
Ukr,Uo,UP	1,5561	15561	3112	4980	3984	0%	0
US	3,0345	30345	6069	1942	1554	63%	979

Całkowita chłonność terenów na obszarze gminy Reńska Wieś

Dokonując podsumowania chłonności terenów na obszarze gminy Reńska Wieś pod uwagę wzięto fakt, iż gmina posiada częściowe pokrycie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Tym samym oznacza to, iż część chłonności obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych zawiera się w chłonności obszarów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego są aktami prawa miejscowego, a w konsekwencji wyznaczone w nich tereny przeznaczone pod zabudowę należy traktować priorytetowo. Jednocześnie należy wziąć pod uwagę, iż tereny przeznaczone w planach pod funkcje nie dopuszczające zabudowy nie mogą być brane pod uwagę jako tereny chłonne w jednostce osadniczej, gdyż zgodnie z planem miejscowym (aktem prawa miejscowego) zabudowa nie może być w nich zrealizowana.

Należy także zauważyć, że tereny te są niekiedy położone poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych.

W związku z powyższym, podsumowując chłonność terenów na obszarze gminy Reńska Wieś w pierwszej kolejności pod uwagę wzięto wskaźnik chłonności terenów („luki w zabudowie”) na terenach przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, a dopiero w dalszej kolejności wolne tereny na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych. Dzięki temu chłonność nie została zdublowana, a jej wskaźnik oddaje stan rzeczywisty i pozwala na realną ocenę stanu zagospodarowania i ilości „luk w zabudowie”.

Oszacowano w ten sposób tereny chłonne w granicach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej (132,4496 ha) oraz tereny chłonne w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (123,7715 ha).

Po porównaniu chłonności obu typów obszarów wyłączonych zostało 56,8236 ha terenów chłonnych, które nakładały się na siebie zarówno w obszarach zwartej zabudowy oraz w obszarach wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Tym

samym do oszacowania chłonności obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej pod uwagę wzięto 75,6260 ha terenów chłonnych (w tym 50% terenów przeznaczonych na funkcje mieszkaniowe – 37,8130 ha, 20% terenów przeznaczonych na funkcje usługowe – 15,1252 oraz 10% terenów przeznaczonych na funkcje produkcyjne – 7,5626 ha, 20% - funkcje niezwiązane z zabudową).

Chłonność terenów na obszarze gminy Reńska Wieś

obszary	CHŁONNOŚĆ TERENÓW [m ² powierzchni użytkowej]		
	zabudowa mieszkaniowa	zabudowa usługowa	zabudowa produkcyjna
wolne obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych	19852	7941	3970
XXVI/169/97	1388	-	-
II/8/1998	3385	3500	-
VII/59/99	3787	-	-
XXIX/217/2001	-	0	-
XXIX/218/2001	-	-	27016
XLIV/306/2002	4533	-	-
XXXV/224/13	54122	5147	0
SUMA	87067	16588	30986

9.4.4. Zapotrzebowanie na nową zabudowę poza obszarami zwartymi i wyznaczonymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Analiza możliwości lokalizowania zabudowy wykazała, iż obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz wyznaczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obszary przeznaczone pod zabudowę nie pokrywają zapotrzebowania na nowe tereny, jakie oszacowano w perspektywie 30-letniej.

Niemniej jednak, biorąc pod uwagę prognozę demograficzną dla gminy Reńska Wieś, nie wyznacza się nowych obszarów pod zabudowę mieszkaniową, co wynika z prognozowanego znacznego spadku liczby ludności gminy w perspektywie 30-letniej.

Szczególnym obszarem w gminie jest zbiornik wodny „Dębowa” wraz z otoczeniem, będący atrakcyjnym miejscem wypoczynku i rekreacji, odwiedzanym licznie przez mieszkańców gminy Reńska Wieś, gmin sąsiednich oraz turystów. W związku z tym stwierdza się potrzebę usankcjonowania zabudowy wokół zbiornika oraz dalszy rozwój tych terenów w kierunku mieszkaniowo-letniskowym.

Ponadto w celu przeciwdziałania niekorzystnym tendencjom demograficznym stwierdzono potrzebę wyznaczenia nowych terenów o funkcjach usługowych i produkcyjnych, dzięki którym na obszarze gminy powstaną nowe miejsca pracy. W ten sposób gmina Reńska Wieś stanie się atrakcyjnym miejscem zamieszkania dla osób poszukujących pracy, a w konsekwencji liczba ludności wzrośnie w stosunku do założeń prognozy demograficznej.

Z uwagi na powyższe bilans terenów został uzupełniony o wskaźniki zapotrzebowania na nową zabudowę.

Zapotrzebowanie na nową zabudowę poza obszarami o w pełni wykształconej strukturze oraz terenami wyznaczonymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w m² powierzchni użytkowej

funkcja zabudowy	zapotrzebowanie	zwiększone zapotrzebowanie na nową zabudowę (+ 30%)	chłonność terenów w MPZP	nadwyżka zapotrzebowania nad chłonnością (nowe tereny) [m ² pow.uż.]
tereny usługowe	24042	31255	16588	14666
tereny produkcyjne	31188	40544	30986	9558

Wyniki prognozy stanowią swojego rodzaju wytyczne dla gminy przy planowaniu realizacji nowej zabudowy i należy je traktować sygnalnie. Należy pamiętać, iż głównym założeniem zrównoważonego rozwoju przestrzeni gminy jest przeciwdziałanie dezurbanizacji i rozpraszaniu zabudowy, a nowo projektowana zabudowa powinna stanowić swojego rodzaju odzwierciedlenie i uzupełnienie zabudowy już istniejącej.

Wyboru obszarów przeznaczonych pod zabudowę dokonano, uwzględniając wyniki przeprowadzonych na potrzeby niniejszego studium analiz, wymogi ładu przestrzennego oraz priorytet zrównoważonego rozwoju. Szczegółowe zasady zagospodarowania obszarów należy określać w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

9.4.5. Podsumowanie i wytyczne

Na podstawie przeprowadzonych analiz oszacowano maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w powierzchni użytkowej budynków do realizacji.

Nowe tereny pod zabudowę zaprojektowano w oparciu o poniższe założenia:

- 1) Przyjmuje się, iż tereny o zabudowie mocno rozproszonej oraz samotne zagrody zlokalizowane poza tymi terenami, nie będą się rozwijać pod względem demograficznym i przestrzennym.
- 2) Planowana zabudowa winna opierać się głównie o uzupełnianie obszaru zwartej zabudowy wzdłuż istniejących dróg i uzbrojenia terenu w ramach obszarów wyznaczonych na rysunku studium, dzięki czemu lokalizacja nowej zabudowy nie będzie wymagała uzupełniania istniejącego układu komunikacyjnego o nowe odcinki dróg publicznych ani rozbudowy magistralnych sieci infrastruktury technicznej.
- 3) Realizacja nowych odcinków dróg publicznych i systemów infrastruktury technicznej odpowiada możliwościom inwestycyjnym gminy.
- 4) Z uwagi na częste prowadzenie działalności gospodarczej w miejscu zamieszkania dopuszcza się przeznaczenie w mpzp terenów mieszkaniowych pod zabudowę mieszaną – mieszkaniowo-usługową.
- 5) Przyjmuje się, iż maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, będzie wynosić:
  - a) nowe budynki usługowe: nie więcej niż 51 budynków (co odpowiada 31255 m² powierzchni użytkowej),
  - b) nowe budynki produkcyjne: (w tym budynki przemysłowe, zbiorniki, silosy i budynki magazynowe): nie więcej niż 125 budynków (co odpowiada 40544 m² powierzchni użytkowej),

- c) pozostałe funkcje zabudowy: w zależności od aktualnych potrzeb.
- 6) Określając ilość nowych terenów pod zabudowę przyjmuje się utrzymanie istniejących parametrów określających przestrzenne minimum zdrowotne i społeczne, określone sposobem i powierzchnią zagospodarowania danego terenu:
- a) zabudowa usługowa:
    - powierzchnie działek zainwestowanych w gminie wahają się od 700 do 5000 m²,
    - przeciętnie powierzchnia działki pod 1 budynek usługowy wynosi ok. 1500 m²,
    - na 1 ha terenów usługowych przypada od 2 do 8 budynków,
    - przeciętnie na 1 ha terenów usługowych przypada 5 budynków usługowych,
    - przeciętnie 50% terenów pełni funkcje obsługowe (komunikacja, zieleń, infrastruktura techniczna),
  - b) zabudowa produkcyjna:
    - przeciętnie powierzchnia działki pod 1 budynek produkcyjny wynosi ok. 3500 m²
    - przeciętnie na 1 ha terenów produkcyjnych przypadają 2 budynki produkcyjne,
    - przeciętnie 50% terenów pełni funkcje obsługowe (komunikacja, zieleń, infrastruktura techniczna),
  - c) pozostałe funkcje zabudowy:
    - powierzchnie działek pod pozostałe funkcje zabudowy są dostosowane do typu zabudowy i aktualnych potrzeb.
- 8) Uwzględniając parametry zagospodarowania terenów już zainwestowanych, określono zapotrzebowanie na nowe tereny pod zabudowę, wynikające z przeprowadzonych analiz, przy założeniu maksymalnej powierzchni zabudowy (mpzp) na poziomie:
- a) zabudowa mieszkaniowo-letniskowa (otoczenie zbiornika wodnego „Dębowa”):
    - 40%: 5,0 ha;
  - b) zabudowa usługowa - przy założeniu maksymalnej powierzchni zabudowy (mpzp) na poziomie:
    - 60%: 19,3 ha,
    - 50%: 21,2 ha,
    - 40%: 23,4 ha,
    - 30%: 25,8 ha;
  - c) zabudowa produkcyjna - przy założeniu maksymalnej powierzchni zabudowy (mpzp) na poziomie:
    - 70%: 11,6 ha,
    - 60%: 12,8 ha,
    - 50%: 14,1 ha,
    - 40%: 15,5 ha,
  - d) pozostałe funkcje – w zależności od potrzeb.
- 9) Zakłada się utrzymanie dotychczasowych standardów w zakresie wielkości działek, szczególnie pod zabudowę mieszkaniową, dzięki czemu nowopowstająca zabudowa będzie swoją intensywnością odpowiadać zabudowie istniejącej i wpisywać się w krajobraz istniejących układów urbanistycznych.

10. Uwarunkowania wynikające ze stanu prawnego gruntów

Na obszarze gminy przeważa prywatna forma własności gruntów.

Struktura własnościowa gruntów rolnych w gminie przedstawia się następująco:

Powierzchnia gminy ogółem: 979100 ha , w tym:

- gospodarstwa indywidualne – 5542 ha - 55,1%
- grunty AWRSP grunty w dzierżawie – 2523 ha – 25,1%
- grunty spółek rolniczych, grunty własne – 736 ha – 7,3%
- grunty RSP – 343 ha – 3,45
- grunty kółek rolniczych – 20 ha – 0,2%
- grunty pozostałe – 893 ha – 8,9%.

Przewaga własności gruntów prywatnych jest dużym ogranicznikiem dla inwestorów z zewnątrz. Wiąże się to bowiem zarówno ze zgodą na odsprzedaż gruntu, ale także z ceną gruntu. W gminie występują stosunkowo wysokiej klasy grunty, co ma decydujący wpływ na ich zakup.

Większość terenów, które w wyniku analiz zostały uznane jako potencjalne dla rozwoju zabudowy mieszkaniowej, przeważnie położone w lukach lub przylegające bezpośrednio do istniejącej zabudowy stanowią tereny prywatne.

11. Uwarunkowania wynikające z: występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych

W gminie Reńska Wieś występują obszary o wysokich walorach przyrodniczych objęte ochroną prawną. Obiektami chronionymi, które posiadają duże walory przyrodnicze i krajobrazowe są:

= **parki uznane za zabytki kultury.**

W gminie Reńska Wieś znajdują się 3 parki objęte ochroną konserwatorską, we wsiach:

- **Park podworski** w Komornie
- **Park przypałacowy** w Długomiłowicach
- **Park przypałacowy** w Większycach

= **obszar chronionego krajobrazu „Łęg Zdieszowicki”**

„Łęg Zdieszowicki” jako kompleks dobrze zachowanych, łągów jesionowo – wiaźowych nad Odrą i jedyne taki zachowany kompleks w tej części doliny Odry jest proponowany do ustanowienia go obszarem Natura 2000.

= **użytek ekologiczny „Naczysławki”**

= **pomniki przyrody.**

12. Uwarunkowania wynikające z: występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

Na obszarze gminy nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.

13. Uwarunkowania wynikające z:

występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla

a) kopaliny

Na obszarze gminy występują **dwie** udokumentowane złoża:

- złożo piasku i żwiru , w części wyeksploatowane „Dębowa”
- złożo torfu leczniczego „Większyce”
- złożo piasku i żwiru „Dębowa 2”
- złożo piasku i żwiru „Kobylice IV”

Warunki struktur geologicznych gminy nie są predestynowane do zalegania złóż innych niż pospolite kruszywo naturalne piasku i żwiru.

b) zasoby wód podziemnych

Zasoby wód podziemnych są nierównomiernie rozmieszczone w przestrzeni województwa opolskiego. Obszar południowy, na którym położona jest gmina Reńska Wieś jest stosunkowo bogaty w wody podziemne.

Gmina Reńska Wieś w całości położona jest na terenie zasobnego w wody podziemne zbiornika GZWP nr 332 – Subniecka Kędzierzyńsko – Głubczycka.

Jest to trzeciorzędowy zbiornik o ośrodku porowym.

Północna część gminy stanowi obszar najwyższej ochrony (ONO), pozostała część obszaru gminy stanowi obszar wysokiej ochrony (OWO).

Fragment obszaru zmiany nr 4 znajduje się w zasięgu obszaru najwyższej ochrony (ONO) Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 332 „Subniecka kędzierzyńsko-głubczycka”, którego lokalizację wskazano na rysunku zmiany nr 4 studium.

c) udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla

Na obszarze objętym niniejszą zmianą studium nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Na obszarze zmiany nr 4 studium nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

14. Uwarunkowania wynikające z:

występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych

Na obszarze gminy nie zostały wyznaczone tereny obszarów górniczych na podstawie przepisów odrębnych.

Na obszarze zmiany nr 4 studium nie występują tereny górnicze wyznaczone na podstawie przepisów odrębnych.

15. Uwarunkowania wynikające ze:

stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami.

15.1. Komunikacja

Gmina Reńska Wieś jest bardzo dobrze skomunikowana. Posiada połączenia zewnętrzne drogowe i kolejowe z innymi jednostkami gminnymi gospodarczymi regionu i kraju.

= **kolejowe** –

- **magistralna linia kolejowa nr 137** relacji Katowice – Legnica

= **drogowe**

Istniejące w gminie drogi zaliczone są do dróg:

- krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

SIEĆ DRÓG: KRAJOWYCH, WOJEWÓDZKICH, POWIATOWYCH

DROGA	NR	RELACJI
Krajowa klasy G	38	Kędzierzyn – Koźle – granica państwa
Krajowa klasy G	40	Granica państwa - Pyskowice
Krajowa klasy G	45	Granica państwa - Złoczew
Wojewódzka klasy Z	418	Kędzierzyn – Koźle – droga nr 40
powiatowa	1408 0	Walce - Zdieszowice
powiatowa	1409 0	Większyce - Wygoda
powiatowa	1410 0	Wygoda - Urbanowice
powiatowa	1411 0	Wygoda - Urbanowice
powiatowa	1413 0	Bytków – Droga nr 418
powiatowa	1423 0	Długomiłowice – Sukowice
powiatowa	1429 0	Długomiłowice - Gierałtowice - Droga 418
powiatowa	1430 0	Gierałtowice – Droga nr 418 - Ostroźnica
powiatowa	1431 0	Kamionka - Poborszów
powiatowa	1470 0	Pokrzywnica - Dobieszowice

Źródło: Urząd Gminy

Wykaz dróg gminnych w gminie Reńska Wieś

Lp.	Numer drogi	Nazwa ciągu drogowego	Uwagi
1.	107561 O	Reńska Wieś, ul. Mała	
2.	107562 O	Reńska Wieś, ul. Zielona	
3.	107563 O	Reńska Wieś, ul. Łąkowa	Od DW 418 do końca zabudowań
4.	107564 O	Reńska Wieś, ul. Reński Koniec	
5.	107565 O	Reńska Wieś, ul. Żabia	

105

Lp.	Numer drogi	Nazwa ciągu drogowego	Uwagi
6.	107566 O	Reńska Wieś, ul. Fabryczna	
7.	107567 O	Reńska Wieś, ul. Polna	
8.	107568 O	Reńska Wieś, ul. Stroma	
9.	107569 O	Reńska Wieś, ul. Dolna	
10.	107570 O	Reńska Wieś, ul. Boczna	
11.	107571 O	Reńska Wieś, ul. Dworcowa	
12.	107572 O	Reńska Wieś, ul. Lipowa	
13.	107573 O	Reńska Wieś, ul. Gierałtowska	
14.	107574 O	Reńska Wieś, ul. Piaskowa	
15.	107575 O	Reńska Wieś, ul. Harcerska	
16.	107576 O	Reńska Wieś, ul. Górna	
17.	107577 O	Reńska Wieś, ul. Związkowa	
18.	107578 O	Reńska Wieś, ul. Brzegowa	
19.	107579 O	Reńska Wieś, ul. Łąkowa	od ul. Żabiej do ul. Łąkowej (rów)
20.	107580 O	Reńska Wieś, ul. Młyńska	
21.	107581 O	Reńska Wieś, ul. Rajska	
22.	107582 O	Reńska Wieś, ul. Ogrodowa	
23.	107583 O	Reńska Wieś, ul. Kamienna	
24.	107584 O	Reńska Wieś, ul. Dębowa	
25.	107585 O	Reńska Wieś, ul. Raciborska	łącznik przez wieś od DW 418 do DK 45
26.	107586 O	Reńska Wieś, ul. Wyzwolenia	
27.	107587 O	Reńska Wieś, ul. Klonowa	
28.	107588 O	Reńska Wieś, ul. Słoneczna	
29.	107589 O	Reńska Wieś, ul. 1 Maja	
30.	107590 O	Reńska Wieś, ul. Kwiatowa	
31.	107591 O	Reńska Wieś, ul. Obywatelska	
32.	107592 O	Reńska Wieś, ul. Przyjaciół	
33.	107593 O	Reńska Wieś, ul. Spokojna	
34.	107594 O	Reńska Wieś, ul. Sportowa	
35.	107595 O	Długomiłowice, ul. Żabnik	
36.	107596 O	Długomiłowice, ul. Dębowska	
37.	107597 O	Długomiłowice, ul. Polna	
38.	107598 O	Długomiłowice, ul. Krótka	
39.	107599 O	Długomiłowice, ul. Tarnowska	
40.	107600 O	Długomiłowice, ul. Kościelna	
41.	107601 O	Długomiłowice, ul. Cmentarna	
42.	107602 O	Długomiłowice, ul. Długa	
43.	107603 O	Długomiłowice, ul. Stara	
44.	107604 O	Długomiłowice, ul. Parkowa	
45.	107605 O	Długomiłowice, ul. Familijna	
46.	107606 O	Długomiłowice, ul. Naczysławska	
47.	107607 O	Długomiłowice, ul. Kwiatowa	
48.	107608 O	Długomiłowice, ul. Słoneczna	
49.	107609 O	Długomiłowice, ul. Kwiatowa	DK45 – DP 1431 O
50.	107610 O	Długomiłowice, ul. Ogrodowa	
51.	107611 O	Długomiłowice, ul. Główna	
52.	107612 O	Długomiłowice, droga na działce 404/7	
53.	107613 O	Długomiłowice, (DK45) – Gierałtowice (DP 1429 O)	

Lp.	Numer drogi	Nazwa ciągu drogowego	Uwagi
54.	107614 O	Mechnica, ul. Kwiatowa	
55.	107615 O	Mechnica, ul. Polna	
56.	107616 O	Mechnica, ul. Młyńska	
57.	107617 O	Mechnica, ul. Leśna	
58.	107618 O	Mechnica, ul. Borki	DG 107626 O – skrz. z drogą do pół
59.	107619 O	Mechnica, ul. Borki	Od DG 107625 O do pół
60.	107620 O	Mechnica, ul. Borki	DG 107618 O – DG 107626 O
61.	107621 O	Mechnica, ul. Bródek	Od DG 107626 O – DP1408 O
62.	107622 O	Mechnica, ul. Bródek	Od DG 107626 O do pół
63.	107623 O	Mechnica, ul. Bródek	DG 107620 O –do drogi polnej
64.	107624 O	Mechnica ul. Bródek	DG 107620 O – DG 107625 O
65.	107625 O	Mechnica, ul. Banatki – ul. Przyjaciół	
66.	107626 O	Mechnica, ul. Kolonia	
67.	107627 O	Mechnica, ul. Polna	
68.	107628 O	Więszczyce, ul. Hahna	
69.	107629 O	Więszczyce, ul. Bez nazwy na działce 707	DK 45 – ul. Długa
70.	107630 O	Więszczyce, ul. Parkowa	
71.	107631 O	Więszczyce, ul. Ogrodowa	
72.	107632 O	Więszczyce, ul. Księżycowa	
73.	107633 O	Więszczyce, ul. Szkolna	
74.	107634 O	Komorno - Radziejów	
75.	107635 O	Więszczyce ul. Długa	
76.	107636 O	Więszczyce, ul. Krótka	
77.	107637 O	Więszczyce, ul. Piękna	
78.	107638O	Więszczyce, ul. Kwiatowa	
79.	107639 O	Więszczyce, ul. Harcerska	
80.	107640 O	Więszczyce, ul. Głogowska	Od DK40 do końca
81.	107641 O	Więszczyce, ul. Głogowska	Od DK 40 do końca zabudowy
82.	107642 O	Więszczyce, droga na działkach nr 592/12, 591/7, 591/11	
83.	107643 O	Więszczyce, droga na działce nr 148 i części działki 147/42	
84.	107644 O	Więszczyce, od DG 107685 O do DG 107685 O	
85.	107645 O	Więszczyce, od DG 107686 O do pola	
86.	107646 O	Więszczyce, od DG 107686 O do pola	
87.	107647 O	Więszczyce, ul. Majątkowa	
88.	107648 O	Łężce, ul. Stara	
89.	107649 O	Łężce, ul. Cmentarna	
90.	107650 O	Łężce, ul. Kościelna	
91.	107651 O	Łężce, ul. Szkolna	DP 1409 O – DP 1410
92.	107652 O	Łężce, ul. Polna.	DG 107652 O – DP1409 O
93.	107653 O	Łężce, ul. Polna	
94.	107654 O	Pociękarb, ul. Leśna	
95.	107655 O	Naczęsławki, ul. Przyjaźni	

Lp.	Numer drogi	Nazwa ciągu drogowego	Uwagi
96.	107656 O	Naczęsławki, ul. Polna	
97.	107657 O	Naczęsławki, ul. Zielona	
98.	107658 O	Naczęsławki, ul. Lipowa	
99.	107659 O	Komorno, ul. Harcerska	
100.	107660 O	Komorno + Kamionka	
101.	107661 O	Poborszów, ul. Wygon	
102.	107662 O	Poborszów, ul. Chałupki	
103.	107663 O	Poborszów, ul. Gościnną	
104.	107664 O	Poborszów – Komorno	
105.	107665 O	Gierałtowice, ul. Strażaków	
106.	107666 O	Gierałtowice - Łężce	
107.	107667 O	Dębowa, ul. Żabnik	
108.	107668 O	Dębowa, ul. Polna	
109.	107669 O	Kobylice - Dębowa	
110.	107670 O	Pokrzywnica, ul. Cmentarna	
111.	107671 O	Pokrzywnica, ul. Młyńska	
112.	107672 O	Pokrzywnica, ul. Leśna	
113.	107673 O	Pokrzywnica, ul. Gościęcicka	
114.	107674 O	Pokrzywnica – Kolonia (1 Maja do Serwatków)	
115.	107675 O	Pokrzywnica, ul. Szkolna	
116.	107676 O	Pokrzywnica, ul. Serwatków	
117.	107677 O	Pokrzywnica, ul. Łąkowa	
118.	107678 O	Pokrzywnica, ul. Ogrodowa	
119.	107679 O	Pokrzywnica, ul. Słoneczna	
120.	107680 O	Pokrzywnica – Komorno	
121.	107681 O	Kamionka, ul. Młyńska	
122.	107682 O	Kamionka, ul. Bródek	
123.	107683 O	Radziejów – Bytków	
124.	107684 O	Radziejów droga na działce nr 51/15	
125.	107685 O	Radziejów, ul. Pawłowska	DP 1409 O – DG 107684 O
126.	107686 O	Radziejów, ul. Pawłowska	DP 1409 O – DG 107684 O
127.	107687 O	Poborszów – droga przez wieś	
128.	107688 O	Więszycze ul. Kozielska (od ronda do granicy z Kędzierzynom – Koźlem)	

DK – droga krajowa DW – droga wojewódzka

DP – droga powiatowa DG – droga gminna

Wg załącznika nr 18 do uchwały nr 346/2003 Zarządu województwa Opolskiego z dnia 06.05.2003 roku w sprawie nadania numerów drogom gminnym na terenie województwa opolskiego .

+ uchwała nr 1678/2008 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 08 kwietnia 2008r w sprawie drogi gminnej w Poborszowie – droga przez wieś

+ + uchwała nr 5713/2010 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 19 października 2010 r. w sprawie drogi gminnej w Więszycach ul. Kozielska – rondo do granicy z Kędzierzynom – Koźlem.

15.2. Infrastruktura Techniczna

15.2. 1. Zaopatrzenie w wodę

Gmina Reńska Wieś posiada uregulowany i zorganizowany system zaopatrzenia mieszkańców wsi w wodę.

Z ujęcia wody „Więszyce” korzystają wsie położone w północnej części gminy: Łężce, Bytków, Pociękarb, Mechnica, Kamionka, Poborszów, Komorno, Pokrzywnica, Radziejów i Więszyce. SUW Więszyce po generalnym remoncie jest bardzo nowoczesnym obiektem spełniającym wszelkie normy techniczne.

Wsie Reńska Wieś, Dębowa, Długomiłowice zaopatrywane są z ujęcia wody w K – Koźlu.

Ujęcie wody „Gierałtowiec” zaopatruje w wodę wsie: Gierałtowiec, Nacząsławki i Przedborowice (gm. Pawłowiczki). Ujęcie wody posiada pozwolenie wodnoprawne na czas oznaczony tj. do 31.12.2010 roku.

15.2. 2. Odprowadzanie ścieków

Gmina Reńska Wieś jest w trakcie realizacji pełnego kompleksowego systemu odprowadzania i utylizacji ścieków komunalnych.

Z zabudowy nie posiadającej zorganizowanego systemu gospodarki ściekami, ścieki bytowe gromadzone są w zbiornikach przydomowych tzw. szambach i wywożone taborem asenizacyjnym do oczyszczalni ścieków najczęściej w Kędzierzynie – Koźlu.

Zorganizowany system gospodarki ściekami posiadają wsie: Więszyce, Reńska Wieś i Długomiłowice, Gierałtowiec, Nacząsławki, Radziejów.

W gminie istnieje jedna oczyszczalnia ścieków we wsi Długomiłowice, oddana do użytku w 1997 roku o przepustowości $Q_{sr} = 234m^3/d$, do której sukcesywnie podłączane są poszczególne posesje. Oczyszczalnia obejmuje:

- część mechaniczną (przepompownia, kraty, piaskownik pionowy, osadnik – zbiornik flotacyjno – sedymentacyjny)
- biologiczną (bioreaktory ze złożem fluidalnym, osadnik wtórny – zbiornik flotacyjno – sedymentacyjny)
- część przeróbki osadów (bioreaktor osadu – ze złożem fluidalnym, zbiornik osadu, zbiornik ociekowy).

Ponadto istnieją jedna lokalna oczyszczalnia ścieków w Komornie, do której podłączone jest osiedle bloków wielorodzinnych dawnych pracowników PGR.

Budowa zorganizowanego systemu odprowadzania ścieków jest priorytetowym działaniem, które decydować będzie o dalszych szansach i tempie rozwoju gminy.

Brak obiektów przemysłowych na obszarze gminy powoduje, że nie występuje problem ścieków przemysłowych.

Długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy wynosi:

- grawitacyjnej 42 330,44mb
- kanalizacji tłocznej – 10330,40 mb
- razem – 52 660,84 mb:**
- przyłączy – 19 956,28mb, sztuk – 1022; przepompownie – 16.

Gmina prowadzi zaawansowane działania nad wyposażeniem gminy w zorganizowany system kanalizacji sanitarnej.

Aktualnie wsie:

- Radziejów – sieć kanalizacyjna zostanie wykonana do końca 2009 roku
- Bytków, Komorno i Pociękarb – w trakcie opracowania dokumentacji technicznej,
- Pokrzywnica – posiada pozwolenie na budowę kanalizacji,
- Poborszów, Mechnica i Kamionka wymagają podjęcia prac opracowania dokumentacji.

15.2.3. Elektroenergetyka

* w zakresie sieci wysokich napięć

przez obszar gminy przebiegają linie wysokiego napięcia:

- **dwutorowa 400KV** relacji Dobrzeń Wielki - Wielopole

- **jednotorowa 110 KV** relacji Chemik (Kędzierzyn) – Studzienna (Racibórz)
- **dwutorowa 110KV** relacji Blachownia – Ceglana (Głogówek) i Zdzeszowice – Hajduki (Nysa)

* w zakresie niskich napięć

mieszkańcy gminy i jednostki gospodarcze są w pełni wyposażone w energię elektryczną za pośrednictwem stacji transformatorowych 15/0,4KV zasilanych z GPZ Koźle i GPZ Cerekiew. Linie 15KV wykonane jako napowietrzne o zróżnicowanych przekrojach przewodów. Elektroenergetyczna sieć rozdzielcza jest dobrze rozbudowana i zapewnia odbiorcom dostarczanie energii elektrycznej o właściwych parametrach. Sieć ta wymaga modernizacji i remontów.

Zmiana nr 4

Na obszarze objętym zmianą nr 4 studium zlokalizowana jest następująca istniejąca infrastruktura elektroenergetyczna dystrybucyjna (sieć dystrybucyjna energii elektrycznej):

- linie napowietrzne średniego napięcia 15 kV,
- linie napowietrzna i kablowe niskiego napięcia 0,4 kV,
- stacje elektroenergetyczne 15/0,4 kV.

Wzdłuż przebiegu istniejących i planowanych linii elektroenergetycznych będących częścią sieci dystrybucyjnej energii elektrycznej należy uwzględnić pasy techniczne (pasy ochrony funkcyjnej) w obrębie tychże linii.

15.2.4. Gazownictwo

Gmina nie posiada sieci gazowniczej. Mieszkańcy gminy korzystają jedynie z gazu w butlach lub ze zbiorników lokalizowanych na działkach. Istnieje możliwość budowy odgałęzienia gazociągu przebiegającego przez teren miasta Zdzeszowice i budowy na terenie gminy sieci dystrybucyjnej. Podłączenie gminy Reńska Wieś do sieci gazowej jest uwarunkowane od techniczno-ekonomicznej opłacalności inwestycji, a wpływ na nią mają przede wszystkim sytuacja gospodarcza, warunki rynku paliw, struktura finansowania inwestycji (dostępność funduszy pomocowych i dotacji), a przede wszystkim ilość chętnych odbiorców gazu – w tym przemysłowych.

15.2.5. Telekomunikacja

Gmina jest wyposażona w sieć telekomunikacyjną.

15.2.6. Ciepło

Gmina nie posiada zorganizowanego systemu ciepłowniczego. Zabudowa mieszkaniowa, gospodarcza, usługowa, jednostki administracyjne i gospodarcze są zasilane w ciepło z własnych lokalnych źródeł opalanych przeważnie węglem i miałem węglowym.

Na terenie gminy około 40 obiektów jest opalanych olejem lub gazem. Ilość ta ciągle wzrasta.

15.2.7. Odnawialne źródła energii

- analiza w tym zakresie istniejących uwarunkowań na obszarze gminy

Komisja Europejska 10 stycznia 2007 r. przedstawiła pakiet działań w obszarze energii i zmian klimatu stanowiący podstawę nowej polityki energetycznej dla Europy, której głównym strategicznym założeniem jest 20% redukcja emisji gazów cieplarnianych.

20% udział energii odnawialnej w konsumpcji całej UE i 20% zmniejszenie zużycia energii do 2020 roku. Do rozwoju energii zobligowana została również Polska.

Zgodnie z art.3 pkt.20 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (t.j.: Dz. U. z 2006r. Nr 89, poz.625 z późn. zm.) odnawialne źródło energii to źródło wykorzystujące w 110

procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energii pozyskiwaną z biomasy, biogazu wysypiskowego, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków oraz rozkładu składowanych szczątków roślinnych zwierzęcych.

W warunkach gminy Reńska Wieś może być brana pod uwagę produkcja energii z wykorzystaniem spadku rzek, wiatru, promieniowania słonecznego, biomasy i biogazu. Z wyżej wymienionych szczególnego uwzględnienia w polityce przestrzennej wymaga rozwój elektrowni wodnych i ostatnio w szczególności energetyki wiatrowej.

Wiatr jako bezkosztowa siła napędowa elektrowni wiatrowej ma bezpośredni i najważniejszy wpływ na wydajność. Dla zweryfikowania terenu pod względem siły wiatru konieczne jest przeprowadzenie przez okres co najmniej 1 roku pomiarów za pomocą specjalnie do tego przystosowanego masztu, które pozwolą wstępnie ocenić, czy teren nadaje się pod tego rodzaju inwestycje.

W gminie Reńska Wieś nie były przeprowadzone takie badania.

Została przeprowadzona jedynie wstępna ocena na podstawie konfiguracji terenu.

Teren pod realizację farmy wiatrowej powinien cechować się:

- znacznym oddaleniem od zabudowy mieszkaniowej dla zapewnienia zachowania wymaganych standardów akustycznych.
- nie być zalesiony,
- posiadać grunty o dobrej nośności.

Na obszarze gminy Reńska Wieś istnieją średnio i dobre korzystne warunki terenowe dla lokalizacji elektrowni wiatrowych (duża powierzchnia gruntów rolnych bez zabudowy, niewielka ilość lasów, ukształtowanie terenu pozwalające na wzrost siły wiatru).

Elektrownie, w tym i wiatrowe budzą kontrowersje, które dotyczą głównie:

- zbyt duża ingerencja w krajobraz,
- zagrożenie ptactwu,
- emisji hałasu, a zwłaszcza infradźwięków,
- błysków słonecznych odbijających się od łopat wiatraków (tzw. „efekt dysko”).

Ingerencja farm wiatrowych w krajobraz – jest istotna i bezdyskusyjna.

W związku z tym inwestycje tego rodzaju nie powinny być lokalizowane na obszarach o wysokich walorach krajobrazowych, krajobrazowych rezerwach przyrody, na obszarach parków krajobrazowych ich otulin oraz na obszarach chronionego krajobrazu. Takie stanowisko wyraziła Wojewódzka Rada Ochrony Przyrody w Opolu.

W opracowaniach przyrodniczych ekofizjograficznych na poziomie województwa opolskiego wydzielone zostały obszary szczególnej ochrony przyrody i krajobrazu, które powinny być wyłączone z lokalizacji farm wiatrowych. Są to : południowo – zachodnia i południowa część województwa – Płaskowyż Głubczycki, Wzgórza Strzelińskie; istniejące i projektowane parki krajobrazowe – Góra św. Anny, Góry Opawskie, Stobrawski Park Krajobrazowy, Dolina Małej Panwi; obszary o walorach krajobrazowych: strefa moren czołowych w obrębie Równiny Namysłowskiej (gm. Wilków), Równina Opolska (gm. Byczyna), Wyżyna Woźnico – Wieluńska (gm. Gorzów, Rudniki) oraz doliny rzeczne, w szczególności dolina Odry.

Na obszarze gminy Reńska Wieś strefy te obejmują dolinę rzeki Odry a także obszar chronionego krajobrazu „Łęg Zdieszowicki” planowany na obszar Natura 2000 położony na obszarze doliny Odry w północno – wschodniej części gminy.

Uwzględniając obszar doliny Odry z obszarem chronionego krajobrazu pozostały obszar gminy, w szczególności jej południowo-zachodnia część spełnia warunki dla możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych.

Hałas – dotychczasowa wiedza i praktyka w tym zakresie wskazuje, że turbiny wiatrowe muszą być lokalizowane w odpowiedniej odległości od zabudowań mieszkalnych. Uznano, że taka wystarczająca odległość bezpieczna dla siedlisk ludzkich wynosi 500m. Faktyczny zasięg hałasu zależy jednak od rodzaju użytych turbin wiatrowych, ich liczby, szorstkości terenu, a nawet gęstości powietrza. Badania takie winny być wykonane na etapie realizacji inwestycji.

Infradźwięki- stanowiły problem w początkowym okresie rozwoju elektrowni wiatrowych. Obecnie zaostżenia prawne i rozwój techniki w tym zakresie doprowadził do uzyskania konstrukcji prawie nie emitujących infradźwięków.

Błyski słoneczne – nowoczesne turbiny wiatrowe wykonywane są z materiałów matowych, minimalizujących odbijanie światła słonecznego.

Biorąc powyższe uwarunkowania pod uwagę istnieją w gminie tereny, z wyłączeniem terenów o wyróżniających się walorach krajobrazowych gdzie farmy wiatrowe mogłyby być zlokalizowane z zachowaniem wymaganych standardów akustycznych oraz przy zachowaniu odległości od istniejącej i planowanej zabudowy.

Zasadniczym warunkiem powinno być sporządzenie koncepcji planowanego zagospodarowania farm wiatrowych i na jej podstawie przeprowadzenie niezbędnych badań i analiz uwzględnionych w dalszym etapie inwestycyjnym .

W przypadku elektrowni wodnych wykorzystujących siłę wody istnieje możliwość w gminie jej wykorzystania dla pozyskiwania czystej energii. W celu ograniczenia wpływu na środowisko wód w pierwszej kolejności powinny być wykorzystane istniejące piętrzenia na rzekach Odry, Swornicy i Olchy. Zarówno istniejące jak i nowe piętrzenia wodne umożliwiające budowę elektrowni wodnych powinny być również poparte odpowiednimi badaniami i analizami pozwalającymi na ocenę ich wpływu na środowisko a także ocenę względów opłacalności ekonomicznej. Takie analizy wykraczają poza możliwości na etapie sporządzenia studium , które wskazuje jedynie na takie możliwości.

16. Uwarunkowania wynikające z: ze stanu funkcjonowania środowiska gminy

16.1. Powietrze atmosferyczne

Klimat gminy należy do jednych z najłagodniejszych w województwie. Jego łagodność przejawia się niskimi amplitudami temperatur , niezbyt dużą ilością opadów, długim sezonem wegetacyjnym. Zimy są tu łagodne i stosunkowo krótkie, lata długie i ciepłe.

Gmina Reńska Wieś posiada również zróżnicowane warunki mikroklimatyczne, co związane jest ze zróżnicowaniem rzeźby terenu, występowaniem wieloprzestrzennych ekosystemów wodnych, łąkowych i leśnych. Zróżnicowanie to uwarunkowuje zmienność warunków bioklimatycznych w zakresie insolacji, przewietrzania, produkcji tlenu, zwilgocenia, produkcji ozonu, struktury jonowej.

Gmina Reńska Wieś jest gminą gdzie przejawia się wpływ rolnictwa i przemysłu. Na jej terenie głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego są zanieczyszczenia komunikacyjne (liniowe), zanieczyszczenia pochodzące ze źródeł niskiej emisji oraz w znacznym stopniu przemysłowe (punktowe).

Koncentracja źródeł zanieczyszczeń w gminie Reńska Wieś powoduje także zanieczyszczenie okolicznych terenów. Stopień zanieczyszczenia w dużej mierze zależy od siły i kierunku wiatru (zasięg przenoszonych zanieczyszczeń) oraz częstotliwości wiatrów (ilość przenoszonych

zanieczyszczeń). W przypadku gminy Reńska Wieś rzadko występują wiatry z kierunków wschodnich i północno – wschodnich a także przemysłowych rejonów Czech – masy powietrza transgranicznego w górnych warstwach atmosfery ulegają znacznemu rozrzedzeniu.

Emisja niska

W gminie problemem jest emisja zanieczyszczeń ze spalania węgla kamiennego w lokalnych kotłowniach i paleniskach indywidualnych oraz słaby rozwój zorganizowanej sieci ciepłej i gazowej. Około 95% gospodarstw domowych objęta jest ogrzewaniem indywidualnym – posesje opalane węglem i koksem. Jedynie 5% jest ogrzewana ze zbiorowych kotłowni, bądź za pomocą innych źródeł energii ciepłej (np. olejem).

Przyjmując, że rocznie w gospodarstwie domowym spala się ok. 5 ton węgla, do atmosfery ze źródeł niskiej emisji na terenie gminy dostaje się ok. 238,00 MgSO₂, 28,90MgNo₂, 136,00MGCO.

Emisja komunikacyjna

Zanieczyszczenia komunikacyjne należą do czynników najbardziej obciążających powietrze atmosferyczne. Szczególnie uciążliwe są zanieczyszczenia gazowe powstające w trakcie spalania paliw przez pojazdy mechaniczne.

Drugą grupę emisji komunikacyjnych stanowią pyły, powstające w wyniku tarcia i zużywania się elementów pojazdów.

Ze względu na istniejące szlaki komunikacyjne przebiegające przez obszar gminy Reńska Wieś i ilość przejeżdżających pojazdów zanieczyszczenia z tego tytułu mają wpływ na zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego.

Hałas i wibracje

Hałas stanowi jedno ze źródeł zanieczyszczenia środowiska, wzrastające w ostatnich latach w związku z rozwojem komunikacji, uprzemysłowieniem i postępującą urbanizacją gminy. Hałas jest jednym z najbardziej uciążliwych czynników wpływających ujemnie na środowisko i samopoczucie człowieka.

Według źródeł powstawania wyróżnia się trzy główne rodzaje hałasu:

- hałas przemysłowy powodowany przez urządzenia i maszyny w obiektach przemysłowych i usługowych,
- hałas komunikacyjny pochodzący od środków transportu drogowego, kolejowego
- hałas komunalny występujący w budynkach mieszkalnych, szczególnie wielorodzinnych i w obiektach użyteczności publicznej.

Na terenie Gminy Reńska Wieś nie były przeprowadzane pomiary hałasu i wibracji w środowisku. Można założyć, że na terenie gminy najbardziej uciążliwe źródła hałasu to przemysł, zakłady drobnej wytwórczości, rzemieślnicze, usługowe i komunikacja drogowa, a przede wszystkim droga krajowa relacji Opole – Racibórz.

Hałas przemysłowy w gminie stanowi zagrożenie o charakterze lokalnym i zależy od parku maszynowego, zastosowanej izolacji hal produkcyjnych, a także prowadzonych procesów technologicznych oraz funkcji urbanistycznej sąsiadujących z nim terenów.

Z uwagi na słabo rozwinięty przemysł na terenie gminy, skutki hałasu przemysłowego nie są uciążliwe dla mieszkańców gminy.

Pewną uciążliwość stanowią zakłady rzemieślnicze i usługowe zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej. Wpływ ich na ogólny klimat akustyczny gminy nie jest znaczący, jednak są one przyczyną lokalnych negatywnych skutków odczuwalnych przez okolicznych mieszkańców. Do zakładów takich należą: warsztaty mechaniki pojazdowej, blacharskie, ślusarskie, stolarskie, kamieniarskie, krawieckie.

Na terenie Gminy nie ma zakładów posiadających decyzje ustalającą dopuszczalny poziom hałasu jaki może być emitowany do środowiska.

Hałas komunikacyjny jest najbardziej uciążliwym źródłem hałasu na terenie gminy. Z uwagi na wzrastającą liczbę pojazdów i zwiększające się natężenie ich ruchu można przyjąć, że na terenie gminy utrzymuje się tendencja wzrostowa natężenia hałasu związanego z ruchem kołowym. Przyczyną wzrostu uciążliwości jest również zła jakość nawierzchni dróg.

Hałas kolejowy na terenie gminy ma znaczenie marginalne ze względu na mniejszą gęstość sieci trakcyjnej i mniejsze natężenie ruchu.

Hałas osiedlowy i mieszkaniowy występuje w wyniku stosowania „oszczędnych” materiałów i konstrukcji budowlanych. Hałas wewnątrz osiedlowy spowodowany jest przez pracę silników samochodowych, wywożenie śmieci, dostawy do sklepów, głośna muzykę radiową. Do tych hałasów dołącza się niejednokrotnie bardzo uciążliwy hałas wewnątrz budynku, spowodowany wadliwym funkcjonowaniem instalacji wodno – kanalizacyjnej, centralnego ogrzewania.

Wibracje pojawiające się na terenie gminy są źródłem wibracji pochodzących od narzędzi i urządzeń oraz wibracji przenoszonych z podłoża, np. z drgających podłóg, siedzeń w pojazdach mechanicznych – występują sporadycznie i o małym natężeniu.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Z uwagi na sposób oddziaływania promieniowania na materię, widmo promieniowania elektromagnetycznego można podzielić na :

- jonizujące, które występuje w wyniku użytkowania zarówno wzbogaconych jak i naturalnych substancji promieniotwórczych w energetyce jądrowej, ochronie zdrowia, przemyśle,
  - niejonizujące, które występuje wokół linii energetycznych wysokiego napięcia, instalacji przemysłowych, urządzeń łączności, domowego sprzętu elektrycznego, elektronicznego itp.
- Promieniowanie jonizujące jest nieodłącznym elementem środowiska naturalnego, dociera z Kosmosu, z wnętrza Ziemi.

Promieniowanie niejonizujące jest emitowane na terenie gminy przez linie energetyczne średniego i wysokiego napięcia 110KV i 400KV.

Linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia przebiegające przez obszar gminy nie posiadają ustalonego obszaru ograniczonego użytkowania w trybie obowiązujących przepisów szczególnych – nie towarzyszy im problem wytwarzania pola elektrycznego i magnetycznego o natężeniu stwarzającym jakiegokolwiek zagrożenie. Wartości natężenia pola magnetycznego będą mniejsze niż 1kV/m . Można stwierdzić, iż na trasie przebiegu linii 110KV i 400KV przez teren gminy nie wystąpi zagrożenie elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym w stopniu zagrażającym zdrowiu ludzi i środowiska, gdyż linie te przebiegają poza terenami występowania zabudowy mieszkaniowej, a przewody zawieszono na wysokości bezpiecznej dla przebywania pod nią ludzi wykonujących prace rolne.

Zmiana nr 2 i zmiana nr 3

W celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi i na środowisko, na obszarze opracowania, na obszarze objętym zmianą nr 3 oraz na obszarze zmiany nr 4 obowiązują ograniczenia w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, wprowadzone i określone uchwałą nr XXXII/367/2017 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 26 września 2017 r.

16.2 .Stan zanieczyszczenia i przekształcenia powierzchni ziemi

Na terenie gminy Reńska Wieś nie były przeprowadzane badania stanu zanieczyszczenia gleb. Na terenie gminy nie ma rozwiniętego przemysłu w związku z powyższym nie występuje zanieczyszczenie gleb w stopniu zagrażającym ich jakości. Gospodarka rolna jest

prowadzona w sposób prawidłowy z „dużą kulturą rolną”. Pola nawożone są w sposób prawidłowy i nie stwierdzono znacznej degradacji terenów rolnych. Zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi mogą występować wzdłuż dróg, w szczególności krajowych i wojewódzkich.

16.3. Gospodarka odpadami

Gmina posiada uregulowaną gospodarkę odpadami.

Odpady komunalne oraz odpady inne niż niebezpieczne pochodzące z obszaru gminy są i będą składowane na składowisku odpadów w Polskiej Cerekwi lub w woj. Śląskim w miejscowościach Suboczyna albo Kamieńsk czyli poza terenem gminy. Funkcjonowanie składowiska przewiduje się do 2014 roku. Po zamknięciu składowiska odpadów w Ciężkowicach składowanie odpadów z obszaru gminy przewiduje się w Kędzierzynie – Koźlu. Gmina realizuje program selektywnej zbiórki odpadów.

Przeprowadzona analiza gminy Reńska Wieś w zakresie gospodarki odpadami wykazała, że istniejący system gospodarki odpadami obejmuje odpady powstałe w gospodarstwach domowych, w jednostkach działalności gospodarczej oraz obiektach użyteczności publicznej. Czynnikiem różnicującym skład odpadów komunalnych powstających w gospodarstwach domowych, jest istniejąca zabudowa mieszkaniowa wraz ze sposobem ogrzewania. W strukturze zabudowy gminy można wyróżnić typy zabudowy wytwarzającej odpady:

- zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i jednorodzinna, usługi, drobna wytwórczość.

Odpady komunalne

Z uwagi na skład, właściwości technologiczne oraz warunki i miejsca powstawania na obszarze gminy wytwarzane są następujące odpady komunalne:

- odpady domowe związane z bytowaniem ludzi w domach mieszkalnych,
- odpady z obiektów użyteczności publicznej i obsługi ludności – handel, usługi,
- odpady z terenów otwartych takie jak: zmiotki z ulic i chodników, z ulicznych koszy, z cmentarzy,
- odpady wielkogabarytowe takie jak zużyte meble, sprzęt gospodarstwa domowego, zużyty sprzęt elektroniczny.

Wg informacji Starostwa powiatu Kędzierzyńsko – Kozielskiego ilość odpadów przypadająca na jednego mieszkańca gminy wynosi ok. 125kg/M/a.

Na terenie gminy prowadzona jest selekcja odpadów w dwóch zakresach:

- segregacja odpadów komunalnych w „gniazdach” – szkło, plastik, papier, puszki,
- segregacja u „źródła” - szkło, puszki aluminiowe.

W 2003 roku zebrano posegregowanych odpadów:

- szkła – 11,200Mg
- plastiku – 0,620Mg

Posegregowane odpady przekazywane są m.in. do:

Makulatura – firmy handlowe zajmujące się skupem makulatury;

Tworzywa sztuczne - ALTVATER SULO Krapkowice i INTEREKO Opole;

Szkło - ALTVATER SULO Krapkowice, Huta szkła Opakowaniowego w Jedlicach, INTEREKO Opole.

Na terenie gminy rozmieszczonych jest 108 pojemników do segregacji odpadów, w tym: w Reńskiej Wsi – 20, w Więszycach – 16, w Długomiłowicach – 17, w Mechnicy – 13, w Poborszowie -10, w pozostałych wsiach od 2 do 7 sztuk.

W grupie odpadów opakowaniowych wytwarzanych w gminie największą grupę stanowią:

- opakowania z papieru i tektury – 77Mg/rok na mieszkańca;
- opakowania ze szkła – 92Mg/rok na mieszkańca;

najmniejszą opakowania z aluminium 2MG/rok na mieszkańca.

Odpady wielomateriałowe z uwagi na brak technologii przetwórczych, deponowane były na składowisku odpadów komunalnych.

W gminie Reńska Wieś do tej pory nie prowadzono zorganizowanej zbiórki odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych. Ocenia się na poziomie ok. 10Mg/a odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych.

Odpady z innych źródeł

Komunalne osady ściekowe – pochodzące z oczyszczalni ścieków osad z komór fermentacyjnych oraz innych instalacji służących do oczyszczania ścieków komunalnych oraz innych ścieków o składzie zbliżonym do składu ścieków komunalnych – których źródłem w gminie są oczyszczalnie ścieków w Długomiłowicach, Gerałtowicach i Komornie.

Osady ściekowe pochodzące z oczyszczalni ścieków są składowane na składowisku odpadów lub wykorzystywane do rekultywacji gruntów na terenie gminy.

Składowanie odpadów

Obecnie wszystkie zbierane z terenu Gminy Reńska Wieś odpady komunalne są składowane na składowisku w Ciężkowicach Gm. Polska Cerekiew lub w woj. Śląskim w miejscowościach Suboczyna albo Kamieńsk czyli poza terenem gminy.

Gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona obecnie na terenie gminy nie uwzględnia ograniczenia kierowania na składowisko odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, odpadów wielkogabarytowych, remontowo-budowlanych, czy selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych.

Sposób postępowania z wytworzonymi odpadami komunalnymi w gminie reguluje uchwała nr VIII/48/03 podjęta przez Radę Gminy w 2003 roku w sprawie ustalenia szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie gminy w postaci „*Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy*”.

Na system gospodarki odpadami komunalnymi w gminie składają się elementy:

- odbiór odpadów,
- gromadzenie odpadów,
- częściowa selektywna zbiórka odpadów,
- wywóz odpadów,
- deponowanie na składowiskach.

Gromadzenie odpadów z sektora gospodarczego

Na terenie gminy źródłem powstawania odpadów wg rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie katalogu odpadów są:

- odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności,
- odpady z przetwórstwa drewna oraz produkcji płyt i meblimasy celulozowej, papieru i tektury,
- odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego,
- odpady z produkcji chemii nieorganicznej,
- odpady z produkcji chemii organicznej,
- odpady z fizycznej obróbki metali,
- oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw,
- odpady opakowaniowe: sorbenty, tkaniny do wycierania, ubrania ochronne,
- odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej,

- odpady medyczne i weterynaryjne
- odpady nie ujęte w innych grupach.

Ilość zgromadzonych wg grup odpadów wytworzonych w sektorze gospodarczym w gminie wynosi:

- innych niż niebezpieczne – 19,812Mg
  - niebezpieczne - 4,119Mg
- razem – 23,931Mg

Główny strumień odpadów powstających w sektorze gospodarczym na terenie gminy Reńska Wieś pochodzi z następujących sektorów:

- **rolnego** - odpady w postaci zwierząt padłych i ubitych przekazywane do utylizacji
- **drzewnego** – pochodzące z małych firm prowadzących działalność związaną z przeróbką drewna i wytwarzających trociny, wióry, ścinki, drewno i płytę wiórową i fornit,
- **remontowo – budowlanego** – grupa 17 pochodząca ze źródeł rozproszonych.

Z tej grupy odpadów procesom odzysku poddano ok. 21,289Mg tj.89% całkowitej ilości wytwarzanych odpadów. Odpady we własnym zakresie poddały procesom odzysku min. zakłady stolarskie w ilości ok. 5Mg.

15 podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na obszarze gminy posiada decyzje zatwierdzające program gospodarki odpadami.

Odpady niebezpieczne

Ta grupa odpadów stanowi szczególne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska i gospodarka nimi wymaga szczególnej kontroli. Wśród dużej grupy odpadów niebezpiecznych należy szczególnym sposobem obejmować takie odpady jak:

- odpady zawierające PCB,
- oleje odpadowe,
- baterie i akumulatory,
- pestycydy,
- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne,
- wycofane pojazdy samochodowe,
- odpady medyczne i weterynaryjne,
- odpady zawierające związki azbestowe.

Głównym wytwórcą odpadów niebezpiecznych jest sektor gospodarczy.

W 2008 roku w Gminie Reńska Wieś wytworzono ok.4,149 Mg odpadów niebezpiecznych, z czego większość została poddana procesom unieszkodliwienia. Odpady niebezpieczne z gospodarstw domowych i obiektów infrastruktury technicznej są obecnie kierowane wraz ze strumieniem odpadów komunalnych na składowisko odpadów komunalnych.

W wyniku prac inwentaryzacyjnych urządzeń zawierających PCB w ilości powyżej 5dm³ stwierdzono, że na terenie Gminy Reńska Wieś nie stwierdzono urządzeń zawierających PCB. *Baterie i akumulatory* – to następna grupa odpadów niebezpiecznych po ich zużyciu.

Na terenie gminy Reńska Wieś w 2008 roku z tej grupy odpadów powstało:

- baterie i akumulatory ołowiowe – 0,060Mg;
- elektrolit z akumulatorów – 0,030Mg.

Odpady zawierające azbest: powstające przy demontażu wyrobów azbestowo –cementowych lub wyrobów izolacyjnych zawierających azbest.

Odpady – pojazdy wycofane z eksploatacji

Samochód wycofany z eksploatacji staje się odpadem niebezpiecznym spowodowanym występowaniem w nim wielu substancji niebezpiecznych, które mogą przedostać się do wszystkich elementów środowiska w wyniku niekontrolowanego postępowania z tego rodzaju odpadami.

Ocenia się, że 85% średniej masy pojazdu może być ponownie wykorzystane.

W latach 2004-2008 roku na terenie gminy zostało wycofanych z eksploatacji 180 samochodów w tym 120 osobowych.

Oleje odpadowe – na terenie gminy pochodzą głównie z sektora gospodarczego z jednostek rolniczych. Są to

- odpadowe oleje hydrauliczne,
- odpadowe oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe.

W 2008 roku w gminie zostało wytworzonych 2,185Mg tej grupy odpadów.

Odpady z urządzeń elektrycznych i elektronicznych - zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne pochodzą z następujących źródeł: gospodarstwa domowe oraz inni użytkownicy jak przemysł, instytucje, biura, szpitale i handel.

Na terenie gminy Reńska Wieś nie prowadzi się zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Odpady medyczne – których wytwórcą są: Ośrodek Zdrowia i Apteka w Reńskiej Wsi, Poborszowie i Długomiłowicach oraz Prywatne Praktyki Lekarskie.

W gminie wytworzonych zostało 0,046Mg tego rodzaju odpadów.

Podsumowanie – na terenie gminy w 2008 roku wytworzono 4,149 Mg odpadów niebezpiecznych w tym z sektora gospodarczego około 18% całkowitej ilości.

17. Uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych

Przez obszar gminy przebiegają:

- 3 drogi krajowe,

nr 38 Kędzierzyn – Koźle – granica Państwa

nr 40 Granica Państwa – Pyskowice

nr 45 Granica Państwa – Złoczew

- 1 droga wojewódzka,

nr 418 droga krajowa nr 45 – Kędzierzyn – koźle – droga nr 40

- drogi powiatowe – 10 ciągów

- linia kolejowa:

nr 137 Katowice – Legnica

- linie elektroenergetyczne średniego i wysokiego 110KV i 400KV 400 KV Dobrzeń Wielki – Wielopole

118

110 KV Chemik – Studzienna

110 KV Blachownia – Ceglana i Zdieszowice – Hajduki.

**18. Uwarunkowania wynikające z:
formalno – prawnych warunków udostępniania, użytkowania
i zagospodarowania terenu**

Analizowane ograniczenia wynikają przede wszystkim z obowiązujących przepisów szczególnych prawa, które określają możliwości użytkowania i zagospodarowania terenu.

Należą do nich:

□ Ograniczenia wynikające z ochrony środowiska i niektórych jego elementów:

— Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.)

— Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. *o ochronie przyrody*, określająca szczególne formy ochrony przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880 z późn. zm.)

— Ustawa z dnia 18 lipca 2001r. *Prawo wodne* – o zasadach gospodarowania zasobami wód (t.j. Dz. U. z 2005r. Nr 239, poz. 2019 z późn. zm.)

— Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. *o odpadach* (Dz.U. z 2007r. Nr 39, poz.251 z późn. zm.)

— Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2006 r. w sprawie dróg, linii kolejowych i lotnisk, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach, dla których jest wymagane sporządzenie map akustycznych, oraz sposobów określania granic terenów objętych tymi mapami (Dz. U. z 2007 r. Nr 1, poz. 8).

□ Ograniczenia wynikające z ochrony gruntów rolnych i leśnych:

— Ustawa z dnia 03 lutego 1995r. *o ochronie gruntów rolnych i leśnych* (t.j. Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266 z późn. zm.)

— Ustawa z dnia 28 września 1991r. *o lasach*, określająca zasady gospodarki leśnej, bez względu na formę własności, która prowadzi się wg planu urządzenia lasu (t.j. Dz. U. z 2005r. Nr 45, poz. 435 z późn. zm.)

— Rozporządzenie Ministra OSZN i L z dnia 28.08.92 r. (Dz. U. nr 67, poz. 337) w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej. (Na terenie gminy wszystkie lasy uznane są za ochronne).

□ Ograniczenia wynikające z przepisów prawa budowlanego i warunków technicznych realizacji inwestycji:

— Ustawa z dnia 07 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (t.j. Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 z późn. zm.),

— Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r. nr 75, poz. 690, z 2003 r. nr 33 poz. 270, z 2004r. nr 109, poz. 1156);

— Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.);

— Ustawa z 31 stycznia 1959 r. *o cmentarzach i chowaniu zmarłych* (t.j. Dz. U. z 2000r. Nr 23, poz. 295 z późn. zm.).

□ Ograniczenia wynikające z ochrony wartości kulturowych:

— Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. nr 162 poz. 1568 z późn. zm.).

**□ Ograniczenia wynikające ze statusu terenów zamkniętych,
do których na terenie gminy Reńska Wieś zaliczone są działki:**

1. Długomiłowice – nr 466, 604, 739, 775, 777,
2. Komorno – nr 258,
3. Pokrzywnica – nr 1291/1, 1291/2, 1419,

4. Reńska Wieś – nr 1586, 679, 879/1, 879/2, 879/3, 879/4 podzielona na 879/5, 879/6, 879/7,
5. Większyce – nr 136, 898, 954.

Dla terenów zamkniętych nie zostały wyznaczone strefy ochronne.

UWARUNKOWANIA - PODSUMOWANIE

– analiza uwarunkowań wewnętrznych

Gmina Reńska Wieś posiada średnio – korzystne warunki rozwoju

Walory i predyspozycje gminy:

- atrakcyjne położenie i ukształtowanie terenu – zwłaszcza w dolinie Odry,
- znaczna ilość mieszkańców w wieku produkcyjnym,
- możliwość przestrzennego rozwoju jednostek osadniczych,
- zróżnicowana szata roślinna, lasy, parki, pomniki przyrody,
- rzeka Odra wraz z dopływami,
- czyste powietrze,
- gleby nadające się do rozwoju rolnictwa,
- korzystny agroklimat,
- znaczny potencjał gospodarczy w sferze rolnictwa, a także mieszkalnictwa,
- gleby nadające się do zalesienia,
- atrakcyjna sieć osadnicza z dużą ilością historycznych założeń parkowych i pałacowo – dworskich,
- sieć komunikacyjna – drogowa i kolejowa,
- wysoki w stosunku do innych gmin poziom życia mieszkańców,
- wyposażenie wsi w sieć wodociągową,
- kanalizowanie wsi,
- sieć energetyczna,
- sieć telekomunikacyjna.

Bariery rozwoju gminy

- prognozowany wysoki udział ludności w wieku poprodukcyjnym (starzenie się ludności),
- brak odpowiedniego wykształcenia ludności, w tym w zakresie prowadzenia gospodarki rolnej,
- niskie dochody budżetu gminy,
- wadliwa struktura obszarowa gospodarstw rolnych,
- brak surowców mineralnych o znaczeniu przemysłowym,
- ograniczenia prawne obszarów prawnie chronionych (gleb wysokich klas bonitacyjnych),
- uwzględnienie wymogów konserwatorskich w rewaloryzacji obiektów i terenów,
- brak sieci gazowniczej.

Konflikty utrudniające rozwój gminy

- degradacja lasów łęgowych,
- stosowanie nawozów sztucznych przez rolnictwo,
- zagospodarowanie terenów o dużej przydatności dla rolnictwa innymi funkcjami.

Jak wynika z zestawienia mocnych i słabych stron, gmina ma predyspozycje głównie do rozwoju:

- **rolnictwa** w tym ekologicznego - produkcji warzyw i owoców i związanego z tym przetwórstwa warzywno – owocowego,

- **wytwórczości** związanej z magazynowaniem, przechowywaniem produktów rolnych, a także ich przetwarzaniem,
- **szerokiego wachlarza usług** zarówno dla obsługi ludności jak i rolnictwa w gminie.